

NOVO MESTO — Drevo ob 18. uri bo v prostorih Mladinske knjige literarni večer. Gost prireditve bo pisatelj Miško Kranjec.

SEVNICA — Danes se bo sestala komite občinske konference ZK. Pregledali bodo izvajanje sklepov po seji CK ZKS in se dogovorili za nadaljnje naloge.

TREBNJE — Jutri popoldne se bodo sestali člani Golivega akademskega kluba. Dogovarjali se bodo o skupnih akcijah akademikov, rednih in izrednih študentov, seznanili pa se bodo tudi z razmerami v občini.

SEVNICA — Jutri se bodo v gasilskem domu zbrali predstavniki osnovnih sindikalnih organizacij na posvetovanju o izvajanju ustavnih dopolnil in drugem.

NOVO MESTO — Občinski komite ZK bo danes razpravljala o letnih konferencah, ocenjevanju kadrov, članarini, politični šoli in drugem.

TREBNJE — Jutri popoldne se bo sestala občinska konferenca ZK. Med drugim bodo obravnavali poročilo o izvajanju sklepov in stališč ZK po novembrski konferenci ter dejavnost članov konference.

SEVNICA — Sevnško čebelarstvo društvo bo imelo v nedeljo ob 8. uri občni zbor v predavalnici železniške postaje. Po njem bo znani čebelarstvo strokovnjak in pisec Lojze Kastelic predaval o pridobivanju in odzemanju matičnega mlečka ter cvetnega prahu.

KOČEVJE — O osnutku družbenega dogovora o enotnih osnovnih kadrovske politike v občini so v torek zvečer razpravljali na seji občinskega komiteja Zveze komunistov.

RIBNICA — Okoli 13.000 dinarjev so odnesli vlomilci iz novega župnišča v ponedeljek ponoči.

BREŽICE — Da bi preprečili neupravičene govorce o bogatenju vodilnih, je komite občinske konference ZK na ponedeljkovi seji sklenil, da morajo vsi vodilni v družbeno političnih organizacijah in upravi občinske skupščine do konca meseca poslati obračun premoženja in virov dohodkov komisiji za ugotavljanje izvora premoženja.

SEVNICA — V torek se je vrnila v glavno mesto Izraela skupina mizarjev STILLESA na montažo hotelske opreme po novoletnem oddihu doma. Tam bodo ostali še okoli 14 dni.

Samo ponuja se, ni ga pa, da bi ga pošteno prijel v roke. Snega namreč, ki ga otroci težko čakajo, saj bodo imeli kmalu nekaj prostih dni po polletnih spricvalih. Na sliki: Miro in Milena Milič iz Črnoljca sta prejšnji četrtek delala vsaj kepe. (Foto: R. Bačer)

VREME

Nad srednjo Evropo in Balkanom se že dalj časa združuje območje visokega zračnega pritiska, ki povzroča pri nas suho vreme. Od severozhoda ponovno doteka nad naše kraje nekoliko hladnejši zrak. Do konca tedna bo prevladovalo oblačno vreme. Bo razmeroma hladno, občasno pa je možno tudi rahlo sneženje.

ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU — Za hitrejši razvoj telesne kulture je najpomembnejše, da se v šolah omogočijo boljše možnosti za delo telesnozgojnih organizacij. Obdobje, ko se mladi ljudje šolajo, ni le čas odrasčanja, oziroma ko je telesna aktivnost najpomembnejša, temveč gre tudi za obdobje, ko mladi ljudje dozorevajo, oblikujejo svojo osebnost, pridobivajo življenjske navade in si tako izoblikujejo svoj način življenja. Mladi iz Sentjanža (na sliki) bodo lahko krepili telo in duha, saj so z novo telovadnico, ki so jo izročili namenu 27. decembra, na najboljši poti, da uresničijo na novo sprejeta načela, ki poudarjajo večji pomen telesne kulture v naši družbi. (Foto: S. DOKL)

Novoteksov obrat tudi v Trebinju

Tekstilna tovarna Novoteks iz Novega mesta bo odprla obrat za konfekcijo v prostorih nekdanje tekstilne tovarne Trebinjka v hercegovskem mestu Trebinju. Gospodarska banka iz Sarajeva je iz sklada za kreditiranje gospodarskega razvoja nezadostno razvitih republik in pokrajin odobrila za osnovna sredstva tega Novoteksovega obrata 3 milijone dinarjev in za obratna sredstva 1.735.000 din. Za opremo bo na voljo 159.994 dolarjev.

Proizvodni prostori v velikosti okoli 1.500 kvadratnih metrov bodo predvidoma preurejeni do konca

JAVNA RAZPRAVA O SLOVENSKI HIMNI

V prosvetnem domu v Brežicah prirejata občinska konferenca SZDL in Radio Brežice v ponedeljek, 15. januarja, javno razpravo o slovenski himni. Nanjo so povabili glasbene pedagoge, učence glasbene šole in druge občane. V polurni oddaji jim bodo predvajali vse tri predlagane skladbe: „Najprej“, „Zdravico“ in „Našo zemljo“. Vsako od njih bodo lahko slišali v štirih izvedbah. Udeležencem bodo posredovali tudi mnenje glasbenika dr. Cvetka in člana republiške konference SZDL Toneta Fajfarja.

PRVI KORAKI V BREŽICAH

Občinska konferenca ZMS v Brežicah se je resno lotila akcije „Tisoč krajevnih skupnosti — tisoč aktivov ZMS“. Predsedniki in sekretarji aktivov v krajevnih skupnostih bodo danes dali svoje pripombe k načrtu za poživitev dela mladih v občini. Do konca februarja se bodo mladinska vodstva usposabljala za novo delo, hkrati pa jim bo občinska konferenca ZMS pomagala pri urejanju finančnih vprašanj in težav s prostori za sestajanje in delo.

Vode že zmanjkuje

Sušen december, ki v naših podnebnih razmerah sicer ni tako izjemen, je že spraznil nekatere vodnjake v suhokrajinskem delu trebanjske in novomeške občine. Ta teden so iz Orlake, male vasi pri Selih Šumberku, že zaprosili na občini v Trebinju, da bi jim pomagali preskrbeti vodo, tako da bi jo napeljali s cisterno. Podobne pozive pričakujejo še iz nekaterih vasi, saj prava zima z mrazom in

potrebno, spet pomagala tistim, ki jih bo suša prizadela. Ob tem je pozval krajevne skupnosti, naj na svojih območjih pomagajo organizirati oskrbo z vodo. Pomanjkanjem vode šele prihaja in bo suša še trajala. Ciril Pungartnik, načelnik oddelka za gospodarstvo, nam je zagotovil, da bo občina kot prejšnja leta naredila, kar bo v njeni moči. Iz občinskega rezervnega sklada bo občinska skupščina, če bo

Koliko iz naših žepov?

„Mizica pogrnj se!“ osrečuje lahko samo v pravljicah in v otroški domišljiji ne pa v ekonomiki, kjer je neizprosno preprosto: kar smo v preteklosti „pojedli“ — a ne plačali, moramo plačati zdaj. Čimprej.

Kolikšno ceno za gospodarsko stabilizacijo naj bi v odločilnem letošnjem letu plačal posameznik, še ni dokončno odločeno. Slovenija še nima dokončno oblikovane „politike plačevanja stabilizacijskega davka“. S pospešenim tempom jo pripravljajo zdaj, saj je predvideno, da bo republiška skupščina dokončno odločila še v tem mesecu.

Jože Novinšek, direktor republiškega zavoda za plan, je doletenjski poslanec dejal, da izvršni svet „razmišlja v smeri obveznega posojila in stabilizacijskih davkih“. Predloge pripravlja republiški sekretariat za finance. Zanimivo bo vedeti, kaj pripravljajo.

Kako bo z osebnimi dohodki v letu 1973, je določeno z letnim razvojnim načrtom. Pove-

čali se bodo samo za toliko, za kolikor se bo s predvidenim naraščanjem cen zmanjšala vrednost dinarja. Standard bo v letu 1973 enak kot v letu 1972.

nadaljevanje na 4. strani

Vaša vest, Američani?

Učitelji osnovne šole Kočevje so te dni poslali ameriški ambasadi v Beograd protestno pismo zaradi strašne in nečloveške vojne v Vietnamu. V njem so med drugim napisali:

„Mi smo vzgojitelji mladih ljudi, ki se v naši svobodni deželi lahko v miru učijo, igrajo in veselijo svoje mladosti, vi pa vietnamskim otrokom kradete vse: njihovo otroštvo, starše, domove in življenje.“

Pismo so zaključili takole:

„Zakaj se ne zgane vaša vest, saj vas obtožuje ves svet, milijoni očetov in mater?!”

Vaša vojna v Vietnamu je največja sramota dvajsetega stoletja in sramota za ČLOVEKA.“

Rog v Mokronogu

Novomeški ROG ima doma težave z zemljišči za nove proizvodne prostore, marsikje drugod pa komaj čakajo na takšno delo, ki pomeni lep zaslužek.

Ko je minuli četrtek predsednica krajevne skupnosti Mokronog dr. Jelena Pavičević poglajala prvi stroj, so se prav gotovo iztekla leta zaostajanja teh krajev, od koder se dosti delavcev vozi daleč na delo. Sivanje ženskih spalnih srajc je posel, ki ima lepo bodočnost, v mokronoškem obratu naj bi jih letos naredili že za 10 novih milijonov. Še pred kratkim je ROG sodeloval le z enim zahodnonemškimi partnerjem, sedaj postuje že s tremi. Tudi na lanskem sejmu mode v Beogradu so s spalnimi srajcami vzbudili zanimanje: v plet tednu so prodali za 3 milijone izdelkov! Za domači trg je že doslej prodano 30 odst. proizvodov.

Mokronoški obrat naj bi postal temeljna organizacija združenega dela, brž ko se bo proizvodnja utekla. Od 100 deklet in žena, ki so se ponudile za delo, so jih zaenkrat zaposlili le 40 za eno izmeno. V pripravi je druga izmena; s tem bo imelo delo 80 zaposlenih. Priučevanje delavk so izvedli kar v obratu med poskusno proizvodnjo. Mokronoški obrat je plod razumevanja vseh: trebanjske občinske skupščine, doljenjske banke in matičnega podjetja. Ravno delovna mesta so največja pomoč nerazvitim.

A. ŽELEZNIK

DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

januarja. Kot je predvčerajšnjim povedal Novoteksov direktor inž. Avgust Fajfar, naj bi začel obrat delno poskusno delati aprila, povsem pa ga bodo pripravili za obratovanje do konca leta 1973.

V Trebinju bodo izdelovali hlače, večji del otroško konfekcijo. V obratu bo zaposlenih približno 200 ljudi. Tehnični kader bo preskrbel in usposobil Novoteks sam s tem, da bodo proizvodnjo začeli tudi njegovi strokovnjaki. Poleg tega se v

Novem mestu že drugo leto zapored usposablajo za delo v trebinjskem obratu skupine hercegovskih tekstilcev.

„Pobuda za to sodelovanje je prišla iz Trebinja. Ker se je pokazalo, da bo to za nas ugodno, smo sklenili obrat tudi odpreti,“ zatrjuje

direktor Novoteksa, ki je tako prvič „prestopil“ republiške meje.

I. Z.

Kdor je poznal te prostore kot gostilno ali pozneje trgovinico Doljenjke, je lahko danes presenečen: v rekordnem času so pritličje preuredili v konfekcijski obrat, ki je lepsi od novomeskih prostorov Roga. (Foto: Železnik)

Čaka nas težko leto

Letos bo treba stisniti zobe, čeprav ne bo lahko -
Ustvariti možnosti za stabilizacijo

Po nekaj dneh praznovanja smo znova poprijeli za delo. Start v novo gospodarsko leto pomeni obnem spoprijem s sila zahtevnimi nalogami, kjer se bomo morali izkazati z vso prizadevnostjo in odločnostjo, neredko s samoodrekanjem, predvsem pa z dosledno zvestobo začrtanim razvojnim smernicam. Te smo imeli tudi do zdaj navadno lepo zapisane, vendar smo se jim v življenju ob raznih težavah kaj radi izneverili. Letos moramo stisniti zobe, čeprav ne bo lahko.

Zadržimo se samo pri nekaterih osrednjih nalogah letoš-

njega leta. Na prvem mestu naj omenimo zgodovinsko prelomnico v samoupravnem razvoju naše družbe - ustanovitev temeljnih organizacij združenega dela. Uresničitev delavskih ustavnih amandmajev pomeni dejansko učvrstitev neodtujljivih samoupravnih pravic v rokah delavcev in skupno z novim delegatskim sistemom, ki ga snujemo v okviru druge faze ustavnih sprememb, najbolj demokratično možnost odločanja o vseh vprašanih našega družbenega razvoja. Povsem napačno bi bilo ta bistveni premik v samoupravljanju omenjati ločeno od druge najpomembnejše naloge: gospodarske stabilizacije. Na to je na zadnji decembrski seji CK ZKS posebej opozoril predsednik tega organa France Popit, ko je med drugim naglasil, da če hočemo biti učinkoviti, moramo stvari glede stabilizacije postaviti tako, da ne bo okrnjen samoupravni položaj delovnega človeka.

Prav gotovo je na videz najlaže marsikatero stvar - vsaj na hitro - urediti v prid stabilizaciji s tem ali onim veznim, republiškim ali občinskim predpisom, vendar terja samoupravni razvoj neposredno, demokratično odločanje ob sodelo-

Oblasti Nikaragve so uradno sporočile, da je terjal nedavni katastrofalni potres v Managui najmanj 10.000 žrtev, pri čemer je mogoče, da je bilo mrtvih še več. Točnega števila žrtev ne bodo mogli nikoli ugotoviti, ker so ostali številni za vedno pokopani pod ruševinami. Medtem ko prihaja iz vseh koncev sveta pomoč, pa porušeno mesto od časa do časa še vedno stresajo potresi. Na sliki: porušeno mesto, ki se še trese. (Telefoto: UPI)

TELEGRAMI

PEKING - Glavni urednik kairskega časopisa Al Ahram Mohamed Hejkal je odpotoval na obisk v LR Kitajsko, kjer bo ostal osem dni. V dobro obveščenihih krogih se je zvedelo, da bo med tem časom preučil možnosti, da bi predsednik Sadat obiskal LR Kitajsko.

POSADAS - Ladja za prevoz avtomobilov prek reke Parane (med Paragvajem in Argentino) se je nenadoma potopila. Utonilo je 40 ljudi, 20 pa se jih je rešilo. Oblasti so uvedle preiskavo.

PARIZ - V spopadu med dvema skupinama kamboških študentov je bil v Parizu ponoči ubit eden, ranjenih pa 20 ljudi. Dva izmed ranjenih sta v smrtni nevarnosti. Studentje so se spopadli v dijaškem domu. Menijo, da sta se stekli skupina študentov, ki podpira princa Sihanuka in skupina, ki ga ne priznava kot voditelja Kambodže.

KARAKAS - Črne koze so v Kolumbiji terjala 22 smrtnih žrtev, je uradno sporočila kolumbijska vlada. Vlada je uvedla ukrepe za zaščito prebivalstva. Epidemija je izbruhnila zadnji teden.

NEW DELHI - Indijska policija je ubila dva demonstranta, ko je v pristanišču Vishakapatnam v indijski zvezni državi Andra Pradeš streljala na demonstrante, ki so zahtevali ločitev tega področja od ostalega dela države. Tu so nemiri že več dni.

Po tritedenskem uspešnem gostovanju v Kanadi je prispel na turnejo v Združene države Amerike veliki kitajski cirkus. Ne samo zaradi tega, ker gre pač za goste iz daljne dežele, o kateri se ne ve dosti, ampak predvsem zaradi izjemne kvalitete, je postal nastop akrobatov iz LR Kitajske osrednja zanimivost sezone onstran oceana. Casopisi poročajo, da gre za izjemne artistične dosežke in točke, ki jih občinstvo še ni imelo priložnosti videti. Po nastopih v Združenih državah Amerike bodo kitajski artisti gostovali še v nekaterih drugih latinsko-ameriških državah... tisočletna tradicija v službi zbliti.

In ko smo že pri nastopih v Združenih državah Amerike: slovitka filmska igralka Raquel Welch je privolila, da bo nastopila kot striptizeta v nekem nočnem lokalu v Las Vegasu. Tam že nastopa, toda gledalci morajo dobro odpreti oči, kajti brez obleke je samo eno sekundo - potem pa jo zagrne tema... malo nagote za veliko zelenih dolarčkov...

Medtem pa je ugandski predsednik, general Idi Amin (ki je bil še pred osmimi leti samo vodnik!) zbolel in bo moral na zdravljenje. To ne bi bilo nič posebnega, kajti tudi predsedniki držav morajo naposled na zdravljenje - če ne bi odšel Idi Amin na zdravljenje kar v vojašnico! V eni izmed sob vojašnice v Kampali bo ostal namreč osem dni, obkrožen od stražarjev. Ta čas ga bo nadomestoval podpredsednik Ugande... nezaupljivost predsednika ali njegovih podložnikov, kdo ve...?

V New Orleansu pa še vedno ne vedo zakaj je izgubilo življenje sedem ljudi, okoli dvajset pa jih je bilo ranjenih predno je policija uspela ustreliti nekoga, ki je s strehe hotela začel nenadoma streljati na mimoidoče. Še pred tem je zažgal hotel, ko pa so prišli gasilci, da bi pogasili požar pa je začel nanje streljati... preveč sle po ubijanju na televiziji ali v Vietnamu...?

Iz Houstona je prišlo sporočilo, ki bo najbrž zanimalo ljubitelje (ampak ne samo zaljubljenec) Lune: skrivnostne kamenine oranžne barve, ki jih je prinesla zadnja odprava Apolla 17, so spremenile barvo! Sedaj so samo še rjavkasto-rdečkaste... pa ne da bi na Luni bile drugačne barve zato, ker so zardevale ob srečanju z vesoljci...?

(IZ PAVLIHE)

- Tovariš tajnik, prišli smo prijaviti novoustanovljeno podjetje skupine občanov z naslovom "BLAGOR".
- Lepo, tovariši. In kaj boste delali?
- Da bi kaj delali? Ne, mi bi radi samo kaj zaslužili!

STONE KRAŠOVEC

tedenski zunanjepolitični pregled

Obnovitev pogajanj med Američani in Severnovietnamci v Parizu in nova nevarna zaostritev na Bliznjem vzhodu sta najvažnejši temi zunanjepolitične scene zadnjih sedmih dni.

POGAJANJA V PARIZU: novoletni prekinitvi pogajanj, ki so jih nadomestili izjemno siloviti letalski napadi na mesta in vasi v Severnem in položaje partizanov v Južnem Vietnamu, sta se v ponedeljek v Parizu znova srečala posebni svetovalec ameriškega predsednika Henry Kissinger in odposlanec hanojske vlade Le Duc Tho.

Srečanje se je začelo in končalo brez sicer običajne prisrčnosti, ki je bila, vsaj na zunaj, značilna za dosedanja srečanja obeh glavnih predstavnikov Severnega Vietnama in Združenih držav Amerike na dosedanjih tajnih pogovorih.

S tem je severnovietnamska stran očitno želela poudariti svoj protest zoper divjaške napade ameriškega letalstva, ki se nadaljujejo in kljub ogorčenju vsega sveta terjajo nove in nove žrtve.

O vsebini prvih pogovorov ta teden niso ničesar sporočili, vsekakor pa gotovo niso bili lahki. Zadnji teden je postalo javnosti znano, kaj je pravzaprav tisto, kar tako odločilno in že kar usodno zavira nadaljnji uspeh pogajanj: namreč dilema, ali imamo dva Vietnama ali samo enega.

Američani in Saigonci vztrajajo na priznanju (posrednem ali neposrednem) dveh Vietnamov, nasprotna stran pa trdi, da gre zgolj za en Vietnam, začasno razdeljen z razmejnitveno črto.

Pri tem se sklicujejo na ženevske sporazume iz leta 1954, kjer je bilo določeno, da se ozemlje Vietnama začasno razdeli na dve polovici, kasneje pa opravijo tajne volitve, na katerih se bodo prebivalci svobodno izjasnili o svoji bodoči politični ureditvi. Do te opredelitve (predvsem po krivdi Američanov) nikoli ni prišlo. Sčasoma sta nastali dve državi, izmed katerih priznava vsako določena skupina držav po svetu.

Zakaj dilema o enem ali dveh Vietnamih?

Predvsem za to, ker bi se, če bi sprejel tezo o dveh vietnamskih državah, moral Hanoi odpovedati svojemu velikemu cilju - namreč združitvi obeh delov v eno državo. Če bi priznali Saigonu suverenost, bi bila združitve v doglednem času skorajda nemogoča.

Razen tega bi v primeru priznanja južnovietnamske suverenosti nastalo vprašanje kaj storiti z južnovietnamsko osvobodilno fronto. Ta naj bi bila (skupaj s predstavniki Saigona

in tako imenovane tretje strani, namreč osebnosti, ki so ostale v sedanjih konfrontaciji nevtralne) po predhodno sklenjenem ameriško-severnovietnamskem dogovoru partner v trojni vladi, ki bi pripravila vse potrebno dokončno politično ureditev na jugu.

Tu je seveda še zahteva Saigona, da se morajo redne severnovietnamske čete umakniti z juga, potem spor o številu mednarodnih kontrolorjev premirja in še nekatera druga vprašanja.

Eno k drugemu: problemov gotovo ne manjka in Kissinger

Obnovitev pogajanj

ter Le Duc Tho bosta imela veliko dela, kar pomeni, da bo treba počakati še precej časa, predno se bosta obe strani lahko zedinili za kompromisno besedilo mirovnega sporazuma.

BLIŽNJI VZHOD: Kar osur je trajala bitka med izraelskimi in sirskimi četami na kozem in letalstvu v zraku, ki terjala precejšnje izgube obeh strah. Prask na sirski izraelski meji je bilo zadnje, sicer več, toda ta, ki se je v četku tega tedna razvila v ost spopad, je prekašala vse, kar bilo zadnje čase moč videti Bliznjem vzhodu.

Na srečo sta obe strani ušli boje še predno se je lahka operacija razrasla v kaj več - bolj nevarnega. Tako je ostala pravzaprav zgolj še eno opozorilo, da žerjavica možnega vžiga na Bliznjem vzhodu še vedno tli in preti, da zgori še močnejše...

TELEGRAMI

KAIRO - Egiptovski predsednik Sadat je obsodil „levičarske avanturiste“ kot glavne hujskače, ki so naščuvali študente med nedavnimi nemiri v Kairu. Kot je znano je zaradi tega zaprtih pet univerz. Tiranih nekaj deset študentov in nastopadi ranjenih več policajev študentov. „Levi avanturisti“ naj zasnovali podtalni načrt, ki bi ga izvedli sredi tega meseca v Kairu. Sadat ni povedal nič podrobnega o tem načrtu. Pristavil je le, da je daj vsa stvar v rokah zakona.

KAIRO - Tukaj sta se sestala libijski predsednik Gadafi in egiptovski predsednik Sadat. Pričakuje se, da bo ostal Sadat v Tripoliju č dni, tačas pa se bosta pogovarjala skupnem boju Arabcev proti Izraelcem.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

PREDSEDNIK TITO je začetek minulega tedna prebil še v Črni gori, kjer je tudi praznoval prihod novega leta. Generalni direktor titograjske televizije ga je ob tej priložnosti zaprosil, naj bi sporočil jugoslovanskim državljanom svojo **NOVOLETNO POSLANICO**. Predsednik Tito se je vabilu odzval in med drugim dejal:

Za minulo leto lahko zares rečemo, da je bilo v nepretrganem procesu našega revolucionarnega razvoja eno najbolj pomembnih, pa tudi napornih, kar se tiče premagovanja raznih nakopičenih težav in pomanjkljivosti v naši socialistični družbi. Poudaril je, da si uspešne graditve naše socialistične družbe ne moremo predstavljati brez enotne in akcijsko sposobne ZK, ki mora s konkretnimi akcijami uresničevati program in sklepe ZKJ. To moramo imeti vedno pred očmi.

Prav **UMSERITEV H KREPITVI ZK** nam je lani omogočila, da smo začeli odločno in dosledno krepiti tudi samoupravljanje, ob tem pa tudi uveljavljati vodilno vlogo delavskega razreda.

Nekaj je povsem jasno, je dejal predsednik Tito, izboriti si moramo **EKONOMSKO STABILNOST**. Cena, ki jo bomo morali plačati za to, ni majhna in si jo bomo morali enakomerno porazdeliti na vsa pleča. Zaradi tega se moramo pri sprejemanju ukrepov za stabilizacijo gospodarstva odločati za takšne, ki ne bodo ovirali stabilni-reprodukcijske sposobnosti gospodarstva, niti osnovne življenjske ravni delovnih ljudi.

Jugoslavija je delovala uspešno tudi na zunanjepolitičnem področju, je predsednik republike ocenil to delovanje. Poudaril je naš ugled v svetu, hkrati pa obsodil nadaljevanje vojne v Vietnamu. Na koncu je želel vsem

državljanom SFRJ srečno in plodno novo leto 1973.

Minuli teden smo se seznanili tudi z odlokom zveznega izvršnega sveta, ki pravi, da ne veljajo več omejitve za višino potrošniškega kredita. V bistvu to pomeni, da lahko znaša odplačilo kredita tretjino osebnega dohodka posojiljemalca, kar je edina

Pogled nazaj in pot naprej

omejitev za višino kredita. Druga meja je odplačilni rok, ki znaša 24 mesecev za industrijsko blago in 30 mesecev za avtomobile. Še naprej je treba pri najetu posojila položiti 20 % kreditne vsote.

Praktično pomeni to, da lahko na primer porabnik z mesečnim osebnim dohodkom najame kredit v znesku 24.000 dinarjev za industrijsko blago, za avtomobil pa 30.000 dinarjev.

Potrošniki bodo s to odločitvijo seveda zadovoljni, pa tudi podjetja, ki se jim kopičijo zaloge. Tu velja omeniti na prvem mestu avtomobilsko industrijo.

Ob vsem tem se lahko vprašamo, ali je to res prispevek k stabilizaciji, če vemo, da je bistveni namen stabilizacijskih prizadevanj uskladiti porabo z realnimi možnostmi, ponudbo s povpraševanjem, predvsem pa utegneno takšna politika spodbujati inflacijo.

Kljub temu odloku ZIS pa je trenutno težko dobiti potrošniška posojila pod omejenimi pogoji. Tisti, ki bi morali dajati kre-

dite, se ubadajo namreč z drugačnimi težavami - v skladih, namenjenih za potrošniška posojila, nimajo dovolj denarja, da bi lahko ustregli velikemu povpraševanju, ki ga pričakujejo.

Letošnje leto bo politično precej razgibanost, to se nam obeta že na začetku. Pred nami so zelo pomembna **POLITIČNA ZBOROVANJA**. Letos bomo imeli kongrese ZK republik in pokrajinske konference, kongrese sindikatov, borcev, mladine in drugih družbenopolitičnih organizacij. Pričakujejo, da bo letos okoli 40 takšnih in podobnih zborovanj na republiški, pokrajinski in zvezni ravni.

Tako obsežen politični koledar zahteva, da so vse akcije družbenopolitičnih sil usklajene, saj bomo le tako lahko dosegli kar največjo ekonomičnost kadrov in sredstev ter dobro organizacijo.

Za letos nam obljubljajo precej boljše **PRESKRBLJENOST Z MESOM**. To je povedal Djuro Uzelac, direktor sklada za napredek proizvodnje in izvoza živine ter mesnih izdelkov. Da bi pa to dosegli, moramo čimprej izenačiti maloprodajne cene mesa, ki se v posameznih občinah razlikujejo tudi za 6 din pri kilogramu, poleg tega pa je treba z medrepubliškimi dogovori o temeljnih skupne agrarne politike doseči stabilno in dolgoročno perspektivo za razvoj živinoreje.

Vin ne bi bilo treba uvažati vse dotlej, dokler ne bomo ugotovili, kakšna je bila lanska letina v vinogradih. Tako menijo člani skupine za gozdarje in vino pri jugoslovanski gospodarski zbornici. Če se pa že bomo odločili za **UVOZ VIN**, bomo morali strogo nadzorovati, kdo in zakaj jih uvažava. Zadnje čase se je domače vino podražilo, kar je bilo posevno upravičeno. Predvsem je treba še povečati odkupne cene za vina in to najmanj za 25 do 30 odstotkov.

Zat, Novo mesto ne slovi kot čisto in urejeno mesto. V veliki meri zato so krivi sami prebivalci, ti pa se večkrat upravičeno izgovarjajo na slabo komunalno organizacijo. Na sliki: odvoz smeti za stavbo Delavske restavracije na Društvenem trgu. (Foto: J. Pezelj)

Kovaška obrt na Dolenjskem vse bolj izumira, čedalje manj je ljudi, ki bi znali podkovati zbosena konja. Kovač Jakše z Otočca (na sliki), ki je nad 40 let opravljal to delo, rad ustreže kmetom, četudi je že upokojen. (Foto: Zvone Šeruga)

Zimo bodo delavke Belokranjske tekstilne industrije v dobovskem obratu prebile še v starih prostorih. Graditev nove hale se je zavlekla, toda v Metliki so prepričani, da bo dokončana najpозneje do konca drugega tromesečja letos. (Foto: Jožica Teppey)

Smetišče v opuščeni kočevski vasi Kleč ob cesti Kočevje-Dvor so inšpekcijske službe določile podjetju MELAMIN iz Kočevja za kurjenje gorečih odpadkov. Zdj pa nekdo vozi sem pločevinaste škatle in druge negorljive stvari. Inšpekcija naj ukrepa! (Foto: Jože Primec)

V LEDENI DOBI
Znani beograjski „Vremenko“, amaterski meteorolog Boris Koljčički, je, kot smo poročali tudi v našem listu, napovedal mrzel konec leta in snežen Silvester. Zdj ugotavljamo, da se je v snegu sicer prenačil, da pa je, in to ne prvič, zelo natančno napovedal, kakšne bodo temperature.

Ni težko v Jugoslaviji napovedovati temperaturo. Ponašava zmrzuje. Če voda ne, pa osebni dohodki ali cene.

Sejmišča
NOVO MESTO: ponedeljkov sem prasičev in goveje živine je bil spet zelo živahen. Naprodaj je bilo 591 pujskov, starih do 3 mesece, in 58, starih nad 3 mesece. Skupaj so rejci prodali 571 živali. Cene so precej poskočile; manjši pujski so bili po 260 do 340 din, starejši po 345 do 680 din. Tokrat je bilo odkupljenih tudi večje število govodi za zakol. Cene bistveno niso bile spremenjene: voli so bili po 11,50 din kilogram žive teže, krave po 7 do 10,50 din, junci in telice pa po 10,50 do 12,50 din.

BREZICE: sobotni tedenski sem prasičev ni bil kaj posebnega. Naprodaj je bilo le 458 prasičev, od tega so kmetje prodali 367 pujskov, starih do 3 mesece, in 21 starejših. Mlajši pujski so bili po 17 din kilogram žive teže, starejši pa po 14 din.

Namesto obsodbe – solidarnost z grehom?

Nič čudnega ni, če je lani pri podpisovanju samoupravnih sporazumov v družbenih dejavnostih že prodrlo spoznanje, da sta varčevanje in treznost nujna tudi pri osebnih dohodkih.

Skupna borba – skupna zmaga.

Družbene dejavnosti so ali posredno ali neposredno odvisne od proračunov in gospodarstva ter pomenijo velik del splošne porabe. Splošna poraba je, tako ugotavljamo že nekaj časa, ker se je preveč bohotila, najbolj spodkopavala gospodarsko stabilnost v družbi. Zato je bilo pri podpisovanju samoupravnih sporazumov o delitvi OD v družbenih dejavnostih lani do-

govorjeno, da smejo porabiti le 95 odst. tistega, kar jim gre za OD.

V nasprotju s tem dogovorom pa so zadnji meseci lanskega leta pokazali, kako živo so še prisotne želje po trinajstih plačah, po raznih izrednih izplačilih in podobnih preživelih razvah iz preteklosti. Delovne organizacije in kolektivi iz družbenih dejavnosti so začeli na tiho prekoračevati dovojeno 95-odst. mejo. Posnemalcev je bilo vedno več in več. Slišati je, da so slab zglede dale (kot prve) republiške ustanove. Mnogi so z izplačilom „blokiran“ 5 odst. pohiteli že novembra, (tem bo to izplačilo upoštevano v zamrznitvi OD v letošnjem prvem polletju!), nekateri že prej.

Na zadnji seji ObS Novo mesto smo bili seznanjeni, da je 80 odst. tistih, ki bi morali upoštevati samoupravno dogovorjeno 95-odst. mejo v družbenih dejavnostih, že izplačalo 100-odst. OD. In „da ne bi bili pošteni spet tepeni“, je bilo rečeno, naj skupščina tudi poštnim odobri greh... Roke odbornikov so se dvignile za... Skupščina je z večino glasov glasovala proti stabilizaciji, proti samoupravnemu sporazumu, legalizirala je prestopke in s tem predlagala, naj poštni sledijo prestopnikom... Ali je tako prav?

Eden naših vse bolj redkih čebelarjev.

Muha ne da kruha

Čebelarstvu ta slovenski pregovor resda ne pripisuje dobičkonosti, vedeti pa je treba, da se njegova vrednost ne izkazuje samo z medom in voskom. Strokovnjaki računajo, da je splošna koristnost čebel, predvsem zaradi njihovega opravevanja sadnega drevja najmanj desetkrat tolikšna, kot je vrednost medu.

Naše čebelarstvo, ki je v preteklosti slovelo čez slovenske meje (spomnimo se na Janšo in Znidaršiča), doživlja zdaj približno enako klavno usodo kot zasebno sadjarstvo. Počasi nazaduje, logična posledica tega pa je uvožen med na policah naših prodajal. Točeni uvoženi cvetlični med iz Avstrije, uvoznik Medex iz Ljubljane.

Za to kmetijsko panogo, ki ni samo ljubiteljska, temveč zahteva

tudi strokovnost, je treba kaj ukreniti, je menil eden izmed razpravljalcev ob počastitvi 25-letnice društva kmetijskih inženirjev in tehnikov v Ljubljani. Čebelarstvo ne more sloveti samo na dobri volji upokojencev, župnikov in šušnarjev, zahteva resen strokoven pristop.

Za Dolenjsko, kjer postaja čebelnjak že prava folklorna redkost, velja to še posebej.

M. L.

Miha Hrovatič: konkurenca, ki je ni.

Tako pa delajo

Cene stanovanj rastejo že v prave astronomske višine in nobenega znaka ni, da se nameravajo ustaviti. Ekonomska politika poroča, da v Beogradu v nekaterih „boljših“ mestnih četrtih cena že presega 6.000 novih dinarjev za kvadratni meter stanovanja. Sicer pa ni treba po primere tako daleč, pred nosom imamo svoje, domače.

Miha Hrovatič, direktor podjetja Dominvest iz Novega mesta, trdi, da v gradbeništvu pretiravamo s profitom stopnjo, ki je neomejena in ki je zaradi več ali manj monopolnega položaja gradbenih podjetij zelo visoka. V Nemčiji, po svoji notranji ureditvi kapitalistični državi, omejujejo dobičke gradbenih podjetij, saj gradijo stanovanja, na dva odstotka, pri nas pa lahko znaša profitna stopnja 20 ali še več odstotkov. Ker je za gradbena podjetja pri nas dela dovolj, delajo lahko, kakor hočejo.

Rudi Druškovič: Dajali, a še premalo.

Koliko za revne

Čas okoli novega leta ljudi vedno zaposli z obračuni, to je šola za razporejanje denarja v prihodnje. Bolj kot kdaj poprej bo družba letos pozorna do tistih, ki slabo živijo.

„Da že zdaj nismo bili gluhi za pomoč revnejšim, dokazujejo števil-

ke, ki niso mejne,“ ugotavlja načelnik oddelka za občo upravo in družbene službe v Krškem Rudi Druškovič.

„Povedal bom okvirne vsote. Za razne oblike socialnega varstva vključno s pomočjo borcem smo v naši občini lani porabili okoli 3.210.000 dinarjev. V to vsoto so všteta tudi sredstva republike. Iz proračuna občinske skupščine in iz sredstev republiške skupnosti za otroško varstvo smo namenili za otroške dodatke kmečkim otrokom 163 tisočakov. Za zdravstveno zavarovanje socialno ogroženih kmetov je bilo treba odšteti okoli 600 tisoč din, prispevek občine za izenačenje zdravstvenega zavarovanja kmetov je bil 360 tisoč dinarjev k čemur so prispevali svoj delež 70,60 odst., od osebnih dohodkov tudi zaposleni.

Računov za nezavarovane osebe pričakujemo za minulo leto za okoli 180 tisoč din. Oskrbnine v mladinskih domovih in v zavodih za odrasle znašajo okoli 700 tisočakov. Za redne podpore smo izdali 350 tisoč dinarjev, za zdravstveno zavarovanje teh podpirancev pa 210 tisoč dinarjev. Kljub temu pa še vedno trdim, da so socialne podpore premajhne, in to predvsem za tiste, ki nimajo drugih virov za preživljanje,“ opozarja Rudi Druškovič.

J. T.

Posavci ob ogledu tujih atomskih elektrarn.

NE Krško

Sredi plantačnih nasadov pri Krškem se bo v nekaj letih naselila jedrska elektrarna, prva v Jugoslaviji in ena izmed nešteti, ki že obratujejo po vsem svetu. Kmetijci se sicer s tem še ne morejo sprizniti, saj jim je žal plodne zemlje, ki bo za kmetijstvo nepovratno izgubljena. Vendar glede tega po sedanjih predpisih tako in tako nimajo nobene besede in zato ne morejo ničesar spremiti.

Po podatkih iz „Gospodarskem vestniku“ povzemamo novico, da bo dokončni investicijski načrt za to veliko gradnjo narejen v letošnjem februarju. Takrat bodo dokončno izbrali tudi tujega dobavitelja opreme. Na mednarodni razpis so se javile tri družbe: Kraftwerk Union iz Zahodne Nemčije ter Westinghouse in General Electric iz ZDA.

Po podatkih iz ponudb teh družb je mogoče izračunati, da bo krška elektrarna veljala najmanj 4.475 milijonov novih dinarjev. Za primerjavo: s tem denarjem bi lahko zgradili 150 takih tovarn za predelavo krompirja, kakršno je lansko jesen dogradila Kolinska na Mirni. Stroške bosta, kot je znano, plačali republiki Slovenija in Hrvaška oz. Savske elektrarne, ki so investitor gradnje. Niso še zagotovljene devize za uvoz opreme, ni še lokacijskega dovoljenja z vsemi potrebnimi soglasji in potrdili, toda vseeno zagotavljajo, da priprave v r.d. potekajo in da bo naša prva elektrarna na atomski pogon začela delati, kot je bilo zamisljeno.

redno je zapisati...

Živeti na „preveliki nogi“, porabljati nekaj, česar sploh še ni, je zagotovo eden izmed poglavitnih vzrokov za jugoslovansko gospodarsko neustaljenost, ki bi ji radi v odločilnem letu 1973. letu naredili konec. Toda omejevanje porabe samo po sebi še ni zveličavno, prav v tem pa se večkrat prepričujemo in varamo – sami sebe.

Vzroki za težave, iz katerih se ne moremo in ne moremo izkupati, so globlji. Recept je preprost. Preproščina govori iz njega, a vendarle resnica: iz gospodarskih težav se je mogoče izvleči le z več dela, z boljše organiziranim delom in z boljšim gospodarjenjem. Take recepte dajejo kroparski kovači in njim enaki, ki vedo, kako se služi vsakdanji kruh.

V Jugoslaviji izrabljamo sedaj delovni čas, kot je bilo povedano na zadnjem zasedanju CK ZKS, samo 60 – odstotno. Če bi namesto 40 odstotkov delovnega časa potratili za nič samo 20 odstotkov, bi skoraj za eno

Le delu čast

petino povečali narodni dohodek.

Skrb vzbujajoče je, da očitno nikogar prehudo ne skrbi počasno naraščanje delovne storičnosti v naši državi. Kot je navedel inž. Marko Bulc na nedavnem predavanju v Trebnjem, ocenjujejo, da se je v letu 1972 produktivnost povečala vsega za 3,8 odstotkov. To je sila malo za državo, ki hoče v pospešenem galopu dohiti bolj razvite. In vendar v resoluciji o ekonomskem razvoju v letu 1973 to vprašanje ni obravnavano tako, kot bi zaslužilo.

Delu čast in oblast – je naše socialistično geslo. Samo delo lahko človeku prinese napredek. Zato iščimo krivdo za naše gospodarske težave predvsem tam, kjer je: v našem, nekam razvrednotenem odnosu do dela.

M. LEGAN

Kmetijski nasveti

Hlapec ali gospodar

Ko se je pri nas dokončno utrdila miselnost, da motorna kosilnica v kmetovih rokah ni „mitraljez proti socializmu“, in ko so se povečale kmetove možnosti za nakup, se je začel pravi pohod mehanizacije. Leta 1969 so imeli slovenski kmetje 5.415 traktorjev, lani 11.218, letos pa jih cenijo že na približno 14.000. To pomeni, da ima tega nepogrešljivega pomočnika vsaka 12. kmetija na Slovenskem.

S kmetijskimi stroji pa je tako kot s kmetijo samo. Deri ti mene, če ne, bom jaz tebe. Namesto da bi traktor služil kot zvest hlapec, se lahko sprevrže v „gospodarja“ z velikimi zahtevami.

Osnovni zakon velja: kmetijski stroji, kot tudi drugi, morajo biti kar najbolj izkoriščeni, ne smejo stati predloho brez dela in se starati. Odtod tudi pozivi, naj se kmetje več ne ukvarjajo s kmetovanjem po starem, naj ne pridelujejo vsakega nekaj, temveč naj, kolikor je mogoče, specializirajo kmetije.

Sicer pa, kaj bi govorili na pamet! Na voljo so podatki o izkoriščenosti traktorja (brez katerega ni sodobne kmetije), ki jih je zbral in obdelal inž. Viktor Marinc, sodelavec kmetijskega inštituta. Ti potrjujejo domnevo, da utegnejo kmetijski stroji kmetov ekonomski položaj še otežiti, če ne bodo dobro izkoriščeni.

Rezultate je bilo mogoče pričakovati. Na slovenskih kmetijah, ki merijo v povprečju le 3,2 ha obdelovalne zemlje, traktorji niso dovolj izkoriščeni. Skoraj polovico vseh anketiranih je delalo manj kot 400 ur na leto. Samo 22 odst. jih je delalo več kot 600 ur, kar je še opravičljiva spodnja meja letne izkoriščenosti.

Traktorji zažirajo kmetije, velja za večino. Ta ugotovitev zato še spodbuja k preusmerjanju kmetij ter k nakupu potrebnih priključkov, ki podaljšujejo traktorjevo delo. Usmeriti se je treba v pridelovanje poljščin, ki jih je mogoče obdelovati s stroji, pospešiti je treba ustanavljanje strojnih skupnosti ter s pomočjo njih nakupiti priključke in stroje, ki se kmetu samemu ne izplačajo.

Inž. M. L.

Koliko iz...

nadaljevanje s 1. strani

To nujno zadrževanje osebnih dohodkov se ne bo moglo plačati vse cene stabilizacije. Zato pripravljajo predloge o posojilih in obdavčitvi predmetov tako imenovanega višjega standarda (vikendi, avtomobili), ostreje pa bo obdavčen tudi skupni dohodek občanov.

Glede obdavčenega skupnega dohodka občanov ima Slovenija svojo politiko. Želi zaščititi predvsem družino, zato predvideva velike olajšave za vzdrževanje otrok in nezaposlenih članov družine, hkrati s tem pa predvideva majhen (najmanjši v Jugoslaviji) neobdavčljivi del dohodka, tolikšen, kot je bil v letu 1972. To pomeni, da bo neobdavčljivi dohodek posameznika še vedno 25.000 din, mnogo večje pa bodo po tem predlogu priznane olajšave: za vzdrževanega otroka 12.000 din, za vzdrževanega drugega družinskega člana pa 10.000 din. Taka obdavčitev je v sedanjem političnem času gotovo bolj sprejemljiva, kot je na primer beograjska, kjer nameravajo pustiti neobdavčenih 40.000 dinarjev skupnega dohodka, zato pa priznati mnogo manjše olajšave za vzdrževane družinske člane.

Sicer pa nismo poklicani ocenjevati rešitve drugih. Poglejmo raje, kaj natančneje predvideva predlog o obdavčitvi skupnega dohodka občanov v naši republiki, ki je osnovan na ustavnem načelu, da je tisti, ki več zasluži, dolžan več prispevati za družbene potrebe. Priloženo tabelo objavljamo po „Delu“. Dokončno bo, kot rečeno, o tej obdavčitvi odločila republiška skupščina.

M. L.

ČRNOMELJ - V prvi razred bodo vpisovali otroke, rojene leta 1966 in januarja 1967. Vpis bo v stavbi šole v Župancjevi ulici in sicer 18. januarja ob 11. in 16. uri.

KRŠKO - Osnovnim šolam po vsej državi sta občinska zveza in upravni odbor Dolenjskega kulturnega festivala v tem tednu razposlala razpis za III. grafični bienale jugoslovanskih pionirjev v Kostanjevici.

HVALA ZA RAZUMEVANJE

Medobčinski klub zdravljenskih alkoholikov v Novem mestu je zaradi pomanjkanja denarja, ki je potreben za delo kluba, v letu 1972 zaprosil za pomoč delovne organizacije v Novem mestu. Bili smo prijetno presenečeni, ker so naše prošnje posamezne delovne organizacije sprejele z razumevanjem. Zato se čutimo dolžni, da se javno zahvalimo naslednjim delovnim kolektivom, ki so klubu dodelile prepotrebne denar: SGP „Pionirju“, „Krk“, tovarni zdravili, „Novoteksu“, Dolenjski banki in hranilnici, „Avtoprometu Gorjanci“, Industriji obutve, „Novolesu“, Gozdnemu gospodarstvu, Zdravstvenemu domu, Društvu upokojencev in Centru za socialno delo iz Novega mesta.

Obenem se zahvalujemo tudi družbenopolitičnim organizacijam: občinski skupščini Novo mesto, občinskemu odboru Rdečega križa, občinski konferenci SZDL, novo-moškiemu komunalnemu zavodu za zaposlovanje, občinskemu sindikalnemu svetu iz Novega mesta, Komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje Novo mesto in Centru za socialno delo. Vse te družbenopolitične organizacije so nam dajale materialno in moralno pomoč pri ustanovitvi kluba, obenem pa so nam omogočile tudi začetno delovanje.

MEDOBČINSKI KLUB ZDRAVLJENIH ALKOHOLIKOV
Novo mesto

Prve odplake v ribniških vodah

Člani ribiške družine (RD) Ribnica so v letu 1972 vložili v Ornešo 20.000 mladih postrvi, v Rašico pa 15.000 in 2.000 lipanov. Ščuk niso vlagali, ker jih niso nikjer dobili.

Družina šteje trenutno 92 članov, od tega 14 mladincev. Lani je bilo mladincev 24. Število članov je precejšnje, zato bodo zaostri disciplino. Na nedavnem občnem zboru so že sprejeli posebni kaznovni pravilnik, ki ga je izdal član njihove družine dr. Božidar Voljč.

Za leto 1972 so ribiči organizirali uspešno tekmovalno v suhih disciplinah v Sodražici. Leta 1973 pa bo tako družinsko tekmovalje v Velikih Laščah.

Ribiči so ugotovili, da se iz tek-

DAVČNA OSNOVA

Nad	Do
5.000	10.000
10.000	15.000
15.000	20.000
20.000	25.000
25.000	30.000
30.000	40.000
40.000	50.000
50.000	60.000
60.000	70.000
70.000	80.000
80.000	90.000
90.000	100.000
100.000	150.000
150.000	

PREDLOG ZA PLAČEVANJE DAVKA

OD SKUPNEGA DOHODKA OBČANOV

(neobdavčljivi del 25.000 din, za vzdrževanega otroka 12.000 din, za druge vzdrževane družinske člane 10.000 din)

Davek od skupnega dohodka občanov

Dinarjev + % od presežka nad osnovo
2 odstotka
100 + 3 % od presežka nad 5.000
250 + 4 % od presežka nad 10.000
450 + 6 % od presežka nad 15.000
750 + 8 % od presežka nad 20.000
1150 + 10 % od presežka nad 25.000
1650 + 16 % od presežka nad 30.000
3250 + 22 % od presežka nad 40.000
5450 + 29 % od presežka nad 50.000
8325 + 38 % od presežka nad 60.000
12150 + 48 % od presežka nad 70.000
16950 + 58 % od presežka nad 80.000
22750 + 69 % od presežka nad 90.000
29650 + 80 % od presežka nad 100.000
69650 + 90 % od presežka nad 150.000

Stari predlogi niso za v koš

Skoraj ni seje, na kateri tudi v Posavju ne bi vsaj del razprave posvetili združevanju in povezovanju v gospodarstvu, ponekod načelno in splošno, drugod z že pripravljenimi predlogi. V Brežicah tečejo tovrstne razprave že nekaj let, prve obvezujoče sklepe, katerih uresničevanje načrtno spremlja komisija za družbeno ekonomske odnose, pa je občinska konferenca ZK sprejela junija 1970. Od takrat se je marsikaj spremenilo, nekaj predlogov se je uresničilo, ponekod nakazujejo nove rešitve, drugod spet oživljajo stare predloge.

Kot povest o jari kači se vleče rešitev Mokric. V programu komisije za družbeno ekonomske odnose pri občinski konferenci ZK je med drugim zapisano, da Mokrice že vrsto let stagnirajo. Saj napredovati tudi ne morejo, če se stvari ne premaknejo z mesta. Bilo je že nič koliko pogovorov, zdaj za povezavo z Agrario in Cateškimi Toplicami pa z novo-moškim tovarno zdravil in Šolskim centrom za gostinstvo v Novem mestu. Integracija z Agrario in zdraviliščem po ugotovitvah komisije ni uspela zaradi odpora Mokric, pogovori s Krko pa so se izjalovili, ker ji niso mogli zagotoviti napeljavne termalne vode iz Cateških Toplic. Vez z gostinskimi šolskim centrom seveda ni prišla v poštev, ker ta nima na voljo denarja za investicije.

V komisiji je bilo izrečeno tudi mnenje, da doslej integracija Cateških Toplic z ljubljansko Emono še ni dala pravih rezultatov in iz tega se je porodil dvom v koristnost te povezave. Komisija po vsem tem meni, da bi bila le šenajbolj smotna povezava Cateških Toplic z Agrario oziroma, da bi bila še boljše rešitev, če bi združili Agrario, Mokrice, Cateške Toplice ter trgovski podjetji Krko in Ljudsko potrošnjo iz Brežic.

Komisija zahteva od prizadetih delovnih organizacij, da ob sodelovanju EMONE ponovno preprečejo možnosti za povezavo Mokric z zdraviliščem in da Cateške Toplice analizirajo dosežane sodelovanje z EMONO! V primeru, da to ne bo dalo obetov za povezavo, naj bi Mokrice obnovile pogovore z AGRARIO.

V občini tudi trgovina ne napreduje, kot bi bilo treba. Kolektiva KRKE in Ljudske potrošnje (predvsem pa člani ZK) sta zato dolžna poiskati v predalih zaprašen predlog o medsebojni povezavi, ga po potrebi dopolniti in ponovno začeti razgovore za integracijo.

J. TEPPEY

DBH - HVALA

Tudi ob letošnjem novem letu je sindikalna podružnica Dolenjske banke in hranilnice v Novem mestu povabila svoje nekdanje sodelavce, sedaj upokojeince, na prijateljsko srečanje. Direktor banke nam je na kratko orisal poslovanje banke v letu 1972, njene uspehe in ob koncu načrte za naprej. Nato so nas predstavniki sindikalne podružnice obdarili z denarnimi nagradami.

Vsem, ki so se tako kot vsako leto doslej spomnili svojih nekdanjih sodelavcev, se iskreno zahvalujemo, obenem pa tudi vsem uslužbencem Dolenjske banke in hranilnice in jim tudi v tem poslovnem letu želimo čim več uspehov z željo, da bi se ob novem letu spet srečali.

V imenu upokojencev DBH
JOŽE SPLIČHAL st.

ZAHVALA OTROK

Pionirska organizacija osnovne šole Struge je prve dni decembra poslala prošnje raznim delovnim in drugim organizacijam, naj bi prispevale za obdaritev otrok ob novem letu. Do konca decembra se je zbralo v blagajni kar 2000 din. Dedek Mraz je nato kupil otrokom razna praktična darila in nekaj slaščic ter obdaril vse učence naše šole, ki se bodo še dolgo spominjali tega dne.

Ob tej priložnosti se učiteljski kolektiv in učenci naše šole zahvalujemo za pomoč in razumevanje pri organizaciji prihoda dedka Mraza naslednjim: Občinski zvezi prijateljev mladine, Gozdnemu obratu Velike Lašče, trgovskemu podjetju TABOR-Grosuplje, trgovini JELKA-Struge, krajevni skupnosti Struge, gasilcem in lovčev iz naše doline.

H. M. STRUGE

Naše znamke v Kočevju

„Tretja jugoslovanska razstava zbirke pionirjev-filatelistov bo predvidoma prihodnje leto v Kočevju in bo ena izmed prireditelj v počastitev 30-letnice Zbora poslancev slovenskega naroda v Kočevju,“ je povedal predsednik občinske zveze prijateljev mladine Kočevje Stane Jajtič.

Prav bi bilo, da bi za to priložnost izdali znamko, na kateri bi bilo Kočevje. V vsem povojnem obdobju Kočevje namreč še ni bilo zastopano na znamkah, čeprav je prej že bilo.

Na razstavo bodo povabili tudi pionirje iz zamejstva, se pravi iz Primorske in Koroške. Razstavo bo organizirala občinska zveza prijateljev mladine ob pomoči oziroma sodelovanju republiške filatelistične zveze in zelo uspešnega filatelističnega društva Kočevje. Razstava bo predvidoma v septembru, pokrovitelj razstave pa bo občinska skupščina Kočevje.

Stane Jajtič, predsednik občinske Zveze prijateljev mladine Kočevje (Foto: Primc)

F. BRUS

OB JUBILEJU BOŽA RAČIČA

Društvo Belokranjcev v Ljubljani je pred kratkim priredilo v prostorih Slovenskega etnografskega muzeja predavanje „Slovenska ljudska šola“ v počastitev 85-letnice rojstva zaslužnega delavca na področju etnografije in zbiralca belokranjske folklorne Bože Račiča.

Visoki jubilej našega prvega in najstarejšega člana je počastilo kar 50 ljudi, o noči v Beli krajini in o slavljencevih zaslugah pa je govorila znanstvena sodelavka etnografskega muzeja dr. Marija Makarovič. Slavljencec je bil ganjen ob toplih besedah in pozornosti ter se je iskreno zahvalil predavateljem in govornikom, med katerimi je bil tudi dr. Janez Klobočar, predsednik društva Bela krajina v Ljubljani.

STANKO SKOČIR

PIJAČ DOVOLJ, MESA PREMALO

Kljub postavitvi novoletne jelke in okrasitvi Kočevja s snežinkami in raznobarnimi lučmi, kar je organizirala občinska zveza DPM, so dedek Mraz in občani Kočevja negotovili, ker tik pred prazniki v mesnicah ni bilo mogoče dobiti niti suhega, kaj šele svežega svinjskega in telečjega mesa. Dedek Mraz je moral razočarati številne otroke, ki so si zaželeli igrač na baterije, a jih ni bilo nikjer dobiti. Trgovine pa so dobro založene z vsemi vrstami pijač in tudi z najdražjimi uvoženimi konjaki in viskiji.

Mesarji in trgovci torej poznajo potrošnike podobno kot peki. Slednji so jo uganili za božič, ko je že popoldne zmanjkalo kruha, kot da ni nikjer nobenega „nevevrika“ in da bodo vsi občani jedli samo potice!

ZAHVALA
Ob nenadomestljivi izgubi naše ljube mame, stare mame in sestre

LUCIJE ŠTANGELJ
iz Gotne vasi 1

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti ji poklonili vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo kolektivoma Novoteks in IMV, sosedom Brezovarjem, Rogičevim in Poljačevim ter ostalim vaščanom, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi zdravnikom in strežnemu osebju nevrološkega oddelka splošne bolnice v Novem mestu za vso skrb in nego, ter gospodu župniku za poslovljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: hčerka in sinova z družinami, bratje in sestre ter drugo sorodstvo

AVTO-MOTO DRUŠTVO NOVO MESTO

razpisuje po sklepu upravnega odbora JAVNO LICITACIJO (ustno), ki bo 28. januarja 1973 ob 9. uri v Gasilskem domu, cesta Herojev 27, Novo mesto, za odprodajo dveh osebnih avtomobilov AUSTIN-IMV MINI 1000 Salon deluxe letnik 1970, v voznem stanju. Ogljed vozil bo mogoč 28. januarja od 8. ure do začetka licitacije. Vsi interesi morajo pred licitacijo položiti 10-odstotno kavnico. Družbeni in zasebni sektor sta pri licitaciji enakopravna.

GOZDNO GOSPODARSTVO BREŽICE

RAZGLAS ROKA ZA PRIGLASITEV SEČNJE LESA V SEČNIH SEZONAH 1973/74 in 1974/75

Na podlagi določil 7. člena Pravilnika o določanju količine za domačo uporabo GG Brežice, objavljajo Gozdni obrat Brežice, Kostanjevica, Mokronog, Senovo, Razdečje in Sevnica

ROK ZA PRIGLASITEV SEČNJE LESA V SEČNIH SEZONAH 1973/74 in 1974/75

Gozdni posestniki, ki imajo gozdove na področju zgoraj navedenih obratov, naj prijavijo sečnje v svojih gozdovih, v roku

od 3. januarja do 15. februarja 1973

Gozdni posestniki, ki imajo namen sekati izključno za domačo uporabo, morajo obvezno priglasiti sečnjo za dve naslednji leti skupaj. Vsek gozdni posestnik mora ob priglasitvi sečnje izjaviti, koliko od skupno priglašene količine lesa za sečnjo bo imel za domačo uporabo in koliko je nemenil za prodajo. V priglašeni količini lesa za domačo uporabo je ločiti tehnični les in les za kurjavo. Na krajevno običajen način bodo navedeni gozdni obrati razglasili kraj in čas sprejema priglasnic. Priglasitev je sicer možno opraviti tudi pisмено na področni gozdni obrat, vendar pod pogojem, da lastnik gozda v pismini prijavi navede vse podatke o gozdu ter v kakšne namene rabi les. V razpisnem roku so priglasitve sečenj proste vsakega plačila. Izven razpisnega roka gozdni obrati ne bodo več sprejemali priglasitev, razen za izredne potrebe v primeru elementarnih nezdod.

Razpisna komisija Osnovne šole „Janez Trdina“ v Stopičah objavlja prosto delovno mesto

SNAŽILKE
(za nedoločen čas)

za delo na matični šoli v Stopičah. Nastop službe takoj!

metalka

Trgovsko, izvozno, uvozno, zastopniško in proizvodno podjetje

LJUBLJANA, Dalmatinova ul. 2

ZAPOSILI

10 NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV

za delo v skladiščih v Ljubljani za nedoločen čas

INTERESENTI NAJ SE ZGLASIJO ALI POŠLJEJO PISMENE PONUDBE V KADROVSKI ODDELEK METALKE, Ljubljana, Dalmatinova ulica 2 v roku petnajst dni po objavi v časopisu.

standard invest

Za graditev stanovanjskih hiš, garaž in gospodarskih poslopij prodajamo kvalitetne lego zidake po ugodnih cenah v naslednjih prodajalnah:

— NOVO MESTO: Kmetijska zadruga KRKA, MERCATOR — PE Standard.

— LJUBLJANA: Standard-invest Celovška 89, Vodovodna 101.

Cenjenim interesentom dajemo pismene informacije! STANDARD-INVEST, Ljubljana, Celovška 89.

OBJAVLJA:

prosta delovna mesta za:

1. Knjigovodjo — kontist,
2. Knjigovodjo — osebnih dohodkov,
3. Natakario.

Pogoji: pod 1. in 2. dokončana srednja šola z najmanj 5-letno delovno izkušnjo, pod 3. dokončana gostinska šola za natakario.

Prijave bomo sprejemali 15 dni po objavi.

Komisija za delovna razmerja „KRKA“ tovarne farmacevtskih in kemičnih izdelkov Novo mesto

RAZGLAŠA

naslednja prosta delovna mesta v Samostojni organizaciji združenega dela „KRKA“ Sektor termalnih zdravilišč s sedežem v Novem mestu

1. TAJNICA SEKTORJA
2. FINANČNI KNJIGOVODJA
3. MATERIALNI KNJIGOVODJA IN BLAGAJNIK

Prosta delovna mesta lahko zasedejo kandidati, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- pod 1.: ekonomski ali administrativni tehnik z 2 leti prakse;
- pod 2.: ekonomski tehnik s 3 leti prakse;
- pod 3.: ekonomski tehnik z 2 leti prakse;

Vse, ki so zainteresirani in izpolnjujejo navedene pogoje vabimo, da v roku 15 dni od objave razglaš oddajo svoje ponudbe v kadrovski splošni sektor KRKE.

VPIS V ŠOLO!

Osnovna šola Mirana Jarca v Črnomlju obvešča starše, da bo vpisovanje novincev v 1. razred osnovne šole v četrtek 18. 1. 1973 ob 11. in 16. uri v šolski stavbi v Župančičevi ulici 8. V 1. razred bodo sprejeti otroci rojeni v letu 1966 in v januarju 1967.

S seboj prinesite izpisek iz rojstne matične knjige.

RAZPIS

Po sklepu delovne skupnosti GOSTIŠČA „PRI GRADU“ Brežice, razpisujemo prosta delovna mesta:

1. DIREKTORJA gostišča, (ni relekcija)
2. 2 NATAKARICI

Pogoji:

Pod tč. 1 — Kvalificirani gostinski delavec z 5 let prakse na vodilnem delovnem mestu v gostinstvu in da izpolnjuje moralne pogoje.

Pod tč. 2. Kvalificirane ali polkvalificirane natakario, lahko tudi nekvalificirane z možnostjo priučitve.

Osebnih dohodki po pravilniku. Za natakario je zagotovljeno stanovanje in hrana v hiši.

Pismene ponudbe pošlani na upravo gostišča PRI GRADU Brežice Ulica Prvih borcev št. 2, do 20. 1. 1973. Razpis velja do zasedbe delovnih mest

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Laške pivo

To stran ste napisali sami! — To stran ste napisali sami!

Telička — dvojčka je povrgla te dni krava pri Vidmarjevih iz gumberka pri Otočcu. Zanimivo je, da sta v njenih petih dosedanjih telitvah to že druga dvojčka. (Foto: Z. Šeruga)

Vnovič: »Kje si, očka?«

Zaradi pravičnega informiranja javnosti prosimo, da objavite naše pismo.

„v 50. številki JANE je bila objavljena reportaža z naslovom „Kje si, očka?“ V njej je novinarka Marina Draščič enostransko predstavila življenje deklice Mire Kaplan iz Podbočja 56 in povsem nepravilno obsodila člane učiteljskega kolektiva iz šole Podbočje, posebno pa Mirino razredničarko. Razmere, v katerih živi Kaplanova, je obrazložil že svet krajevne skupnosti Podbočje. Naš kolektiv želi odgovoriti le na nekatere obdobje.“

Ni res, da je pismo „Kje si, očka?“ napisala Mira, ampak ga je napisala njena skrbnica. Ni res, da Mira sredi zime pride bosa iz šole, ker so ji sošolci vzeli čevlje in se ji smejali, učiteljica pa pravi, saj si res Ciganka in še in še. V naši šoli, ki je v Mirinem 5-letnem šolanju že šesta, smo jo zelo lepo sprejeli. Sklenili smo, da njenega porekla ne bomo omenjali, razkrila pa ga je skrbnica sama. Že od začetka prejema v šoli malico brezplačno, največkrat po dva obroka. Ko pa je Mira zbolela, ji je tovarišica razredničarka pošiljala malico na dom, ker njena „dobra teta“ ni imela vesti, da ji ostala pri bolni deklici doma in jo negovala.

Ni res, da „ima že dva ukora v šoli, še enega, pa bo frčala, ves razred je pokvarila...“ Na šoli Podbočje še ni bila kaznovana, da o ukorih sploh ne govorimo. Prav tako ni res, da bi je učenci ne marali, saj ji skušajo pomagati pri domačih in šolskih vajah, sicer pa je Mira po uspehih dobra učenka. Tudi osamljena ni, saj je vedno v družbi svojih sošolcev.

Naj še dodamo, da smo v naši šoli že imeli učence — Cigane in so jih sošolci vzbujali ter jim celo materialno pomagali. Bili so uspešni v šoli in življenju in nas zdaj kot odrasli večkrat obiščejo, kar je dokaz, da imajo na našo šolo lepe spomine.

Na osnovi te reportaže smo povabili omenjeno novinarko na osebni razgovor. Obljubila je, da pride v šolo v ponedeljek, 25. decembra, vendar te obljube ni izpolnila. Zaradi tega tudi odgovarjamo kasneje, kot smo želeli.

Ne čudimo se izjavam Kaplanove, preproste ženice, razočarani pa smo nad načinom pisanja tov. Draščičeve. Kot novinarka bi lahko premislila, preden je objavila reportažo, če sme blatiti učitelja, ne da bi se prepričala o resničnih razmerah. Kaj novinarski kodeks od nje tega ne zahteva? Se zaveda, da je učitelj te šole oblatila pred javnostjo in nam s

tem naredila krivico?

Zato zahtevamo, da prekličemo obdobje, ki se v omenjeni reportaži nanašajo na kolektiv osnovne šole Podbočje.

KOLEKTIV OSNOVNE ŠOLE
PODBOČJE
— ravnatelj:
JOŽE ZUPANČIČ

Izpit zrelosti naših ljudi

Prizadevanja vseh, ki so bili kakorkoli udeleženi pri referendumu o združitvi delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja, so obradila lepe uspehe. Delavci, kmetje, upokojenci, ljudje s samostojnimi poklici in začasno nezaposleni delavci so s svojo odločitvijo uresničili večletno težnjo po enotni skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov ter po enakih pravicah iz zdravstvenega varstva. S tem je bila uresničena ena izmed pomembnih nalog, sprejetih na tretji konferenci Zveze komunistov Slovenije. Odpravljamo socialne razlike na področju socialnega varstva. Uspešen referendum je dokaz, da so naši ljudje zreli, enotni in socialistično usmerjeni.

Zdaj, ko je končana ta pomembna akcija, ne smemo pozabiti vseh tistih imenovanih in neimenovanih sodelavcev, ki so kakorkoli pomagali k uspehu. V našem imenu in v imenu regionalne komisije za izvedbo referenduma se zahvaljujemo občinskemu štabu na območju vseh 9 občin v okviru skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov Celje, vsem delavcem in kmetom, političnim organizacijam, zlasti organizacijam SZDL in ZKS ter sindikatom, vsem samoupravnim organom, delavcem Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Celje, delavcem v upravi občinskih skupščin, zdravstvenim delavcem, glasovalnim odborom po krajevnih skupnostih in po delovnih organizacijah ter vsem, ki so kakorkoli pomagali pri referendumu. Hkrati se zahvaljujemo tudi RTV Ljubljana in tisku

ter lokalnim radijskim postajam, ki so pomagali s poročanjem o poteku priprav in o referendumu.

Izid referenduma in odločitev zavarovancev je dejanje, ki bo ostalo kot svetel zgled solidarnosti.

REGIONALNI ŠTAB ZA
IZVEDBO REFERENDUMA
NA OBMOČJU CELJSKE
SKUPNOSTI ZDRAVSTVENEGA
ZAVAROVANJA

POČASTILI SMO
PIONIRSKI PRAZNIK

Tudi mi, pionirji v Dolenjskih Toplicah, smo počastili 27. december, tisti dan, ko je bila v Bihacu pred 30 leti ustanovljena Zveza pionirjev. Na ta dan smo imeli v šoli proslavo, pripravili smo razstavo o zgodovini pionirske organizacije v topliški dolini, o našem delu in uspehih, izdali pa smo tudi posebno številko glasila „Rog“.

Na proslavo smo povabili prve pionirje — zdaj naše starše — najbolj pa smo bili veseli tovarišice Mare Rupena — Osolnikove, ki je leta 1942 ustanovila pionirsko četo v Dolenjskih Toplicah. O tem je spregovorila tudi nekaj besed. V programu je nastopil pevski zbor, sledil je kratek pregled zgodovine NOB in druge točke, nato pa smo si ogledali prvi slovenski film „Na svoji zemlji“.

S to proslavo smo izpolnili vsr naloge za znak „Tisoč radosti“, ki smo ga dobili ta dan.

TONI BERTOLE,
Novinarski krožek OŠ
Dolenjske Toplice

»Zemlja mi je prirasla k srcu...«

Nekaj mrzlega me je vedno spreletelo, ko sem se ustavljal ob Tončkini klopi. Njeni zvezki so bili kupčki zmečkane, popackane papirja, z razvlečeno robato pisavo. V njenih očeh pa je bilo toliko tesnobe in ubitega otroštva, da me je vedno zmrzilo.

ZAKAJ? To vprašanje je ves čas vrtilo v meni.

Mama, ki je prišla na moje povabilo v šolo, mi je s preprostimi besedami skušala pojasniti strah in tesnobo v Tončkinih očeh, nered v njenih zvezkih.

Tudi materin glas je bil robot, trd, ko je začela govoriti, se ji je zaiskrilo sovraštvo, drobne gubice so se ji napele. . . .

„Lani poleti sem pokopala moža. Rak ga je pobral. Stan-

ko je bil dober mož. V hiši je bil večkrat prepri, a ga je vedno zanetila njegova mati. Ne mara me in me nikoli ni marala. Kaj vse mu je lagala: da imam druge, da se vlačim z njimi, ko on gara v nočni službi, da tudi dekletce ni njegovo, da komaj čakam, da bi umrl . . . Ni ji verjel, z lažmi ga je pa le zastrupljala. Večkrat ga je zvabila v zidnico; ko ga je spraznil nekaj kozarcev, ji je vse verjel. Potem doma ni bilo konca zmerjanju in vpitju. Mati je zlobno vreščala: „Ubij hudiča! Dobro delo boš opravil. Bog ti bo odpustil.“

Umolknila je, globoko vzdihnila, kot bi hotela iz sebe bruhniti ves obup in trpek spomin. Nato so se iz nje spet trgale besede:

„Ko se je streznil, mu je

bilo žal, strašno žal, v meni pa je ostala rana. Mož je začel hirati. Da mi hudič pomaga, je spet vreščala mati. Krvni rak. Hitro ga je pobralo.

Materi se je po pogrebu skoraj omračilo. Že prvi večer po pogrebu se me je lotila z motiko. Sosedje so me rešili pobesnele starke. Iz dneva v dan je huje. Zloba jo je zastrupila. Ne more mi odpustiti, ker Stane zaradi mene ni odšel za duhovnika. Ne pritakne se nobenega dela, le škodo dela. Razbije jajca in jih zmeče na gnoj, pri sodu pusti odprto pipo, Tončki mečka in čečka zvezke, sredi noči plane pokonci kot mesečnica in kriči, da bo sama pokončala hudičevo seme. Dekletce je zbežano, prestrašeno. Teško je živeti z njo pod isto streho . . .

Zagledala se je ven, v oto-

FRANC MIŠIČ — UPOKOJEN

Franc Mišič, rojen 28. februarja 1911 v Žužemberku, občinski javni tožilec v Brežicah, je bil z več kot 45-letno za pokojnino vstevno delovno dobo upokojen s 1. januarjem letos.

V svojem dolgoletnem službovanju je bil najprej javni tožilec v Kranju, kjer je nastopil to delo z začetkom 1946. leta, nato v Radgoni in v Lendavi, od 2. aprila 1952 do upokojitve pa je služboval v Brežicah. V javnem tožilstvu je delal skupaj več kot 26 let, od tega samo v Brežicah preko 20 let.

Tovariš Mišič je bil zelo delaven in prizadeven javni tožilec. Mnogo let je bil sam na občinskem javnem tožilstvu v Brežicah, ki deluje za tri občine: Sevnico, Krško in Brežice. Samo zadnja leta, ko je že izpolnil pogoje za starostno pokojnino, je dobil namestnika. Čeprav je dosti in zelo intenzivno delal, ni nikoli postavil v ospredje sebe in svoj osebni dohodek. Sodniki, ki smo delali tudi na področju kazenskega sodstva, vemo, da je bil tovariški in iskren ter dosleden pri iskanju resnice. Ni tpeel počasnega reševanja kazenskih zadev. Vedno je bil pripravljen sodelovati v postopku in nesebično pomagati s svojimi dolgoletnimi izkušnjami in bogato delovno prakso.

Na skupnih sestankih, pa tudi v zasebnih pogovorih, je vedno podarjal, kako nujno je sproti reševati kadrovske zadeve. Pri svojem delu, zlasti na razpravah, se je po tem načelu dosledno ravnal. Kot izredno dober in nadarjen praktik je nešteto krat pomagal k razjasnitvi zadev, pravočasno in dobrohotno opozarjal na spodrsiljaje, ki so možni kot pri vsakem drugem delu.

Obdolžencev ni imel za same zločince, ampak za ljudi, z vsemi njihovimi slabostmi in težavami, dobri in slabimi lastnostmi, ki so se pregrešili zoper zakon. Vedno je govoril mirno, dostojno in obzirno do njih; le tam, kjer je mislil, da je potrebno, je zahteval strožjo kazen. V svojem odnosu do obdolžencev je bil človeški, human. Vsi, ki smo z njim sodelovali, mu želimo, da bi se kot upokojenec dobro počutil.

JANKO PIBERNIK

Ljudski časnik
vest socializma!

PREVOLE:
SPOMNILI SO SE NAS

Vsako leto se pionirji naše šole najbolj veselimo praznovanja novoletne jelke in daril dedka Mrza. Ker živim v revnejših predelih Suhe krajine, smo prikrajšani za mnogo lepih stvari, ki jih imajo naši vrstniki v mestu. Letos nam je dedek Mrza prinesel še posebno lepa in bogata darila, ki smo jih bili še posebno veseli. Veletrgovina ASTRA iz Ljubljane nam je podarila moderna učila: grafoskop, diaprojektor, snemalno kamero in pisalni stroj. Pokrovitelji našega pionirskega odreda I. SAB so nam podarili denar za izlete ter nam s pomočjo podjetja ZITO, CENTROMERKUR in SLOVENIJA SADJE zbrali oblačila, dobili pa smo tudi pomaranče in pecivo. KZ Žužemberk, KS Hinje in Komunalno podjetje Vodovod iz Novega mesta so nam podarili denar za nakup daril za vse predšolske in šolske otroke. Avtoprevoznitvo GORJANCI iz straže pa nam je omogočilo brezplačen prevoz učencev 1., 2. in 3. razreda v Novo mesto na ogled prireditve ob novem letu.

Vsi pionirji naše šole se za bogata darila najtopleje zahvaljujemo in želimo vsem omenjenim kolektivom v letu 1973 veliko delovnih uspehov. Mentor PO Slavica Ritonja

kultura in izobraževanje

DVOJE GLASIL

Pred novoletnimi prazniki sta izšli glasili dveh novomeških osnovnih šol: bršlinske in Milka Sobar - Nataša. Številki sta zajetni in posvečeni 30-letnici pionirske organizacije.

BLAGOR NAM!

... Lepo je pomisliti, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi malone ob istem času dobili vsak svojo najlepšo knjigo. Prešernove POEZIJE in Njegošev GORSKI VENEC imajo na naslovni strani isto letnico, eno leto prej je izšla SMRT SMAIL-AGE ČEN-GIČA ...

Blagor nam, da imamo tako ljudstvo in zato tudi take pesmi.

OTON ŽUPANČIČ

UŽIVANJE PRI BRANJU

Čitati v mladosti, to je kot bi s kukulom oprezal proti mesecu. Čitati v srednjih letih - kot bi z dvorišča gledal nanj. In v starosti - kot bi ga opazoval z velike odprte terase. Uživanje pri branju se pač spreminja in pogloblja v skladu z lastnimi izkušnjami.

CHANG CH'AO

S POLIC MLADINSKE KNJIGE

ČEBELICA je spet rojila: lesorezi Marije Vogelinkove nam podarjajo Kanglico Otona Župančiča, Jana Milčinski pa nam je povedala, "Zakaj sta Matiček in Maja zamudila pouk"; Marička Koren nam ju predstavi še v podobah. "Deček in vojna" je zgodba Djordja Radišića za naše najmlajše; ilustrirala jo je Ančka Gošnjak-Godec. To je že 152. delce v ČEBELICI.

V knjižnici Sinjega galeba je izšla življenjska zgodba angleške pisateljice Rosemary Sutcliffe "Plaćilo za viteštvo". V knjižnici Kondor je kot 125. knjiga izšel izbor kratke proze L. N. Tolstaja POVEST VCE-RAJŠNJEGA DNE, v katerem sta Severin Sali in Josip Vidmar predstave šest povesti in novel. V zbirki Pota mladih je zadnje delo knjiga CUDAKI Toma Rebolja, literatura, ki izpričuje stisko in uporniško vero dela današnjih mladih ljudi.

Mali kulturni barometer

POVSOD MALE ŠOLE - Spomladni bodo v novomeški občini male šole povsod tam, kjer so popolne osemletke. Obiskovalo jih bo okoli 1.000 malčkov, ki bodo jeseni stopili v prvi razred osnovne šole.

VODILNI POD "LECO" - Novomeška organizacijska enota Zavoda za šolstvo SRS in temeljna izobraževalna skupnost bosta ocenili vodilne kadre v šolstvu. Tako oceno so zahtevali člani skupščine TIS na zadnji lanski seji.

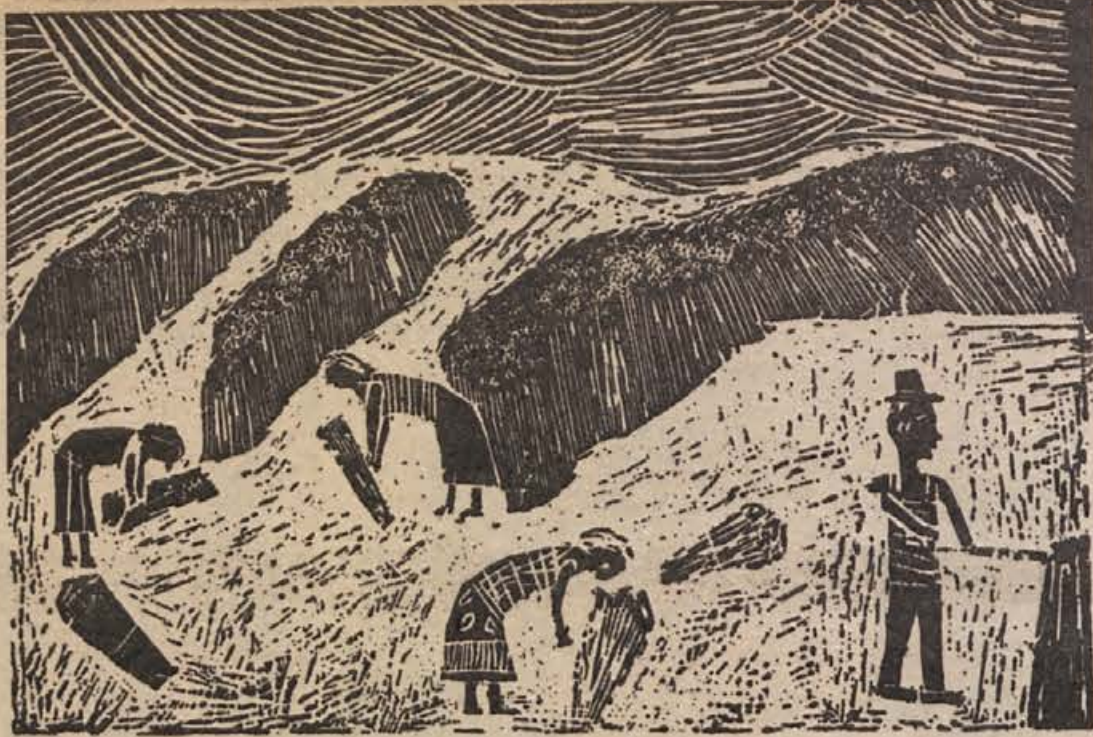
KDAJ VZGOJNA POSVETOVALNICA? - Dolenjska še nima vzgojne posvetovalnice, zato morajo matere z otroki, ki so potrebni temeljitejših pregledov, v Ljubljano. V Novem mestu so potrebo po taki ustanovi "obelodanjali" že pred leti, za ustanovitev le-te pa se je decembra zavzela tudi tukajšnja temeljna izobraževalna skupnost. Hkrati z vzgojno posvetovalnico bi radi na poslednji rešili tudi vprašanje prostorov TIS; ki zdaj dela za isto mizo kot občinska uprava.

V NAČRTU JE BILTEN - Člani novomeške izobraževalne skupnosti so predlagali svojemu vodstvu, naj skupaj s skladom za gradnjo šol izdaja bilten. V tem glasilu naj bi objavljali najrazličnejše analize z vzgojnoizobraževalnega področja, podatke o zbrnem in porabljenem denarju za šole in podobno.

KROŽKI NAJ ZAVIJO - V srednjih šolah na našem območju morajo čimprej zaživeti marksistični krožki. V Novem mestu se je za tovrstno vzgojo mladike zavzela tudi izobraževalna skupnost.

RAZSTAVA DEL UMRLIH - V Študijski knjižnici Mirana Jarca so te dni pripravili razstavo del slovenskih književnikov in drugih kulturnih in javnih delavcev, ki so umrli v lanskem letu.

PO DOLGEM ČASU SPET DOMAČI - Riko Urh, ki se je Novomeščanom kot režiser nazadnje predstavil s "Plinsko lučjo", bo režiral novo delo, ki ga nameravajo domači gledališčniki uprizoriti v tej sezoni. V kratkem bodo prve vaje.

Z razstave II. grafičnega bienala jugoslovanskih pionirjev v Kostanjevici, ki je požela izreden uspeh v Sloveniji in na Hrvaškem: Andrej Krebl: ZETEV. Grafika je delo učenca osnovne šole Borisa Kovačević v Sarajevu, ki mu je likovno izobrazbo dala pedagoginja Nevenka Duvnjak

III. GRAFIČNI BIENALE PIONIRJEV RAZPISAN

Kmečki panti v otroških grafikah

Pod pokroviteljstvom akademika in znanega slikarja Krsta Hegedušiča bo letošnje jesen v Kostanjevici že III. grafični bienale jugoslovanskih pionirjev. Dolenjski kulturni festival, Gorjupova galerija in občinski odbor JPI iz Krškega ga prirejajo v počastitev 400-letnice slovensko-hrvaških kmečkih puntov.

Letošnja tema je predpisana: "Le vkup, le vkup uboga gmajna!" Prireditelji želijo, da bi grafične liste izpolnjevala tako imenovana "puntarska", vsebinska. Najboljše izdelke bodo pokazali na razstavi, najznačilnejše, ki jih bodo poslali pionirji iz vseh republik, pa objavili tudi v katalogu.

Na natečaju za sodelovanje na razstavi grafičnih listov jugoslovanskih pionirjev bodo lahko sodelovali pionirji iz vseh osnovnih šol v državi. Grafične liste bodo morale šole, krožki, klubi, sekcije ali posamezniki poslati Gorjupovi galeriji v Kostanjevico do 30. avgusta.

Poslani grafični listi bodo morali biti opremljeni s podatki o avtorju, šoli, likovnem pedagogu in o samem delu (leto nastanka itd.). Starejši od treh let grafike ne bodo smele biti, sicer jih žirija, ki bo iz poslanega izbrala za razstavo 120 najboljših del, ne bo upoštevala.

Poleg običajnih nagrad bodo razstavljalci tudi letos dobili diplome, poleg tega pa še značke Matije Gubca. Tudi takrat raz-

stavljeni listi bodo šli v fond stalnega grafičnega kabineeta, ustanovljenega ob I. grafičnem bienalu jugoslovanskih otrok.

Zetev lanskega - II. grafičnega bienala je bila obilna: prireditelji so na razpis prejeli 1366 grafik, ki so jih izdelali učenci 59 osnovnih šol iz vse države. Pričakujejo, da bo letos še boljši odziv. Udeležbo želijo zlasti iz šol, ki se do zdaj te prireditve niso udeleževale, med temi so tudi vse novomeške.

Kaj pomenijo prireditve te vrste za odrasle in likovno razvijane okuse? Marjan Tršar je v katalog za lansko razstavo, ki je bila deležna izrednega uspeha v več krajih, kamor so jo prenesli iz Kostanjevice, med drugim zapisal: "Z neposrednostjo likovnih vtisov, z duhovitostjo in igrivim označevanjem presenet-

ljivih motivov nas" (ki smo preveč predani vsakdanjemu pehanju za pridobitništvom) "ta mlada likovna ustvarjalnost prevzema s svojo nenavadnostjo in pri odraslih nikoli videno svežostjo likovne domiselnosti in občutljivosti".

I. ZORAN

ZAMENJANA NASLOVA

Bralcem se opravičujemo za zmešnjavo, ki je nastala v št. 52 na kulturni strani Dolenjskega lista, ker so v tiskarni v Ljubljani zamenjali naslove. Sestavek o zborniku spomenikov NOB v novomeški občini je tako po pomoti dobil naslov Zbovska pesem ni "mašilo", sestavek o petju v Spodnjem Posavju pa naslov Zbornik: Spomeniki naj govore.

Doklej bo kultura za drugimi?

"Tudi kulturno mrtvilo v Kočevju je eden od vzrokov, da se mladi ljudje - strokovnjaki po študiju neradi vračajo sem," je bila ena izmed ugotovitev zadnje seje občinskega komiteja ZK Kočevje, ko so razpravljali o kulturi.

Čeprav so nekateri menili, da je kulturnega življenja v Kočevju dovolj in da v sredstvih javnega obveščanja ne bi smeli preveč "jamrati" (to odbija ljudi od Kočevske!), so nekatere številke iz analize Ekonomskega inštituta usmerile razpravo v pravo smer.

Te številke povedo, da so ob ustanovitvi temeljnih kulturnih skupnosti namenjali v občini Kočevje 1,4 odstotka občinske-

ga proračuna za kulturo, v Ribnici 1,7 odstotka, Novem mestu 4,4 odstotka, republiško povprečje pa je bilo 3,2 odstotka. Ta slaba startna osnova ima posledico, da je tudi zdaj v Kočevski občini v primerjavi z drugimi občinami precej manj denarja za kulturo.

Ne le razprava na seji komiteja, tudi v nekaterih osnovnih organizacijah ZK in celo izjave posameznih mladih in odraslih občanov pravilno opozarjajo, da je gospodarski napredek občine odvisen od počutja ljudi v svojem kraju, delovni organizaciji, na delovnem mestu. Premagati pa je treba tudi športno mrtvilo v Kočevju, narediti več za rekreacijo občanov (bazen, drsalisce itd.). Vse to bo priteg-

nilo mlade strokovnjake - ne le domačine - v občino. Če se bodo ljudje dobro počutili, bodo tudi z veseljem delali, ustvarjali. Prav zaradi tega - ni še mnogih drugih razlogov - je (razen drugih dejavnosti) tudi primerno razvita kulturna dejavnost nujna, če hočeta kraj in občina gospodarsko napredovati in obdržati ljudi doma.

J. PRIMC

Ura pravljic

Ne poznamo naroda ali ljudstva, ki ne bi imelo svoje zakladnice pravljic in pripovedk. Ustno izročilo je izklesalo oblikovne posebnosti ene svojih najznačilnejših vrst - pravljic do obdobja romantike, ki je pravljice zapisovale in nam jih tako ohranila sedanjosti. Ko so zapisali prve pravljice, so postale branje, literatura otrok ...

Tako opisuje Martina Sircelj v uvodni razpravi "Pravljica od nekdanj do danes" poglavje, s katerim se začena nova knjiga založbe Mladinska knjiga, ki je prišla na trg pred dnevi z naslovom URA PRAVLJIC. Avtorice Martina Sircelj, Marjana Kobe in Alenka Gerlovič so napisale za vzgojitelje, knjižničarje, starše in učitelje poučne sestavke o tem, kar naj bi vedel vsak izmed odraslih, ki kakorkoli sega v svet otrokove domišljije in v njegovo vzgojo. Knjiga nas seznanja s pravljico od nekdanj do danes, nato pa nas praktično pouči, kako naj poteče "ura pravljic", v katero bomo popeljali otroke. Slikarka in vzgojiteljica Alenka Gerlovič je prispevala sestavek "Otroci ilustrirajo pravljice".

S knjigo bodo literarna in likovna doživljanja doraščajočih otrok dobila ustrezno mesto, starši pa praktičen priročnik, ki bi ga morali poznati.

Kulturna hrana

Lani organiziran obonma za gledališke in glasbene prireditve gostujočih gledaliških hiš in glasbenikov v Crnomlju je pokazal lep uspeh, zato letos s tako obilno kulturne dejavnosti nadaljujejo. V sezoni 1972/73 zajema obonma, ki ga organizira Zavod za kulturno prosvetno dejavnost, sedem prireditev: pet gledaliških in dve glasbeni. Gostovali bodo člani ljubljanske Drame, tržaško gledališče, Mestno gledališče iz Ljubljane, celjsko gledališče in Sentijskoobčani. Na predstave bo organiziran prevoz iz vseh večjih središč Bele krajine.

Podčrtano

Izobraževalne skupnosti v občinah so naposled prišle do točke, ko lahko "počenjajo" še kaj drugega, kot delijo denar šolam in drugim vzgojnoizobraževalnim organizacijam. Predsednik izvršnega odbora pri novomeški TIS, prof. Veljko Troha, je na zadnji lanski seji skupščine poudaril, da je potrebno v tako imenovani tretji razvojni fazi TIS usmerjati politiko vzgojnoizobraževalnega dela z analizami prosvetnega kadra, izborom kandidatov za učiteljski poklic in razgibanje idejnostjo vzgojnoizobraževalne dejavnosti. V začetku se je tudi novomeška TIS - podobno kot vse druge - ukvarjala izključno z denarnimi in gnotnimi vprašanji zavodov, v naslednjem obdobju pa se je posvetila izenačevanju učnih in drugih pogojev v šolah, kolikor so to dovoljevale finance. Nikoli do zdaj pa ni imela časa, da bi se poglabila v vrsto najrazličnejših drugih vprašanj in nalog, ki jih ima zapisane v statutu.

Vprašanja, ki so se do nedavnega zdela obrobna ali pa so bila na rob potisnjena sprčo razmer, poslej ne bodo več odrinjena. Ena bistvenih nalog sleherne TIS je - kajpak poleg splošnodružbene skrbi za to - spodbuditi in se tudi vpreči v bitko za socializ-

Premik

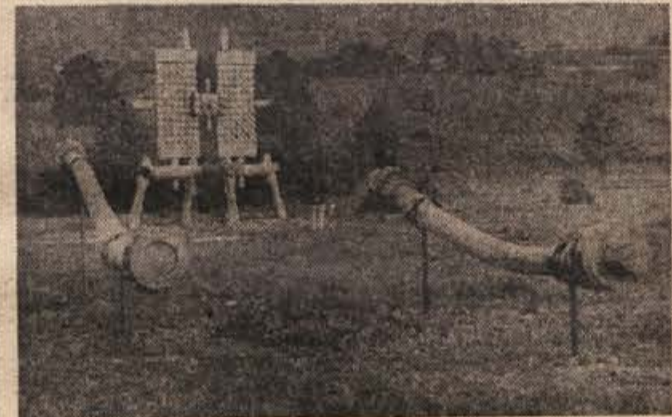
stično in samoupravno usmerjeno šolo, v kateri bo dobil marksizem enega najpomembnejših in najvidnejših sedežev. Očitno je, da mora kolo čimprej z mrtve točke, na kar so v zadnjem času poudarjali z najrazličnejših mest, jesensko pismo tovariša Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ pa je že skoraj zadnji opomin za vse, ki tega ne morejo ali niso sposobni razumeti.

J. JUST

»Slovenski pojem«

Pod velikim naslovom "Kultura je odvisna od človeka" je objavil Mustafa Arnautović v sarajevskem Oslobodjenju srečanje s slovenskim pisateljem in predsednikom Zveze književnikov Jugoslavije Cirilom Kosmačem. Govorila sta o vlogi manjših središč pri razvoju kulture, kjer morajo ljudje sami ustvarjati, da se ohranijo in s tem ohranijo tudi svojo kulturo. To je eden najbolj naravnih procesov pri negovanju kulturne biti naselij. Pisatelj Kosmač je zatem, govorec o amaterizmu, dejal, da ima le-ta čisto podcenjevalni prizvok, čeprav je umetnost v bistvu porojena prav v amaterizmu. Največji amaterji so po njegovem pisatelji sami oziroma umetniki nasplošno, zato ni prav, da stvari že vnaprej kategoriziramo. Umetnik vsekakor ni samo slikar, ki ima diplomu, ker je lahko vsaj tak in celo boljši tudi slikar brez akademskega spričevala. Prva in najpomembnejša je le stvariteljska moč z voljo po ustvarjanju.

Kulturnih delavcev, ki delajo iz golega navdušenja, tako imenovanih amaterjev, poznamo vsaj toliko, da jih ni moči prešteti "na dušek". V majhnih krajih

Dela, nastala v zavetrju samostanskega obzidja v Kostanjevici, privabljajo obiskovalce iz vseh dežel. Na sliki: skulptura Toneta Lapajnetja v sožitju s pokrajino pod Gorjanci (Foto: I. Zoran)

Atleti obetajo

Vedno, kadar se isteče leto, na vseh področjih delamo „obračune“ uspehov ali neuspehov. Z znanim telesnovzgojnim delavcem Marjanom Špilarjem pa sva raje pregledala, kako se atleti v Novem mestu pripravljajo za naslednjo tekmovalno sezono.

„Koliko se jih pripravlja? Lahko bi jih razdelili kar v skupine, saj je atletika trenutno v Novem mestu najbolj množičen šport. Začnimo pri pionirjih iz nižjih razredov. Nad 70 jih redno zahaja v telovadnico. Prav toliko je pionirjev iz višjih razredov in med njimi smo odkrili dva izredno nadarjena. Letos bosta še nastopila v kategoriji pionirjev, oba pa skačeta z novo fosbury tehniko po 170 centimetrov. Tako lahko zaradi množičnosti in obetavnih posameznikov računamo, da bodo novomeški pionirji letos

med najboljšimi v republici. Še zlasti zato, ker bomo lahko trenirali na lastnem stadiončku pred osnovno šolo na Grmu. Tu gre velika zahvala delovnemu kolektivu IMV, ki nam je omogočil, da smo do stadiona sploh prišli.“

„Kako je z mladinci, člani in žensko atletiko?“

„Na treninge prihaja 25 mladincev in za vse lahko rečem, da so resni. Prav tako je s člani in našimi mladinkami. Treniramo trikrat na teden v telovadnici, ostale dneve pa na stadionu. Ne, mraz nas ne odvrne: vsi se zavedamo, da se le z delom uspe. Lep primer je naša Tatjana Gazvodova. Pričakujem, da bo 100 metrov letos pretekla v 12 sekundah in dveh desetinkah. Omeniti moram še tekača čez ovire Marjana Nagodeta. Pod vodstvom znanega reprezentanta in Novomeščana Janeza Pence lepo napreduje. Že lani je bil med boljšimi jugoslovanskimi mladinci, letos pa bi moral biti še boljši. Podobno je z Milanom Šimuničem. Obetaven, priden in upam, da bo letos preskočil republiški rekord. Če le ne bo poškodovan. Vesel sem, da se je Vojko Dragaš odločil in začel trenirati le skok v daljavo in mislim, da bo preskočil sedem metrov. Pionirja Miloš Šuštar in Davorin Rangus bi morala še naprej pridno vaditi in eden izmed njiju bi lahko že letos preskočil 180 centimetrov.“

J. PEZELJ

Zmaga Novomeščank

Pred koncem lanskega leta je ženska odbojkaška vrsta Novega mesta gostovala na Jesenicah, kjer se je v

»Dolenjski list«
v vsako družino

Prvi Stokanovič

Na hitropoteznem turnirju za december je zmagal Marjan Stokanovič, ki je v trinajstih igrah zbral 11 točk. Za njim so se uvrstili: Penko 10,5, Petkovič 10, Škerlj 8,5, Milič 8, Lubelj in Poredoš z ter drugi. Pokal za najboljšega igralca zadnjega četrtletja preteklega leta je v trajno last dobil Tone Škerl. Sledijo mu Stokanovič, Milič, M. Picek, Ljubelj in drugi.

J. U.

košarka Pokal Metliki

V Črnomlju, v telovadnici osnovne šole, so ob koncu lanskega leta odigrali novoletni košarkarski turnir, na katerem so nastopile mladinske ekipe iz Metlike-Beti, Črnomlja in Semiča. Vabljeni sta bili tudi ekipi iz Kočevja in Novega mesta, na turnir pa nista prišli.

Zmagali so igralci Metlike, ki jih je okrepil Medek, član prve peterke iz članske vrste, ki je bil tudi najuspešnejši strelec.

predtekmi moškega srečanja Jesenice - Slovenija (Toronto) pomerila z jesenicankami, letošnjimi republiški prvakinja. Novomeščanke, ki so nastopile oslabiljene, so brez večjih težav porazile domačinke s 3:1 (11, -14, 8, 10). Za Novo mesto so igrali: Dokl, Pučko Ščuka, Pilič, Boh, Forte in Rajer.

F. P.

Izbiramo

Kot smo že zadnjič napovedali, izbiramo najboljšo športno ekipo na Dolenjskem za 1972. leto. Vaše odgovore pričakujemo do 20. januarja. Pošljite jih na Dolenjski list.

Tudi ostali mladinci-tako iz Metlike, Semiča in Črnomlja - so zaigrali dobro košarko.

Rezultati: Metlika-Semič 66:33, Metlika-Črnomelj 64:51. Za ekipo Metlike, ki so z zmago osvojili lep prehodni pokal OBZTK Črnomelj, so igrali: Vergot 37, Orlič 12, Nemanič 2, Prevolšek 5, Milek 10, Jankovič 8, Nenadič 3 in Medek 53. M P

Komisija za volitve in imenovanja
SKUPŠČINE OBČINE TREBNJE

RAZPISUJE

prosto delovno mesto

kmetijskega inšpektorja in ref. za kmetijstvo z visoko izobrazbo in 3-letno prakso.

Osebnih dohodkov po pravilniku. Stanovanje zagotovljeno. Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazili o izobrazbi in dosedanja praksi pošljite Komisiji za volitve in imenovanja Sob Trebnje v 15 dneh od dneva objave.

Gradbeno podjetje „NOVOGRAD“

Novo mesto, Germova 4 sprejme v redna delovna razmerja

strojnega tehnika ali strojnega mojstra

za vodjo strojnega parka in

gradbenega tehnika

za delo v operativi, lahko je tudi začetnik.

Osebnih dohodkov po dogovoru.

Interesenti naj se osebno zglasijo na upravi podjetja.

Telovadke na Dolenjskem se pod nadzorstvom svojih vaditeljic in vaditeljev resno pripravljajo na tekmovalno sezono. Na sliki: Vrsta mladih Novomeščank, ki se redno pripravljajo v telovadnici novomeške gimnazije. (Foto: S. Dokl)

šah

Dolenjci: tretji in četrtri!

V zadnjem kolu I. slovenske šahovske lige - zahodne skupine so bili doseženi pričakovani rezultati. Prvaki, ekipa Domžal, so gostovali v Novem mestu in tudi zadnje srečanje brez težav zaključili v svojo korist. Šahisti Kočevje so igrali pri Borcu tako dobro, da so nasprotnikom, ki se bodo še z ekipo Borovnice poslovili iz lige, „pustili“ le točko in pol.

**Borec - Kočevje
1,5:8,5**

V sedmem kolu republiške šahovske lige so igralci Kočevja gostovali v Kranju in le z izjemoma visoko zmago bi lahko še osvojili drugo mesto. Pristali so na tretjem mestu, igralci ljubljanskega Zmaja pa s polovice točke več na drugem. Rezultati zadnjega dvoboja: Matjašič: Osterman 0:1, Bukovec: Cimer remi, Podgornik: Praznik 0:1, Murovec: Gornik 0:1, Naglič: Ivič 1:0, Vidali: mestek 0:1, Gole: A. Praz-

nik 0:1, Pirc: Sega 0:1, Kancilija: Podkoritnik 0:1, Deželak: Čuk 0:1.

**Novo mesto-
Domžale 3,5:6,5**

Šahisti Domžal so tudi v Novem mestu potrdili, da so v zahodni ligi najboljši šahisti. Z Novomeščani so dosegli naslednje izide: Penko: Z. Kržišnik 1:0, Škerlj: Ivačič 0:1, Milič: Karner remi, Istenič: Vavpetič remi, Sitar: Slak 0:1, Udir: Lorbek 0:1, M. Istenič: Dedič remi, Žičkar: Peterka remi, Poredoš: Zorman 0:1, Pucelj: Bavčar remi.

Vrstni red: 1. Domžale 51 točk, 2. Zmaj 45,5, 3. Kočevje 45,4, 4. Novo mesto 32,5, 5. Koper 30, 6. Lesce 27, 7. do 8. Borec in Borovnica 24,5.

Vodi Milič

V Novem mestu poteka kvalifikacijski turnir za udeležbo na prvenstvu dolenske šahovske podzveze, na katerem sodeluje 18 igralcev iz Metlike, Črnomlja in Novega mesta. Na prvenstvo se poleg 6 tekmovalcev s podobnega turnirja v Kočevju uvrsti še prva šestERICA s tega turnirja.

Po pričakovanjih?

Tekmovalje v zahodni skupini slovenske šahovske lige se je ob koncu spreverilo v pričakovano zmago Domžal, Kočevje pa niti z izjemno borbenostjo in visoko zmago v zadnjem kolu ni moglo več nadoknaditi hudega spodrsnjaja v prejšnjem kolu in je zato pristalo na tretjem mestu, komaj pol točke za ljubljanskim Zmajem.

Novomeščani so na koncu le ujeli mesto, ki so ga pričakovali že pred začetkom tekmovalja, vendar je njihovo četrto mesto z več kot 10 točkami zaostanka za Kočevjem zgolj dokaz o spodrsnjajih drugih. Novomeščani so namreč preživljali dosti težkih trenutkov - doma so na primer izgubili s Koprom, proti Zmaju so osvojili le nekaj remirev - preden so prišli do četrtega mesta.

Kako oceniti uvrstitve dolenskih ekip? Kočevje je ta čas odločno boljše, o tem ne kaže izgubljati besed. Razen izenačenega članskega dela ekipe imajo še izredno prodorni ženski deski, kar je pa hkrati največja pomanjkljivost Novomeščanov, ki so na drugi ženski deski nekaj partij izgubili brez borbe.

Bržkone je samo še vprašanje časa, kdaj bo Kočevje ob tako zavzetem šahovskem delu poseglo tudi po naslovu slovenskega prvaka.

Vztrajno delo Iva Staniča in njegovih somišljenikov mora obroditi sadove. Kočevje postaja po svojih šahovskih urah, ki jih je vpeljal v pouk tako kot glasbeno vzgojo ali telovadbo, zgled za vso Slovenijo. Iz takega vrelca mladine in neizčrpnih možnosti navduševanja za šah - v Kočevju pa znajo pritegniti k delu na zares nevsiljiv način - ne bo težko izluščiti talente, Talenti pa so, to kažejo rezultati. Kočevski pionirji brez težav premagujejo ljubljanske in druge.

Prav v teh posegih gre iskati bistvene razlike med Kočevjem in Novim mestom, čeprav sta se ekipi v ligi uvrstili druga za drugo. Medtem ko pri Kočevju ne bo skrbi za naraščaj, bo treba v Novem mestu šele pošteno začeti delati. Prizadevanje šahovski klub je prav gotovo sposoben iti po stopinjah Kočevja.

Prav gotovo ne bi bilo narobe, če bi izpustili Mokronog, ki v drugi slovenski ligi sicer ni imel večjih tekmovalnih uspehov - izjema sta nadarjeni igralki Peterletova in Zajčeva - je pa pokazal, kako tudi v majhnih krajih ljubezen ir

volja do dela prineseta plačilo. Mnogo večji kraji, tudi občinska središča, pa stojijo ob strani.

J. SPLICHAL

Po štirih kolin je s štirimi točkami na prvem mestu Ivica Milič, sledijo pa: Penko 3 (1), Istenič 3, Poredoš 2,5 (1), Sitar 2,5 in drugi. Lahko omenimo presenetljivi zmagi mladincev Poredoša in Pucija v igri s prvokategornikom Sitarjem in Jenkom.

J. UDIR

namizni tenis

Za višjo ligo

V nedeljo dopoldan je bil v telovadnici osnovne šole Katja Rupena odigran turnir sedemice mlajših novomeških igralcev namiznega tenisa. Turnir je veljal kot izbirno tekmovalje za sestavo ekipe, ki bo nastopila v soboto in nedeljo v Poljčanah pri Celju v peti republiški ligi in se potegovala za vstop v višjo ligo.

V četrto ligo se bosta uvrstili prvi dve ekipi, 8 moštev pa se bo pomerilo vsako z vsakim. Za zmago bodo ekipe prejele dve točki, v primeru enakega števila točk bo odločal o uvrstitvi rezultat medsebojnega dvoboja.

Za ekipo Krke bodo nastopili naslednji igralci: D. Pezelj, Vindiš, Zigante, Doboši in po vsej verjetnosti še Bartelj. Na turnirju je izven konkurence nastopil še veteran Uhl, ki je premagal vse nasprotnike razen Pezija, ter M. Kovačič, ki je zasedel četrto mesto, pa zaradi zaposlenosti na kvalifikacijski turnir ne bo odptoval.

Vrstni red izbirnega turnirja: 1. D. Pezelj, 6 zmag (12:1), 2. Uhl 5 (11:3), 3. Zigante 4 (9:4), 4. M. Kovačič 3 (6:6), 5. Vindiš 1 (4:10), 6. Doboši 1 (2:10) in 7. Bartelj 1 (2:11).

J. P.

RIBNICA - Po rekonstrukciji doma ribniškega TVD Partizan, se bo vendarle začela telovadba v centralno ogrevani telovadnici. Vsi športniki že komaj čakajo!

(F. L.)

LJUBLJANA - Prejšnji teden se je v Ljubljani pričelo zimsko rokometno prvenstvo SRS v skupini C, v kateri igrajo tudi nekatere dolenske ekipe. Še najbolj so bili pripravljene igralci Ribnice B, ki so v vseh treh srečanjih brez večjih težav odpravili svoje nasprotnike. Rezultati: Mokrec B: Donit 8:14, Ribnica B: Donit B 7:7, Itas (Kočevja): Ribnica B 11:13, Sentič: Itas 8:10, Donit: Ribnica B 6:13 in Olimpija B: Itas 10:17.

(P. J.)

NOVO MESTO - Novomeški rokometarji se za novo sezono redno pripravljajo, nastopili pa bodo tudi na zimskem rokometnem prvenstvu SRS, in sicer v skupini B.

(J. P.)

BREŽICE - Na zimskem rokometnem prvenstvu sodelujejo tudi rokometarji Brežic. V prvem srečanju so premagali ekipo Mokreca s 16:15, v naslednji tekmi z Radečami pa izgubili s 13:17. Prihodnje nedelje se prične prvenstvo za dekleta, sodelovale pa bodo tudi Brežičanke.

(V. P.)

RIBNICA - Na rokometnem zimskem prvenstvu, ki je v Ljubljani v tivolski dvorani, igrajo igralci Ribnice v prvi skupini. Z rokometarji Celja so izgubili s 7:13, ekipo Šeširja pa so Dolenjci odpravili z 12:18.

(P. J.)

BREŽICE - Danes bo redna letna skupščina brežiškega nogometnega kluba. Na njej bodo podali poročila predsednik, blagajnik in trener, nato pa bodo na osnovi razprave oblikovali program dela za to leto. NK Brežice je v lanski sezoni dosegel lepe uspehe, saj s petimi točkami naskoka vodi na lestvici celjske nogometne podzveze, razmerje med doseženimi in prejetimi goli pa je 35:4. Spomladanski del tekmovalja bo lahko še uspešnejši, saj igrajo Brežičani od 11 tekem šest doma.

(V. P.)

MIRNA PEČ - Metličani so v drugi kvalifikacijski tekmi dolensko kegljaško ligo ponovno zmagali. Na kegljišču v Mirni peči so premagali KK Rudar iz Črnomlja s 6347:6289. Najuspešnejši pri Metličanih so bili Popovič 824, Vladič 816, Peter Predovič 815. Končni rezultat obah tekem je 12684:12606 za kegljače iz Metlike.

(M. P.)

KRŠKO - Na kegljišču v Krškem so metliški kegljači v prvem kolu zimsko dolensko ligo pričeli zelo dobro in premagali ekipo Iskre iz Novega mesta. Pri Metličanih je največ kegljev podrl Popovič - 848, sledita Goleš 841 in Vladič 826. Rezultat srečanja je bil: 4923:4574.

(A. B.)

RIBNICA - 6. januarja je imel upravni odbor TVD Partizan iz Ribnice sejo. Pogovorili so se o pripravi za občni zbor, ki bo v ponedeljek, 15. januarja, ob 18. uri v telovadnici TVD Partizan.

(F. L.)

SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA
LJUBLJANA
Cankarjeva 1

vabi k sodelovanju honorarne sodelavce
za akvizitersko službo za svoji ediciji

Rodna gruda

in

Slovenski koledar

po vseh območjih Slovenije

Ponudbe pošljite na zgornji naslov

„No, Albert — kam pa že spet hočeš?!“

„Prvega bom šla v pokoj, gospod direktor, potem pa se boste morali ozreti za kako novo tajnico...“

Zgodilo se je...

ZAHVALA ZA HVALEŽNOST

Mladi Brazilec je imel nevsakdanjo domisljico: v naravnem parku blizu Sao Paula je hotel pobožati leva. Kralj živali ni bil posebno navdušen nad takim dokazovanjem nežnosti. Ko je Brazilec zlezal iz avtomobila, so ga zverine v hipu raztrgale. Obiskovalci so sicer s pištolami streljali v zrak, a ni nič pomagalo. Saj pravimo: dandanes je svet ne-hvaležen...

LJUDOŽERCI PO SILI — Blizu argentinsko — čilske meje je 13. oktobra strmoglavilo urugvajsko letalo, v katerem so bili pretežno člani rugbyjskega moštva. Ko so vsi mislili, da ni nesreče nihče preživel, je svet 22. decembra zvedel za osupljivo novico: 16 ljudi je preživelo nesrečo in 70 dni groze v Andih. Da bi se rešili, so morali jesti celo — tovariše iz ekipe. Tega kanibalizma svet ni obsodil. Clovek ima pač še tudi nagone svojih prednikov!

LŌSOM GROZI KONEC — Dolgi vrsti živali, ki so jih iztrebili ljudje, se bo, če bo šlo tako naprej, hitro pridružil še los. Jeseni 1972 so, kot poročajo iz Stockholma, dovolili ustreliti 35.000 losov. Če k temu prištejemo še lovce, ki so streljali na črno, je usoda losov res črna. Pravijo, da jih je le še 140.000!

NE GLEJTE LE NA HLAČE — V Haifi zahteva instalater odškodnino zaradi nenavadne nesreče pri delu. V kuhinji mladih zakoncev je popravljal odtočno cev, ko je nena doma začutil ženske roke okrog pasu. Hitro je dvignil glavo — in treščil z njo v umivalnik. Ženski pravi v obrambo, da je imel instalater enake hlače kot mož...

BOGATAS PO NESREČI — Lastnik okrepčevalnice in njegov si v Madridu sta obogatela proti svoji volji. V božični loteriji sta prodajal srečke v svojem lokalu, potem pa sta za 50 dolarjev neprodanih sreč pozabila vrniti od pravem času. Morala sta jih torej plačati — potem pa sta zadela toambo. Dobila sta 400.000 dolarjev. Njuna pozabljenost je bila torej 8.000-krat poplačana...

NAVDIH ZA NOVOMEŠČAN — To se zares lahko zgodi le v Ameriki. V lokalnem časopisu je izšel oglas: „Iščemo mlado, lepo in poln energije dekle, da bi v parkirne ur metala kovance, če bo treba.“ Prijavilo se je več kandidat, izbrali s najlepšo — ali pa tisto z največ energije — ki bo z metanjem novcev preprečevala, da bi bili vozniki kaznovani. Izbranki dajejo plačo voznik tega mesta. Morebiti bi novomeški soferji sledili temu zgledu...

Dobro veš, kje je ta cerkev!

Tiho je tekel motor štiri leta starega fička in grel — dvoje trupel. Nikoli več ne bo dveh mladih ljudi na delo v Novoles; Mirko ne bo več prijel v roke klarineta ali harmonike, Rozinka ne bo šla več na sprehod ali v kino. Tiho je tekel motor, zasople so bile šipe avtomobila, ko je zjutraj prvi človek šel tam mimo...

Ko se je iztekalo lansko leto — 28. decembra, je šel Mirko Irt z Drganjih sel v vas k Rozinki Pahinger v Gornje Gradišče. Franc Markovič, kovač iz Gradišča, se spominja: „V petek zjutraj, 29. decembra, je prišel Jože Vovk podkovat konja. Rekel mi je, da nekaj streljajev stran od vasi teče motor avtomobila, pa ni nikogar notri in da ni šel s konja. Bi rekel, da je bilo dve uri pozneje, ko je prišel podkovat konja še eden. Medetov, tako se pravi po domače pri Vovkovih, ga je vprašal, če je videl avto. In res, motor je še tekel. To je bilo pa že sumljivo in ko se je Vovk vrnil s podkovanim konjem domov, se je usedel na kolo in pogledal, kaj je. Pa ju je našel mrtva...“

Drago Setina, ki stanuje bolj na samem med dvema vasema, je pokazal, kje je stal avto, saj je le nekaj deset metrov stran od njegove hiše nesreča pretresla okolico. Sledovi gum so se še poznali, avto je pa Mirkov brat odpeljal.

Popoldne pred bratovo smrtjo je popravljal fička — Drago Irt

Drago Irt, brat pokojnega, živi sicer v Straži, kjer je zaposlen kot šofer pri Gorjancih, a sva se pogovarjala na domu staršev na Drganjih selih. „Luči sem uredil na Mirkovem avtomobilu, prvo vzmet sva zamenjala, zavore pregledala in uredila. Potem mi je rekel, da tudi zadaj nekaj tolče. Bilo je že proti večeru,

ko sem pogledal, kaj bi to bilo. Takrat sem videl, da je na izpušni cevi, ki je bila nova pred mesecem, manjkal kos. Tam, kjer pride glušnik, je nekaj odletelo, zato sem mu rekel, naj ob priložnosti to zavari. Potem so mi povedali, da je s kolegom spil v hifeju kavo in da se je odpeljal v Novoles, kjer je v delavnici odvil izpušno cev. Edi jeklenka s plinom je bila zasadena...

Kaj se je torej zgodilo? Fant je odvil izpušno cev in ker se mu ni dalo počakati, je posil, naj mu izpušno cev zavarijo. Še isti večer jo je nameraval priviti

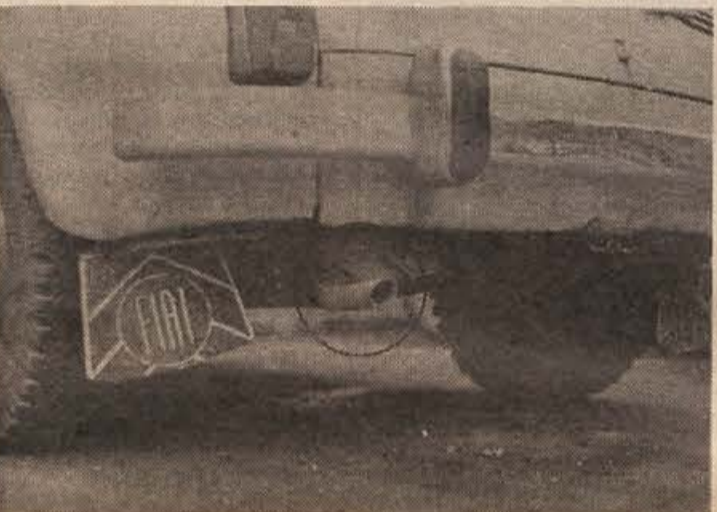

Veseljak, delavec v Novolesu — Mirko Irt

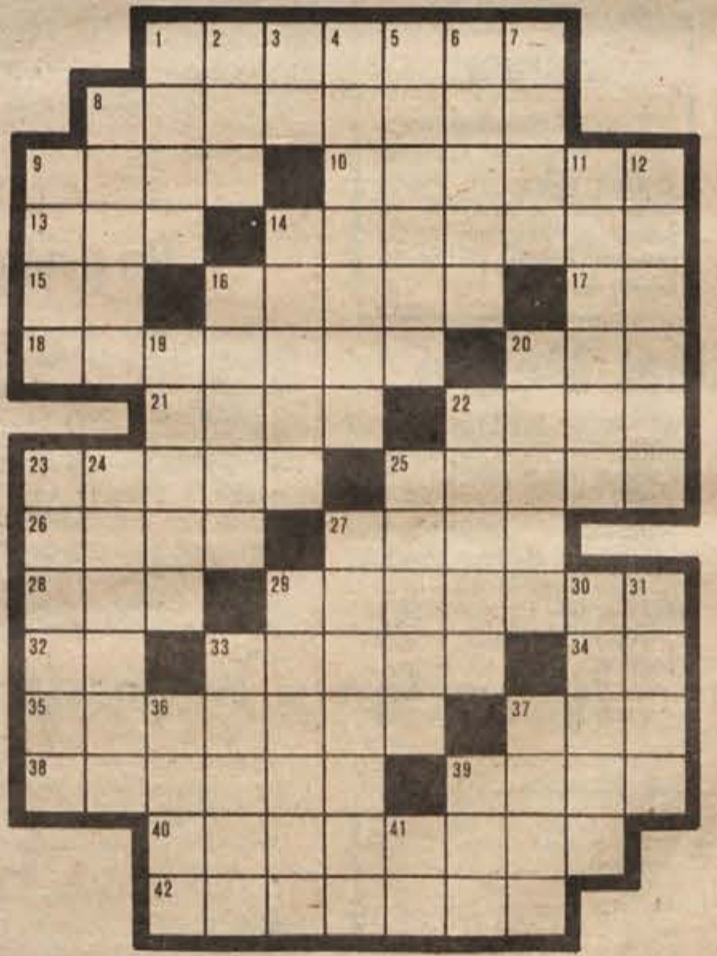
nazaj. Med tem se je odpeljal Rozinki v vas — in se ni več vrnil. Ker ni imel izpušne cevi, je strupeni ogljikov monoksid napolnil avto in zadušil mlada človeka.

V avtomobilu so našli ključ in tri vijake — izpušne cevi Mirko ne bo mogel nikoli več priviti.

Na dveh grobovih so jokali starši, sorodniki in prijatelji.

Tale fičko ima izpušno cev (na fotografiji v krogu). Irtov je ni imel — in je postal plinska celica

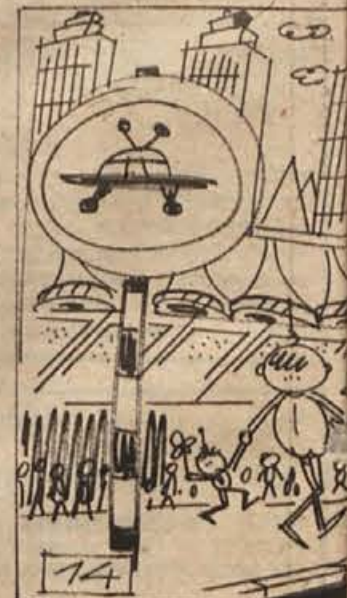
VODORAVNO: 1. vrsta pasti, 8. spravljanje, 9. predstojnik samostana, 10. princip zla pri starih Perzijih, 13. severnomorski ptič, 14. zastripitev s kislimi snovmi, 15. Zaječar, 16. skupina ljudi, ki dela samo za svoje osebne koristi, svojat, 17. Turčija, 18. široka velemestna cesta z nasadi, 20. kralj živali, 21. glasbeno pihalno, pozavna, 22. naše severno-jadransko pristanišče, 23. izdelovalci gosli iz Cremona, 25. okamenina, 26. v gledališču oddeljen prostor s posebnim vvhodom in več sedeži, 27. dobeseden prevod, posnetek, 28. žensko ime (junakinja romana Mire Mihelič „April“), 29. živinska krma, 32. simbol za natrij, 33. slavna ameriška filmska igralka (Bety), 34. simbol za erbij, 35. izvleček iz rženih rožičkov, 37. smuč, 38. beseda brez poudarka, 39. geometrijsko telo, 40. nakazana stvar, 42. gora na južnem delu Apeninskega polotoka (Sierra de).

NAVPIČNO: 1. ikrat, 2. podzemna žival, 3. simbol za lantan, 4. glasno pozdravljanje, vzklikanje, 5. vrsta plevela, perjevica, 6. grška pokrajina (Elis), 7. znan popevkar (Perry), 8. vrsta plovila, 9. zelenica, 11. staroindijansko ljudstvo, 12. kit samorog, 14. dokaz, da nekdo ni bil ob določenem času na kraju dejanja, 16. korobač, bič, 19. nadstropje, 20. šiba, 22. avtomobilist, ki je s tovarnarjem Roycejem ustanovil znano avtomobilsko podjetje, 23. nova vrsta, odstavek, 24. eden največjih skladateljev vseh časov, 25. falot, postopac, 27. delavec kovinske stroje, 29. zadnje, slabo vino, 30. zlitina železa z ogljikom, 31. začetnik arijanstva, 33. ime ene največjih evropskih rek ob izviro, 36. orkestralno tolikalo, 37. dvorana, 39. rimska sedem, 41. Zadar.

Rešitev križanke iz prejšnje številke: Vodravno: 1. gloriada, 9. register, 10. mate, 11. talka, 13. Anina, 15. Lete, 16. kanjec, 18. Žid, 19. ata, 20. ral, 22. KA, 23. oa, 24. Soraja, 26. tednik, 27. ščurek, 28. SP, 30. rt, 31. log, 32. Kra, 33. ion, 35. Mitras, 37. area, 39. Erika, 40. Linne, 42. okit, 43. jadralec, 45. adiabata

Drago Setina stoji tam, kjer se Irtovega avtomobila in kaže, kje

14. Zares! Ko sta stopila Ze cesto, sta imela kaj videti. Naprčakajo v predalu. Po oglju so povedano za krožnike! Marsokupovali nove trpežne čevlje, s klepetali. In niso pozabljali zavKdo bi si ne privoščil kozareč

»Dolenjski list« pred 20 leti

Svojevvrsten rekord

(185 novih) naročnikov v enem dnevu. „Če bo šlo tako naprej, potem bomo konec januarja tiskali že 10.000 Dolenjskega lista,“ menijo tovarišice v upravi našega tednika, ko jih te dni posamezniki in organizacije OF zasipajo z novimi naročniki. Svojevvrsten uspeh je dosegla naša uprava v ponedeljek 5. januarja: na Dolenjski list se je naročilo 185 novih naročnikov, od tega 35 iz Bele krajine, 42 iz okraja Kočevje, 90 iz novomeškega okraja, 10 iz raznih krajev Slovenije in ostalih republik FLRJ, 8 pa iz inozemstva.

(Pre d) nedavnim časom smo imeli v Novem mestu dva precej resna primera požara dimnika. Da ni bilo takojšnje pomoči, bi utegnilo biti precej narobe. Človeku se vsiljuje vprašanje: kdo pravzaprav nosi odgovornost za take požare. Kdo pa kdo bi prevajal vso odgovornost na dimnikarja, češ zakaj ne očisti pravočasno dimnikov in drugih kurilnih naprav in s tem ne prepreči požara že vnaprej. Pa ni vedno tako. V največ primerih nosijo odgovornost za take eventualne nesreče stranke same, ki dostikrat ne dovoljujejo rednega ometanja dimnikov in ostalih kurilnih naprav.

(Ali veste?) Telovadna organizacija „Sokol“ v ČSR je postala žrtev vsesplošne čistke. S posebnim zakonom se ta organizacija razpušča, njeno vlogo pa prevzemajo sindikati in armada.

(Na novega) leta dan se je v Novem mestu v zgodnjih jutranjih urah utrgal velik zemeljski plaz pod Žibernovo hišo, zgrmel preko opornega zidu na Ločensko cesto ter jo zasul dobrih 7 metrov v širino in prav toliko v dolžino. Plaz je bil debel nad en meter. Delavci so seveda takoj prišli in vsaj za silo odkopali cesto, da je mogel promet vsaj delno spet steči. Naslednji dan pa je močno narasla Krka plavila mnogo lesa in debel. Velikansko hrastovo deblo, premera 60 cm, je treščilo ob opornike mostu, ki pelje v Ragov log. Zvečer v temi so gasilci plot prežagali ob svitu bakelj. Gasilci so viseli na vrveh nad razdivjano vodno gladino ter most rešili, za kar jim je treba izreči javno pohvalo in vse priznanje!

(Iz DOLENJSKEGA LISTA, 9. januarja 1953)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Boriti se za trohico pravic

(Mi Slovenci) se moramo res boriti za vsako trohico pravic, ki se nam priznajo. Tako drobtino so dobili narodnjaki in istrskem Podgradu; na njih pritožbo se je slednjič vendar došlo, da morajo oblastva sprejemati in reševati slovenske vloge te vrle občine.

(Največ) hrupa po časnihikih dela še vedno sleparija, katero so vganjali francoski liberalci zlasti še židje pri družbi za prekop ozke zemlje, ki je med severno in južno Ameriko. Zapeljani Francozi so dali stotine, da tisočine milijonov — zgodilo se je malo, denarja pa ni. Zginil je v žepih gospodov — goljufov.

(Hud mraz) in sedaj veliko snega — taka je naša zima; 13. t. m. smo imeli tukaj 20 stopinj mraza po Reomiru. — Krka je dobila nad mostom vže ledeno oedo. Huda zima je pa tudi drugod. Snega je grozno po Bosni in razje po Balkanu. Na Hrvatskem, v Primorju so razsajali strašni viharji — padal tudi sneg, kjer ga vže dolgo ni bilo. 3. tega meseca je pobelil sneg celo Rim, kar je kaj redka prikazen.

(Grde k o z e) so se precej razširile po Belem Kranjskem; radi tega so prepovedani sejmi v Metliki in Črnomlju. Ljudje tožijo, da jim je to v veliko zgubo. Kaj hočemo — prav je,

da se zabrani razširjenje boleznih kolikor mogoče.

(Suedmark) namško društvo, ki ima namen po Slovenskem kupovati posestva ter naseljevati na njih Nemce, dobiva podporo iz pruskega Berlina. Kaj bi se govorilo, ko bi kako naše društvo dobivalo podporo iz Rusije?!

(Preklič) Denar, za kterege se dolžila dijaka Mihaela Škrbinc-a, sem sama založila in tudi našla. Zato s tem očitno prekličem, kar sem kjerkoli o njem govorila. Novo Mesto, dne 12. januarja 1893. Ana Dular.

(Poslan o) „De mortuis nil nisi bene“, pa tudi o živih nikar storiti trditve ali širiti domnevanja, kojih polnega pomena sam prav ne umeje! Opozorjen sem na „Dolenjske Novice“ z dne 15. decembra 1892 in sicer pod članom „Piše se nam“ na vrstici: „Gospa se je baje močno prehladila voze se iz Kostanjevice ter vsled tega obolela“. Kaki povod je tema vrsticama? — prazna zofistika! Toliko pisatelju omenjenih vrstic, — in o tem ne besedice, ne črkice več! Grebene, sodni pristav.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. januarja 1893)

Svežo zemljo so prekrili z zimskim cvetjem in venci.

Januarski sneg je prekril kup opeke, ki jo je Mirko z očetom pripravil nasproti stare hiše na Drganjih selih, da bi spomladi začela zidati novo. Bolečine za izgubljenima življenjema ni mogel prekriti.

Ostaja klicaj, da bi se ne zgojilo še kaj podobnega. Da bi ne imeli več plinskih celic in pločevinastih krst.

J. SPLICAL

Na sliki, od leve proti desni: dr. Nada Cimerman, Milan Vidljinič, Anica Janko, dr. Ljubo Kretič in Nikola Padevski. (foto: J. Pezelj)

Sodelujte!

Da bo sredina Dolenjskega lista kar najbolj zanimiva, želimo pisati o vsem, kar se je zanimivega zgodilo po Dolenjskem. Vsega nikoli ne moremo izvedeti sami, saj nas je premalo. Zato vas vabimo k sodelovanju: sporočite nam, o čem bi kazalo pisati na sredini našega tednika.

Vsak mesec bomo dali tistemu, ki nas bo seznanil z najbolj zanimivo domisljico ali predlogom – 100 dinarjev.

Prvi stotak je pripravljen že v januarju!

ZIVEMU POSLANCU SE VSE PRIMERI – Londonski poslanec v Spodnjem domu parlamenta je originalno predlagal, kako bi se rešili gneč v konicah: „Vsi pojdemo iz službe četrte ure pozneje, kot smo odhajali doslej!“ Toda pozor: za slabe delovne navade pri nas, to ni slab predlog!

Za brigado plemenitih ljudi

Ob koncu lanskega leta je na novomeški transfuzijski postaji daroval kri že 3000. krvodajalec. Močno sem se začudil, ko sem pogledal v debelo knjigo krvodajalcev, ki mi jo je dal na ogled dr. Ljubo Kretič. Pod šte-

MILAN VIDLJINIČ

vilko 2998 je bila socialna delavka Anica Janko, 2999. mizar Milan Vidljinič in 3000. stari znanec novomeške transfuzijske postaje – Nikola Padevski. Brez šale ne gre nikjer. Tako so tudi tu zbudili Nikolo na račun njegovih kil. Pa je ležalnik vseeno vzdržal telo, ki je dalo že nad 15 litrov najdražje tekočine.

Ker smo o Nikoli Padevskem že pisali, sem v pogovor o krvodajalstvu zapletel Pionirjevega mizarja Milana Vidljiniča. Tako se spominja, kako je prvokrat pomagal sočloveku:

„Bilo je okoli 1953. leta, ko sem se udeležil ene izmed krvodajalskih akcij. Spomnim se: bilo je v zdravstvenem domu pod Kapitljem. Po tistem prvem srečanju s „strašno“ iglo, ki sploh ni tako strašna, kot sem sklepal po pogovorih z nekaterimi tovariši, sem se v dom napotil še večkrat. Zakaj? Ko sem šel prvič, sem se malo bal, bil pa sem tudi radoveden, obenem pa ponosen, da bo moja kri lahko nekemu, čeprav neznanemu, pomagala v težkih trenutkih. In ko po odvzetju krvi nisem čutil nikakršnih bolečin, niti kakšnih drugih sprememb, sem se odločil, da bom tudi druge spodbujal, sam pa jim bil vzor. Zakaj

ne bi dal krvi, saj jo lahko že jutri sam potrebujem, sem prepričeval sebe in tovariše. Na svoja dejanja sem ponosen. Če bi bilo potrebno, bi dal kri tudi iz roke. Čujte, čujte, vsak zdrav in normalen človek bi moral vedeti, da je krvodajalstvo humana dejavnost. V današnjem času tekem z uro preži nevarnost na vsakem koraku. Niti sam ne veš, kdaj boš kri potreboval, zato bi prosil vsakogar: Kdor se počuti

zdravega, naj gre na transfuzijski oddelek! S tem boste naredili plemenito dejanje. Če vas bodo zavrnili, ne bodite žalostni. Prav tako ste hoteli narediti dobro, človeka vredno dejanje in takoj, ko boste za to sposobni, boste to naredili. „Vsako pomlad in jesen se oglašim v bolnišnici. Upam, da bom v naslednjih dveh letih izpolnil „svojo“ normo vsaj 25-krat bi rad dal kri.“

J. PEZELJ

Stanovanje z dodatkom

Vsako stanovanje, če je še tako majhno, ima lahko svojo posebnost. Nekatera so okrašena s slikami, v drugi so starine. V garsonjeri novomeške zobozdravnice dr. Nataše Begovič v četrtem nadstropju 10. bloka na Mestnih njivah je prava zbirka – obrtniških malomarnosti.

Človek pravzaprav ne bi verjel, da je mogoče na 23 kvadratnih metrih ene same garsonjere naštetih toliko „cvetk“. Poglejmo: v edini sobi, ki jo je mogoče imenovati spalnica, dnevna soba ali kuhinja, kaplja voda vsako leto – strop so doslej razbili trikrat. V kopalnici je doslej kapljalo trikrat – strop so razbili enkrat. V predsobi je s stropa voda tekla še enkrat. Več

prostorov garsonjera kajpak nima.

Nad stanovanjem je pralnica – s tem se kapljanje vode opravičuje. Vprašanje pa je, če ni bilo mogoče že prvič popraviti vsega tako, da bi bilo za dlje časa dobro.

Za novoletne praznike je spet začelo kapljati v sobo. Tretjega januarja so razbili instalaterji strop in spustili skozi luknjo v njem sporočilo: „Bodite doma jutri ob 7.15“. Zdaj se bo začelo obrtniško kolo: najprej razbijejo, potem bodo popravili instalacije, potem bodo prišli zidarji, potem še pleskarji. In čez čas bo spet kapljalo. In vse se bo začelo znova. Ker-to je stanovanje z dodatkom!

Takole so delavci 3. januarja razbili strop v stanovanju na novomeških Mestnih njivah

SKOK NA MARS

ljana iz bolnišnice na ne ideje na Marsu ne stala opozorila: Pre- so veselo peščili, rečevali po ulicah in v bifeček za oglom. močnega, če pa bo

naslednjega dne lahko do devetih zdravil mačka v postelji: po novem, dragi bralci, bodo odhajali Marsovci v službo ob pol desetih, saj bodo peš v pol ure na delovnem mestu... Zadovoljna sta se Paradižnik in Paradižnica namestila v stotriintridesetem nadstropju hotela „Din-zaver.“ In prav semkaj jima je kurir prinesel vabilo

univerze na podelitev častnega doktorata iz prometnih znanosti! Podelitev naj bi bila še ta večer, in treba je bilo vnovič v mesto, da se opremita za to svečano priložnost!

Paradižnik in njegova soproga sta zavila v eno izmed mnogih veleblagovnic Marsilanda.

ERNEST SCHMUCKER

POROČNO DARILO

Stari Joe je sedel na stolu pred svojo trgovino in od časa do časa vrgel pogled na ulico, ki je migotela od vročine. Zaspano je razmišljal, da ne bo dela, ker je vse mesto na stadionu, da tribune kar pokajo pod težo, na stojiščih pa se ljudje prerivajo in pote. Bil je svečan dan: priredili so rodeo. Vsi prebivalci mesteca in mnogi iz okolice niso hoteli izpustiti prilike, da si ogledajo tekmovanje kavbojev v krotenuj divjih konj, v jahanju in metanju lasa. Doslej tudi stari Joe ni zamudil niti enega rodea, ko pa mu je umrla žena, ga to ni več zanimalo. Po Lisini smrti je postal strahotno osamljen. Zato je pred nekaj tedni tudi sprejel podnajemnike v hišo: Johna Millerja in njegovega prijatelja z brazgotino na bradi.

– Dobra fanta! – je razmišljal stari Joe. – Res, da se malce preveč potepata po okolici, včasih ju cele noči ni domov, posebno tistega z brazgotino. Glavno je, da plačata najemnino. Sicer pa sta mlada in se kot trgovska potnika morata potepati naokrog.

Joe je dvignil glavo. Velik, blesteč buick se je ustavil pred hišo. Moški z brazgotino je stopil iz njega, molče dvignil dva prsta h klobuku in izginil v hiši.

– Nov avto! – je zamrmral Joe. – Nikoli ne bi mislil, da je moč s prodajo gospodinskih aparatov toliko zaslužiti.

Medtem je moški z brazgotino šel po stopnicah in trikrat potrkal na neka vrata. Nekdo jih je za peden odpril in smuknil je noter. Ko je v roki moškega, ki je stal za vrati, zagledal revolver, se je zasmejal:

– Kaj je, John? Malo nerveze? Daj stran ta pihalnik.

– Ne norčuj se, Bill – je dejal John. – Imaš avto?

– Seveda! se je nasmehnil z brazgotino. – Buick kot pesem, najnovejše mode. Ni bilo težko. Vse mesto je na rodeu.

Vrgel je klobuk na posteljo, kjer sta ležali dve veliki torbi, kakršne navadno nosijo trgovski potniki.

– Pazi, stari, pa glej, da ne napraviš napake – je rekel Bill. Veš, da sem banko ves teden opazoval, poznam jo kot svoj žep. V tem času sta za okencem samo knjigovodja in blagajnik. Ti boš pazil na vrata in me varoval, če kdo pride. Vse ostalo bom napravil sam. Jasno?

John je pokimal.

– Čim izpraznim blagajno, bova zapustila banko – je nadaljeval Bill. – Mimogrede me boš spustil iz avta, torbo z denarjem pa boš odnesel k mojemu dekletu Lilly. Ona je v „Giro“ baru. Reci ji, da je v torbi poročno darilo. Ona ve, kaj sem pripravil za danes, razumela bo. Torej sva dogovorjena? Lahko greva.

Moški je vzel svoj klobuk in torbo. Ko je John stopil za njim, je Bill karajoče odkimal z glavo in ironično rekel:

– John, John, ni ga zastopnika, ki prodaja pralne stroje, da ne bi imel torbe. Torej, bodi tako ljubezljiv, pa vzemi torbo.

Ko je stari Joe videl podnajemnika, kako gresta iz hiše, je s težavo vstal in kašljaje rekel:

– Mister Miller, bi mi napravili uslugo?

– Zelo rad – je odgovoril John in obstal pred starcem.

– Prinesite mi, prosim, iz mesta zavojček podganjega strupa! Vedno bolj predrzne so. Pomislite, zjutraj je ena tekla čez moje noge. Požrle mi bodo celo skladišče. Dva kilograma bo zaenkrat dovolj.

– V redu – ga je pomiril John, pozdravil in odšel proti avtu, kjer ga je Bill nestrno čakal.

Ko sta prišla v mesto, je Miller rekel:

– Ustavi pred lekarno, Bill. Stari Joe me je prosil, naj mu prinesem zavoj podganjega strupa.

Moški z brazgotino je skomignil z rameni in ustavil. John je vzel torbo in stopil v lekarno. Čez nekaj minut se je vrnil, vrgel torbo na zadnji sedež in sedel zraven Billa. Molče sta vozila naprej.

– Dobro pazi, John! – ga je opozoril Bill. – Ko stopim v banko, počakaj eno minuto, potem pa pridi za mano. In zapomni si: brž ko bo vse končano, boš prišel v zadnjo sobo v Mac Garneckovi gostilni. Tam se bova dobila.

– V redu, Bill.

Buick se je ustavil pred banko. Moški z brazgotino ni ugasnil motorja. Vzel je svojo torbo in šel ven. John ga je gledal, kako gre v banko. Počakal je še malo in odšel za njim.

Blagajnik in knjigovodja sta delala za svojima mizama. Ko sta obiskovalca prišla v banko, sta komaj dvignila glavi. Bill je stopil k okencu.

– Rad bi informacije o posojilnih pogodbah – je rekel.

– Imate kakšno garancijo? – je vprašal blagajnik brez zanimanja, ne da bi dvignil pogled.

– Seveda! – je rekel Bill. – Kako ti je všeč tale?

Blagajnik je dvignil pogled in zagledal revolversko cev, namerjeno v njegovo glavo.

– Lezita na tla! – je ukazal Bill in obrnil cev proti knjigovodji.

– Z nosom dol, hitro! Sicer bo ognjemet!

Blagajnik in knjigovodja sta ubogala. Bill je nagovoril tovariša.

– Pazi nanju! Jaz grem v zadnjo sobo.

Preskočil je ograjo, stopil k odprti blagajni, stlačil v torbo 30.000 dolarjev in se spet pridružil Johnu. Ritenški sta prišla do vrat, stekla po stopnicah in skočila v buick. Bill je vrgel torbo na zadnji sedež in zgrabil volan. Veliki avto je oddivjal proti avto cesti na jugu. Malo pred avto cesto je Bill skrenil na levo, na poljsko pot. Tu je izstopil, John pa je sedel za volan in odpeljal proti „Giro“ baru.

Pet ur pozneje so oba gangsterja aretirali v Mac Garneckovi gostilni. Ko so se vozili proti policijski postaji, je Bill vprašal sivolasega moškega, ki je sedel zraven njega:

Vas lahko nekaj vprašam, inšpektor? Midva sva zadevo izpeljala perfektno. Nikakor ne morem videti, kje bi bila napaka. Nekdo naju je moral izdati.

– Točno, Bill! – je rekel inšpektor. – Lilly iz „Giro“ bara.

– Lilly, moja zaročenka? Nekaj imate za bregom, inšpektor. Lilly me ne bi nikoli izdala!

Inšpektor se je široko nasmehnil.

– Pa te je le, Bill!!! Strašno je jezna nate. Kaj ti je neki bilo, Bill, da si zaročenki za poročno darilo postal dva kilograma podganjega strupa? Le kaj ti je bilo tega treba?

„Sebastijan, ne pritožuj se, saj vendar veš, da je danes prvenstvena tekma!“

POTA IN STRANPOTA

Dežurni poročajo

FIČKO JE IZGINIL - V noči na 30. december 1972 je Alojzu Jožefu iz Ulice Majde Silc v Novem mestu izginil fičko sive barve s številko NM 82-18. V avtu je bilo tudi vozniško dovoljenje. Vozilo so 5. januarja našli v Ljubljani in ni bilo poškodovano.

V CRNOMLJU PRECEJ NEREDOV - Med prazniki so imeli črnomljski miličniki kar precej opravka z vinjenimi ljudmi, ki so v javnih lokalih razgrajali. Tako so do iztreznitve pridržali Vojka Brusa iz Crnomlja, ki je na novega leta dan razgrajal v Lahinji in nadlegoval goste. Naslednji dan je v Lovskem rogu in nato še v hotelu Lahinja delal nered Stanko Zorc. Na cesti ter v gostilni Rojc pa sta opita razgrajala že v petek pred prazniki Janko Muže iz Kanizarice in Anton Zajc s Stražnjega vrha. Sleđnji je natakarcari pri Rojcu celo grozil z žepnim nožem.

SIPA JE ŠLA - Marija Sašek iz Smolenje vasi je 30. decembra prijavila, da so ji nepridipravi razbili šipo na vhodnih vratih.

KURETINA ZA PRAZNIK - Angeli Jakše iz Češče vasi je 1. januarja letos nekdo z dvorišča ukradel kure. Ker sta se malo prej okrog motovila dva Cigana, domnevajo, da sta si onadva poželila kuretine za praznike.

PIJANI ŽE PRED PRAZNIKI - Novomeški miličniki so 29. decembra lani pridržali do iztreznitve Milana Slaka iz Trebnjega in Novomeščana Zdravka Gosencica. Vinjena sta v hotelu Kandija razbijala kozarce.

SO PREVEČ KURILI? - Na Silvestrovo noč je začelo goriti na podstrešju hiše Feliksa Glihe z Jame pri Dvoru. Zaradi slabo napeljanega dimnika se je vnelo tramovje, verjetno pa so to noč tudi bolj kurili kot običajno. Gasilci z Dvora so ogenj pogasili, škoda pa je za 4.000 dinarjev.

VLOMILCI V LAMUTOVI ULICI - 2. januarja je novomeškim miličnikom javil Alojz Pavlenč iz Lamutove ulice v Koloniji, da so mu iz zaklenjenega kokošnjaka ukradli 8 kokoši.

JAVEN RAVS PRED OBRČINO - 30. decembra lani sta se Franc Hudorovac in Jernej Dragovan, oba iz Svržakov, na Mestnem trgu v Metliki spopadla prav v času, ko so bile v občinski dvorani poroke in je bilo pred stavbo precej ljudi. Vinjena razgrajava so miličniki pridržali do iztreznitve.

KOLIKO JE IZGINILO? - 3. januarja ponoči je nekdo vlomil v kiosk kmetijske zadruge na Trdinovi cesti v Novem mestu. Vzel je drobiž in tudi nekaj blaga, vendar dobro količino ukradenega natančno ugotovili še ob inventuri.

SKOZ OKNO V HIŠO - 6. januarja popoldne je nekdo vlomil v hišo inž. Jožeta Stariča v Maistrovi ulici v Novem mestu. Vlomilec je razbil šipo na oknu, da je prišel v hišo, tam pa vse razmetal, da je našel 2.700 dinarjev.

PRI FRANČISKANIH JE BIL TAT - 6. januarja je tat obiskal tudi frančiškanski samostan v Novem mestu. Izmaknil je 150 din.

IGOR LOTRIČ - NAČELNIK UJV

Republiški sekretariat za notranje zadeve je imenoval Igorja Lotriča, dosedanjega vršilca dolžnosti načelnika UJV v Celju, za načelnika celjske uprave javne varnosti.

Cestitkam ob imenovanju se pridružuje tudi Dolenjski list z željo, da bi imel pri delu veliko uspehov.

Gleda, otipuje in če nihče ne vidi, lahko stranka droban predmet stlači za plašč, v žep ali ročno torbico - namesto v košarico, ki jo pri blagajni pregledajo. Takih poskusov je precej, posebno med frkavci, toda presenetljivo veliko tatov odkrijejo. Sramota je velika, izgovori pa ne pomagajo. (Foto: Pezelj)

Nevidne oči odkrivajo tatove

Na obisku pri nekaterih novomeških trgovcih: „Ali tudi pri vas kradejo?“

V kateri koli trgovini sem zastavil to vprašanje, se je poslovodja zasmel, takoj nato zresnil in pričel pripovedovati. Človek bi bil nad vsem tistim, kar ni „smelo“ v mojo bežnico, močno presenečen, toda kot so rekli v trgovinah: „Tudi to se dogaja!“

SAMOPOSTREZNA pri mostu: „Kateri ljudje najpogosteje kradejo? Solska mladina, sledijo jim srednjeolci in dijaki poklicnih šol. Pa ti niso neresljivi problem. Ko jih zalotimo, najpogosteje „tiščijo“ v žepih sladkarije, včasih konzerve. Otroci vsaj neumno ne lažejo. Naša dolžnost je, da takoj obvestimo šolo, ta pa potem ukrepa naprej. Huje je s tistimi „finimi“ damami. Kako narobe bi bilo, če bi se katera naših prodajalk zmotila in jo po nedolžnem obsodila! Ze ko jih pri kraji dobimo, smo skoraj mi krivi. Pa te tovarišice ne kradejo zaradi potrebe! Vse poznamo in vemo, da jim takšnih nelepkih podvigov ne bi bilo potrebno opravljati. In kaj najraje vzamejo? Suhomesnate izdelke in vse tisto, kar je bolj fino, drago. To jim omogočajo tudi naši prostori, toda opažamo, da je podobnih podvigov prebivalcev Novega mesta vse manj. Sedaj jih nadomeščajo tisti iz okolice, pa bo tudi te prav kmalu minilo. Ko bi vedeli, da ne kradejo trgovini, pač pa nam, uslužbencem, bi se marsikdo premislil, preden bi v žep ali kam drugam vtaknil ukradeni stvar.“

MERCATOR pri vodnjaku: „Smo klasičen tip prodajalce. Stranke postrežemo izza pulta, zato kraj pri nas ni velik. Se pa večkrat zgodi, da nam stranke poskušajo kaj odnesti. Najpogosteje so to tovarišice srednjih let.“

ELEKTROTEHNA: „Pri nad so si tatovi vzeli na piko tranzistorje ter manjše drobne stvari, ki jih lahko skrijejo. Če opazimo večjo tatvino, javimo Upravi javne varnosti. Z njo zelo uspešno sodelujemo, saj smo do sedaj dobili še vse ukradene stvari kmalu nazaj. Najpogosteje se skušajo s krajo okoristiti sezonski delavci in Cigani.“

TRK ZA BRŠLINČANE

Polodenela cesta je med prazniki v Bršlinu pri Novem mestu zahtevala več prometnih nesreč. Na novoletni dan sta trčila z vozili Bršlinčana Dušana Baškovič in Avgust Lužar in imata škodo za 4.000 din. Dan pozneje je Anica Stipanovič iz Bršlina vozila proti mestu, ko je tudi njeno vozilo zaneslo v levo in je trčila v avto Ivana Pateta iz Dol. Kamenc. Ta dva imata na avtih za 9.000 din popravil.

AVTOBUS JE ZGOREL

6. januarja zjutraj je na cesti v bližini Žužemberka izbruhnil požar na avtobusu IMV Novo mesto. Jože Nahtigal iz Žužemberka je tudi to jutro peljal v tovarno delavce, ko so opazili, da je pri zadnjih vratih na napravi za gretje nastal požar. Šofer in potniki so začeli gasiti z aparatom za gašenje, prišli so na pomoč še gasilci iz Žužemberka in Novega mesta, toda prepozno: ogenj je povsem uničil avtobus, škoda pa je za 80.000 dinarjev.

PIJANA V TUJEM AVTU

6. januarja ponoči so novomeški miličniki prijeli 18-letnega Staneta Starešiniča in 19-letnega Jožeta Prineta, delavca pri Pionirju, ko sta se vinjena vozila v „prinzu“. Ugotovili so, da sta se prejšnji dan napila, naprej poskušala vlomiti v avto, ki je bil parkiran pred hotelom Metropol, ker pa jima ni uspelo, sta se lotila NSU, parkiranega pred hišo na Prešernovem trgu, ki je last Janeza Berlana. Z Berlanovim avtom sta se nato prevažala do Težke vode in nazaj, dokler ju niso na Partizanski cesti zalotili. Oba so pridržali do iztreznitve in prijavitli.

tatvino, javimo Upravi javne varnosti. Z njo zelo uspešno sodelujemo, saj smo do sedaj dobili še vse ukradene stvari kmalu nazaj. Najpogosteje se skušajo s krajo okoristiti sezonski delavci in Cigani.“

MLADINSKA KNJIGA: „Da, v oddelek s knjigami večkrat pridejo ljudje, ki jih kmalu razkrijemo, kaj bi radi. Njihove ukane v glavnem že poznamo. To so dijaki in študentje. Prejšnji teden smo zalotili dva študenta. Eden je precej visok, močan in črn. Ko smo ju zalotili, sta bila še nesramna. Po inventurah iz prejšnjih let pa ugotovljamo, da je kraj pri nas manj. Priznati moramo, da smo danes tudi mi precej bolj izkušeni s takimi ljudmi kot pred leti. Nič drugače ni v oddeku s papirjem. Pred kratkim nam je skupina pretkano ukradla pisalni stroj, ki je vreden 2840 dinarjev. Sedaj smo ji na sledi in pričakujemo, da se bodo prav kmalu za to dejanje zagovarjali.“

PRODAJALNA „SADJE“ pri vodnjaku: „Ce je večja kraja, pokličemo miličnike, ponavadi po storičih radi plačajo trikratno. Prevladujejo predvsem šolski otroci, ki kradejo slaščice in stvari, ki gredo lahko v žep. Potem so starejše ženske, ki se najpogosteje izgovarjajo, da so pozabile plačati, na srečo pa s Cigani nimamo večjih težav.“

Prodajalna čevljev ALPIŃA: „Da, tudi k nam zavijejo taki ljudje. Kako

uspejo? Preprosto! Nataknejo si čevlje, malo se sprehajajo in izginejo. K nam pridejo predvsem, kadar je gneča. No, nekaj smo jih že „sezuli“ tudi na cesti. Nekateri so bolj spretni, to nam ob koncu meseca pokaže inventura. Lahko rečemo, da nam zmanjka na mesec par ali dva čevljev. Kakšni so ti ljudje, pa ne bi vedeli povedati.“

J. PEZELJ

POLEDICA

Kadar je poledica, bomo vozili z gumami, opremljenimi z žeblički ali verigami, pazili na večjo varnostno razdaljo in prehode za pešce, vozili s hitrostjo, s katero zanesljivo pravočasno ustavimo vozilo v primeru presenečenja, zavirali z enakomerno pojemajočo hitrostjo s postopnim prestavljanjem ročice v nižje prestave. Ne bomo prehitevali, če ni nujno, zavirali sunkovito ali nenadoma spreminjali smeri vožnje.

Udarec prekupčevalcem

Da se je dalo doslej s preprodajo rabljenih avtomobilov na hitro priti do čedne vsotice, je bilo očitno. Tako so nekateri na svoje ime (nekateri za druge) prodajali avtomobile, ki so bili seveda kot „novi, najboljši, najhitrejši in sploh super“ v vsakem pogledu. Za kupca so imeli pripravljenih celo vrsto takih besed, če pa je kdo vprašal: „Zakaj potem prodajaš, če je avto tako dober?“ so odgovarjali: „Lastniku ne ustreza več ta model. Ima denarja na pretek, zato si je omislil novejšo vozilo.“

Morda je kdo nekajkrat v letu takole prodal, pa je imel denar za rabljenega ličaka, s katerim se je potem vozil tako rekoč zastonj. Preprodajalci poznajo vrsto trikov, o katerih se poštenemu državljanu niti ne sanja.

No, take neobdavnene kupčije bodo v letu 1973 zavrte. Z novo republiko zakonodajo, ki je stopila v veljavo tik pred iztekom starega leta, so občine dobile možnost uvesti vrsto novih prometnih davkov. Dogovor med štirimi občinami dolenjske regije je, da bodo uvrstile na spisek novih davščin tudi 4-odstotni davek na rabljene avtomobile. Če lastnik obdrži vozilo več kot dve leti, potem je davka oproščen. Ze to

določilo jasno kaže, komu je namenjen udarec: prkupčevalcem. Verjetno pa je, da ta ukrep v praksi ne bo dovolj učinkovit, kajti prekupčevalci imajo denar. Če bo nekdo pri 20.000 dinarski kupčiji oškodovan za 800 din, je to še vedno malenkost. Vsekakor je uvedba prometnega davka na rabljene avtomobile udarec prekupčevalcem, vendar je klofuta premila, da bi se je premetenci zares ustrašili.

Kraševac je dobil plačilo

Na lanski avgustovski dan, ko je mladinska brigada po poteh AVNOJ končala svoj pohod v Beli krajini in je bilo zvečer slavje v Crmošnjicah, so bili tam tudi občinski funkcionarji, med njimi Rade Kordič, tajnik občinskega odbora ZZZB NOV iz Crnomlja.

Zvečer okrog 22.30 je šel Kordič s slavlja peš po desni strani ceste v bližini gasilskega doma, ko je za njim iz Srednje vasi pripeljal motorist Darko Kraševac z motorjem brez registracije in brez vozniškega izpita ter ga podrl. Po nesreči je motorist pobegnil, Kordič pa je obležal

Za velike utaje gre

-V letu 1972 je občinska skupščina v Crnomlju kar štirikrat razpravljala o delu davčne uprave, ni pa videti, da bi to pripomoglo k bistveno boljšim uspehom. Kje je vzrok? Na tako vprašanje Franc Kočevar, šef davčne uprave, ustrelil kot iz puške: „Premalo je uslužbencev, niso zasedena vsa mesta, posebno manjka inšpektorjev. Nimamo ustreznih delovnih prostorov, vrhu vsega pa so še osebni dohodki zaposlenih na davkariji slabi.“

Navzlec vsemu so v preteklem letu le krepko zavijali rokave, saj imajo podatke, da so samo v 9 mesecih izdali 665 opominov, za 36 dolžnikov so izdali odločbe o prepovedi na osebne dohodke, vknjižili so se 25 davčnim zavezancem na nepremičnine. Rešili so 71 prošnji za delno znižanje ali odpis davka, izrekli 6 kazni, 5 primerov pa odstopili sodniku za prekrške.

Davčna uprava je obdavnila tudi 13 delavcev, ki niso imeli dovoljenja za opravljanje obrtne dejavnosti, obrtnikom pa so v začetku leta odmerili še enkrat več davka kot prejšnje leto, a ni bilo pritožb. Bilo bi tudi predzno, kajti ugotovljeno je, da je bilo davčnih napovedi za 70.000 din, ugotovljenega dohodka pri obrtnikih pa za nad 150.000 din. Se pravi, da so obrtniki nad 100 odstotkov prometa prikrili in da gre za precejšnje utaje zaslužkov.

Po novem letu bodo začela prihajati na dan imena tistih občanov, ki svojih obveznosti do družbe niso izpolnili in imajo preveč roke obrnjene k sebi. -Bo postala davčna uprava bavbav, ki se ga bo vsakdo bal? „Nikakor ne! Zlo homo postali samo za tiste, ki ne delajo

med paragrafi

pošteno. Od obrtnikov, ki s svojim delom veliko zaslužijo in davek plačujejo, pa imamo korist in jih lahko le pohvalimo.“ Tako je stališče šefa davčne uprave. R. B.

KRONIKA NESREČ

ZBURE: AVTO NA TRAVNIK - Franc Gorenc iz Vinice pri Šmarjeti je vozil 31. decembra 1972 avto nemške registracije iz Škočjana proti Zburam. Na ovinku je avto zaneslo s ceste navzdol na travnik. Voznik se je laže poškodoval, na avtu pa je za 15.000 din škoda.

VINICA: KOPEL V KOLPI - 4. januarja dopoldne je Nikolaj Moravec iz Vinice vozil avto proti mostu na hrvaško stran. Ko se je pripeljal na ovinek, je avto na mokri in zasneženi cesti zaneslo po nasipu v Kolpo. Voznik se je moker izkobil na breg, škoda pa je za 6.000 din.

MAČKOVEC: ZAVIRAL NA MOKRI CESTI - Matija Balabanič iz Novega mesta se je 5. januarja peljal od Mačkoveca proti Otočcu. Ko mu je v ovinku naproti pripeljal tovornjak, je Balabanič zavril, avto pa je na mokri cesti zaneslo vdesno. Trčil je v jablano in obstal na njivi. Škoda je za 4.000 din.

BRŠNICE: TUDI LED NA CESTI - 5. januarja dopoldne se je Stane Korasa iz Gabrja peljal z avtom iz Novega mesta proti domu. V Brusnicah je dohitel skupino krav in jo začel prehitevati, ko je naproti pripeljal Nikola Mandič iz Novega mesta. Na poledeneli cesti sta vozili in imata popravil za okrog 2.000 dinarjev.

HRUŠICA: TOVORNJAK IN OSEBNI AVTO - Ljubljancin Franc Selan je 5. januarja popoldne

vozil tovornjaka iz Trebnjega proti Sevnici. V Hrušici mu je na zasneženi cesti pripeljal naproti Franc Blas z Vel. Vrha pri Sentjanju. Med srečanjem na zasneženem cestniču sta vozili trčili. Škoda je za 2.000 din.

BRŠLIN: DECEK V AVTO - 6. januarja je Jože Sulc iz Prečne zapeljal z avtom proti vzhodu v podjette Pionir, ko je naproti z dvorišča pripeljal avtomobil. Sulc je ustavil, tedaj pa je vanj trčil s kolesom 10-letni Stanko Sitar z Dol. Kamenc. Pri padcu se je fant laže poškodoval.

CVIBELJ: TRČENJE PRI SRECANJU - V Cviblju pri Trebnjem sta si 6. januarja popoldne na zozemnem delu ceste pripeljala naproti Mirko Karakaš v avtu nemške registracije in Alojz Skobe iz Pekla. Med srečanjem sta trčila in imata za približno 4.000 din škoda.

KAMNI POTOK: PREMALO PREVIDNA - 6. januarja popoldne sta v Kamnem potoku po zasneženi cesti pripeljala naproti tovornjak, ki ga je vozil Alojz Zajc s Potoka, in osebni avto z Janezom Drčarjem z Brezovice pri Mirni. Tudi ta dva sta se zalezla, škoda pa je za 3.000 din.

PO KROMPIR IN SENO - V noči na 5. januar so Pavlu Ferbežarju iz Potočnice vasi ukradli 100 kilogramov krompirja in nekaj sena.

PRETEP V HOTELU KANDIJA - 6. januarja zvečer so se v novomeškem hotelu Kandija stekli Stefan Zura iz Smolenje vasi, Boris Baržič in Srečko Udovč iz Novega mesta ter Jože Jerič iz Irče vasi. Miličniki so pretepače in razgrajče prijavitli sodniku za prekrške.

TUJ LES JE PRODAJAL

Občinsko sodišče v Crnomlju je pred kratkim obsodilo na 2 meseca zapora (nepogojno) Jožeta Golobiča iz Malin, ker je kmetijski zadrugi Jurovski Brod na Hrvaškem prodal 41 ukradenih kostanjevih drevcev. Nad domačo vasjo je v gozdu „Škrbec“ posekal 26 kostanjev, last Jožeta Pluta z Božič vrha, in 15 kostanjev v gozdu Jožeta Skale z Osojnika. Da bi tatvino prikril, je zadrugi prodal les deloma na dekljsko ime svoje žene, deloma pa na tuja in izmišljena imena. Sodba še ni pravomočna.

Smrt pod vozom

Prvi popraznični dan, 3. januarja popoldne, ko se je delal mrak, se je pri Prečni zgodila huda prometna nesreča, ker se je splašil konj. Dušan Zupančič s Potoka je vozil tovornjaka iz Prečne proti Bršlinu, ko mu je nad vasjo prišel naproti s konjsko vprego 58-letni Anton Pavlin iz Češče vasi. Pri srečevanju se je konj splašil, voz je trčil v tovornjak, Pavlin je pri tem izgubil ravnotežje in tako nesrečno padel pod kolo, da je bil na mestu mrtev.

Kadar je v Metliki sejem, se skozi mesto težko prebijajo avtomobili in vsa druga vozila. Sejmarji z vozovi, peš in z živino na povodcih zatrpajo cesto. Pri vzhodu na sejmišče pa je zadnje čase več reda, ker je tam miličnik in ne dovoli več parkirati, kjer se komu zdi. Posnetek je z zadnjega metliškega sejma na glavni cesti, le malo pred pomembnim križiščem. (Foto: R. Bačer)

Roke so proste...

„Naj v tem četrtkovem intervjuju najprej povem nekaj načrtov za razvoj trgovske mreže v naši občini. Program je zastavljen do leta 1980, v okviru tega pa se lahko opredelimo za obdobje petih let. Jasno je, da skusamo vse vrzeli, ki nastajajo na področju preskrbe, zapolniti. Vemo, da trgovina na našem območju ne more slediti naraščajočim potrebam. Premajhne prostorske zmogljivosti, premajhna prodajna površina, slaba skladišča, premalo prodajalcev – vse to povzroča slabšo izbiro in odliv kupne moči drugam.“

Program zahteva razširitev prodajnih in skladiščnih površin, obenem pa ugotovljamo, da je akumulacija trgovskih podjetij premajhna. Pri nas imamo preveč trgovskih podjetij, ki so razdrobljena

Avgust Avbar

in niso sposobna, da bi postavila močnejšo trgovsko „hišo“. Zato moramo računati tudi na nekatera trgovska podjetja iz drugih območij.

Menim, da bi morali na področju trgovine doseči integracijo – predvsem integracijo sredstev in načrtnejšega vlaganja. Prav tako bi morali biti bolj očetovski do

drugih trgovskih podjetij, ki bi se pri nas zelela nastaniti in s tem obogatiti naše trgovsko omrežje.

Sedaj pa bi odgovoril na vprašanje, ki ga je zastavil Ivan Gričar iz trgovskega podjetja „Dolenjka“, ko me je vprašal: „Z ozirom na nove predpise o investicijskem vlaganju v poslovne prostore, ki so v lasti splošnega ljudskega premoženja, so sedaj opravičljivi razlogi za razmišljanje o prenosu poslovnih prostorov uporabnikom.“

„Kakšne so torej možnosti za prenos poslovnih prostorov uporabnikom?“

„Tako naj povem, da v tem primeru še vedno velja odločitev občinske skupščine s seje v oktobru 1966. Po tej odločitvi je skupščina prišla do spoznanja, da prenos poslovnih stavb in prostorov na koristnike zaradi enotnega urejanja zaščitene dela mesta ne bi bil umesten! Po urbanističnem načrtu je večina stavb v starem delu mesta spomeniško zaščitena, nekaj je predvidenih tudi za rušitev. Če bi te stavbe prišle v podjetniško last, bi bilo rušenje teh stavb otežkočeno, saj bi jih morali ponovno odkupiti.“

Naslednja težava, ki onemogoča nakup, je v tem, da brezplačen prenos ne bi bil možen v nobenem primeru. Na koncu naj omenim še to, da nihče ne izključuje ponovne obravnave tega problema na občinski skupščini! Roke so proste, torej...

Ob koncu pogovora je tovariš Avbar pripravil vprašanje za predsednika Dolenjske turistične zveze Marka Ivanetiča. Vprašanje se glasi: „Povejte, kako se pripravljate na turistično sezono v tem letu?“

J. PEZELJ

Spet zborovska pesem domačih mož in fantov

Petič zapored so se prejšnji teden zbrali možje in fantje iz Regerče vasi, Škrjanč, Birčne vasi, Stranske vasi ter Gornjih in Dolnjih Lakenc na pevskih vajah v prostornem razredu birčenske nižjerazrednice. Novo ustanovljeni moški zbor Ruperčevih, ki ga sestavlja 26 tovarniških in kmečkih delavcev, vodi Ludvik Ahačič, upokojeni učitelj iz Novega mesta.

„Daljnosežnega načrta nimamo, vendar smo na ustanovnem občnem zboru decembra sklenili, da bo imel zbor svoj prvi javni nastop ob letošnjem dnevu žena v prosvetni dvorani v Stranski vasi,“ je dejal predsednik zbora Franc Bartolj in pripomnil, da bo poskušal nekaj pevcev pridobiti tudi za „je-rebovce“ v Novem mestu, ki svoj zbor pomlajujejo.

„Pred leti smo v teh krajih že imeli svoj zbor,“ so razlagali pevci, „a se je pred 14 leti razšel, ko so ga zapustili pevo-

vodja in nekaj pevcev. Na pobudo krajevnih organizacij in starejših pevcev smo tradicijo obnovili. Kajpak tudi za nas velja, da je vsak začetek težak, če smo kaj vredni, bo šele čas pokazal.“

Začetni akordi v Birčni vasi – pevec je na vsakih vajah več (Foto: I. Zoran)

POTRJENA RAVNATELJA

Ravnateljica KIC Grm in osnovne šole Milka Šobar – Nataša, inž. Niko Rihar in Nada Mihelčič, sta spet dobila zaupnico: občinska skupščina je obema podaljšala ravnateljski mandat do naslednje reelekcije.

ZAVOD VODI GRČA

Zavod za izobraževanje kadrov v Novem mestu ima novo vodstvo: za v. d. direktorja je bil pred Novim letom imenovan Andrej Grča, diplomirani ekonomist, ki je bil do zdaj zaposlen v tovarni zdravil Krka.

Novomeška občina ima približno 50.000 prebivalcev – vsakdo izmed teh potrebuje streho nad glavo. Do konca leta 1977 bo potrebnih novih 5.000 stanovanj. Zagotovili naj bi jih s skupnimi močmi

Pet tisoč novih stanovanj?

Do konca leta 1977 bo potrebno v novomeški občini zgraditi 5.000 stanovanj. To število so dali izračunati za petletni program stanovanjske izgradnje, ki ga je občinska skupščina sprejela na decembrski seji.

Ob popisu lanskega zadnjega marca je primanjkovalo 3.500 stanovanj. Od popisa do konca leta 1972 je bilo zgrajenih nekaj nad 500 novih stanovanj, tako da je zdaj primanjkljaj le še okoli 3.000 stanovanj. Iz srednjeročnih stanovanjskih načrtov delovnih organizacij in podatkov o drugih potrebah v občini je razvidno, da bi morali do konca leta 1977 sezidati še dodatnih 2.000 stanovanj. Skupaj bi morali v tem obdobju pridobiti torej 5.000 stanovanj.

Skoraj 1.800 novih stanovanj bo potrebno sezidati v Novem mestu – že zategadelj, ker se bo število pre-

bivalstva (to predvideva tudi urbanistični program) povečalo za okoli 6.000.

V Novem mestu tudi že zdaj primanjkuje največ stanovanj: nad 880. Ob lanskem popisu se je izkazalo, da ima nekaj več kot 5.140 gospodinjstev oziroma družin na voljo le okoli 4.260 stanovanj. V Straži in Vavti vasi manjka 35, v Dolenjskih Toplicah 10, Žužemberku 13 in v Sentejnerju 22 stanovanj.

Kot je razvidno iz naslednjih podatkov, je stanovanjska stiska velika. Stanovanj do 6 kvadratnih metrov na stanovaleca je samo v občinskih središčih 165, do 8 m² površine ima 333 stanovanj, do 10 m² – 532 in do 15 m² kar 1652 stanovanj.

PREVOLE: OB JUBILEJU

Na slavnost ob 30-letnici Zveze pionirjev Jugoslavije so se v Prevolah dobro pripravili. Učenci višjih razredov so se pomerili v znanju zgodovine NOB in narodne zgodovine. Nekaj partizanskih pesmi je zapel šolski zbor. Nastopajoče so nagradili s knjigami, ekipe pa so prejele nalivna peresa. Pionirji so pripravili tudi razstavo likovnih, tehničnih in fotografskih izdelkov.

Dp

Vsa ta leta...

Miha Suštar, dosednji direktor komercialnega sektorja v Novolesu, bo poslej prihajal v kolektiv le še na vlnudnostne obiske: pred kratkim je odšel v pokoj, potem ko je natanko 27 let, 3 mesece in 15 dni „dvigal in padal“ s tem lesnim gigantom pod Srobotnikom.

K Novolesu oziroma njegovemu predhodniku je prišel 15. septembra 1945, ko mu je bilo 28 let. „Začel sem na soteški žagi, ki je bila takrat edina pod državno upravo v dolini Krke,“ se spominja. Preizkusil se je na številnih odgovornih delovnih mestih: bil je žagovodja pa materialni knjigovodja in šef komercialne, kar je ostal do upokojitve.

Primerjava nekdanjega Novolesa z današnjim bi bila nesmiselna, kot bi poleg konja postavil muho: če bi zgrušil vse prehodnike, bi jih bilo komaj za en sam obrat sedanjega kombinata. Miha Suštar si je iz prejšnjih časov najbolj zapomnil, da so morali nekajkrat delati noč in dan brez oddiha: obnova porušene domovine je zahtevala čedalje več in več lesa...

Starejši „novolesovci“ pa se gotovo spominjajo tudi Krjavlja, ki se je na odru straške Svobode hvalisal, kako je hudiča dvakrat preskal na gugajoči se barki: „Enkrat je padlo štrbunk, drugič pa štrrr–bunk.“ To je bila Miha Suštar, čigar šegava natura je groteskno oblikovala znani lik iz Jurčičevega Desetega brata. Miha Suštar je bil namreč poleg tega, da mu je spriču službenih obveznosti še zase zmanjkovalo časa, dolga leta marljiv sodelavec domačega kulturno umetniškega društva.

I. Z.

MINI ANKETA:

Kakšno je vaše mnenje o solidarnostnem stanovanjskem skladu? Na to vprašanje smo po nekaterih novomeških tovarnah dobili naslednje odgovore:

ALOJZ UCMAN, Industrija obutve: „V našem kolektivu smo o tem skladu že razpravljali. Vsi se z ustanovitvijo strinjamo, hkrati pa želimo, da bo ta sklad dobrodošel v kritičnih primerih tudi v gospodarstvu. Ne bi želeli, da bi se denar, kot se je že velikokrat zgodilo, razbil izven gospodarstva. Naj bo pripravljen za vse delavce, v težkih trenutkih pa si naj z njim pomagajo tudi ostali občani.“

JOZE LUZAR, Labod: „Pri nad smo v programu tak sklad že upoštevali in ugotovili, da je v novomeški občini solidarnostni stanovanjski sklad nujno potreben. Zato je prav, da je ta sklad z odlokom že uzakonjen. Tako bomo ljudem z majhnimi osebnimi dohodki omogočili, da bodo hitreje prišli do potrebnih stanovanj.“

MARJETA ŽUNIC, Ela: „Z novim odlokom se popolnoma strinjam, prav tako pa tudi vsi naši delavci. Sedaj se bodo družbeno stanovanja lažje in hitreje gradila, tako da se bo marsikateri delavec, ki bi sicer moral še dolgo čakati, lahko hitreje vselil v novo stanovanje. S tem bomo rešili številni stanovanjski problemi, ki so težili delovne ljudi.“

ALBIN LUZAR, Kmetijska zadruga Krka: „Ta sklad je vsakogar dobrodošel. Pri nas o njem še nismo razpravljali, mislim pa, da bo v pomoč številnim neposrednim proizvajalcem, ki bodo lahko prišli do svo-

Sklad

jega stanovanja. Na drugi strani bo odslej verjetno manj kreditov za privatno gradnjo, ki se je v okolici Novega mesta razbohotila. Ob družbeni gradnji bo ostalo več obdelovalne površine.“

Inž. SILVO OBLAK, tovarna zdravil KRKA: „Lahko povem le mnenje komisije za izobraževanje in delitev sredstev sklada skupne porabe. Sklad je dobrodošel, mislim pa, da merila še niso dovolj določena. Predvsem pravice, saj bi ljudje na ta sklad gledali z večjim zaupanjem. Prav tako mislim, da bi morali s tem skladom ravnati previdno, saj ni danes nikjer druge sredstev, ki imajo podoben namen kot solidarnostni stanovanjski sklad.“

J. P.

KDO BO PRIPRAVLJAL?

V Novem mestu so pred kratkim imenovali 13-člansko komisijo, ki bo pripravila nov oziroma dopolnjen statut občine. Komisijo vodi Avgust Avbar, predsednik občinske skupščine, v njej pa so še: Dušan Zupanc, inž. Niko Rihar, Franc Beg, Adolf Suštar, Franc Šali, Drago Milojčič, Jože Butara, Ivan Slapnik, Franc Kirn, Franc Avsec, Jože Gosensa in Jože Suhadolnik.

Novomeška kronika

NOVINARSKI KROŽEK – Na osnovni šoli „Katja Rupena“ se člani novinarskega krožka zbirajo redno vsak četrtek po pouku. Delajo pod vodstvom tovarišice Gostičeve, dvakrat pa so že poslušali predavanje o osnovnih novinarskih vrstah in o zgodovini novinarstva. V krožku je 15 članov, prevladujejo pa dekleta.

8 KRVOĐAJALCEV – Prejšnji teden se je na novomeškem transfuzijskem oddelku oglasilo samo 8 krvodajalcev. Ker je v tem času več prometnih nesreč, bi bilo prav, da se krvodajalci akcij udeležijo v večjem številu.

TRŽNICA – Mraz in sneg sta preprečila, da bi bil prvi tržni dan v novem letu bolj obiskan. Kljub temu so redke branjevke imele stojnice dobro založene, cene pa se od lanskimi niso spremenile. Cene: jajčka so še vedno po 1.30 do 1.40 dinarjev, zelena solata je veljala 7 din, merica motovilca 2 din, jabolka 5 do 6 din, pomaranče 7 din, limone so bile za dinar cenejše kot prejšnji teden – 10 din, mandarine 10 din, domači med 25 dinarjev, banane 7 din, česen 25 din za kg, cvetača 8 din, kislje zelje 6 din za kg, repa 4 din za krožnik, škodolica smetane 4 din, korenček 5 do 6 din in kostanj 8 dinarjev za kilogram.

ROJSTVA – SE v starem letu sta rodili: Marija Sterk iz Adamičeve 39 – Marjana in Štefka Bojanc iz Kristanove 53 – dekle, v novem letu pa: Angela Smuk iz Koštalove 30 – Petra, Marija Miklič iz Mestnih njiv 9 – Jožeta, Marija Zupanc iz Kristanove 26 – Ireno in Milena Kumer iz Mestnih njiv 10 – Natalijo.

– Ena gospa je rekla, da bomo letošni tuz brez snega dovolj nasankali: po kruhu bo šlo še marsikaj gor, dol pa samo plače.

Okoli mladih se na Raki vse vrti

Vsak kraj ima drugačen pečat, drugačno družbeno dejavnost. Tudi vas se loči od vasi. Kraj brez odra in dvorane, brez kina in prostora za sestajanje, kot je Raka, je navezan samo na šolo. Tam je središče družbenega in kulturnega življenja, tam se porajajo spodbude za udejstvovanje občanov.

Ni slučajno, da šteje Društvo prijateljev mladine nad 200 članov in da je njegova dejavnost pomembno gibalno v okolju. Skrb za mladi rod se odraža na vsakem koraku, če to ne presega možnosti kraja. Društvo podpira delo s pionirji, ki imajo tudi v šolskem vodstvu trdno oporo, da ne pridejo v denarno

zadrego, kadar potrebujejo papir in pripomočke za izdajanje svojega glasila.

Mentor pionirskega odreda „Milan Majcen“ je prosvetni delavec Niko Keše. On je motor, ki poganja dejavnost mladih na raški osnovni šoli. Odred je letos izdal že dve številki glasila „Otroci svobode“. Obe je uredil in razmnožil mentor sam.

Pionirji so zavzeto sodelovali in se navdušili zlasti za pomoč vietnamskim sirotam, ki so jim posvetili zajeto številko glasila. Sestavke zanjo so radi napisali in številka je bila na mah razprodana.

Dvakrat mesečno izhaja na Raki tudi „Bilten“, ki obvešča pionirje o dogajanjih v odredu in novicah iz občine. „Bilten“ je Kešetova zamisel. Tudi piše ga on. Prva številka je obsegala gradivo za kviz ob 30-letnici Zveze pionirjev Jugoslavije z naslovom „Zgodovina mojega odreda.“ Člani odreda so ponosni na priznanja „Vzoren pionir“ in na republiško priznanje za sodelovanje pri kurirčkovski pošti, ki so ga dobili pred novim letom.

KAKO VRAČATI

V statut sklada za reševanje starostnih vprašanj borcev NOV za območje krške občine so vnesli nekatere spremembe. Posojila za graditev ali popravilo stanovanj odobri va sklad z 2-odstotnimi obrestmi. Znesek do 5 tisoč din mora prejemnik posojila vrniti v treh letih, znesek do 10 tisoč v šestih letih, do 15 tisoč v 12 letih, do 20 tisoč v 18 letih, do 25 tisoč v 20 letih, do 30 tisoč v 25 letih in 80 tisoč v 25 letih. Upravičen odbor se lahko posebej odloči za posebno težkih razmerah posojila za 25 let neglede na višino zneska.

NOV ZBOR V PODBOČJU

Na pobudo aktivna zborovodja v Krškem že nekaj let uspešno deluje, bodo ustanovili šolska pevski zbori tudi v Podbočju in Podgorci. Aktiv bo tudi letos priredil mednarodno činsko pevsko revijo. Otroški pevski zbori se bodo na njegov predlog vključili v tekmovanje za plaketo Matije Gubca.

V Artičah so za Novo leto slavili otvoritev otroškega vrta, ki so ga uredili v prosvetnem domu. Vrtec dela že od septembra, dokončno pa so ga opremili šele te dni. V varstvu imajo dvajset otrok. Za Cerkljami in Dobovo so Artiče že tretji podeželski kraj v brežiški občini, kjer ima šola oddelek za varstvo predšolskih otrok. (Foto: J. Teppey)

Konec dober, bo tudi naprej tako?

Novoletna izjava predsednika brežiške občinske skupščine Vinka Jurkasa, da so delovni ljudje lani prvič v zgodovini občine ustvarili 85 milijard starih dinarjev celotnega dohodka, da je število zaposlenih poraslo na 4.224 in da se povprečni osebni dohodek povečal na 187.400 Sdin, vzbujajo upe, da se bo kolo gospodarjenja poslej le obračalo hitreje.

Prav gotovo ga bodo pognale tudi naložbe, ki so v minulem letu dosegle 7,7 milijarde starih dinarjev in ki bodo kmalu vračale delež vloženega denarja.

Vprašali boste, katere načrte bo družba, predvsem pa skupščina najbolj podpirala. Tudi na to je odgovoril Vinko Jurkas. Pa naštejmo nekaj kolektivov, kjer si lahko nadejajo pomoči. V njihov krog sodita Rudnik Globoko in Opekarna Brežice, ki si že dlje časa prizadevata, da bi ob sodelovanju tretjega partnerja začela uresničevati program za izrabo glin in kremen-

čevih peskov. Potem je tu Tovarna pohištva v Brežicah. Ta kolektiv se širi in ga sedanji okvirji že utesnjujejo. Nove investicije napoveduje tudi obrat Dekorlesa v Dobovi.

Omembe vredni so gotovo programi novomeške Industrije motornih vozil za tovarno prikolic v Brežicah, že začeto širjenje v obratu Beti v Dobovi, načrti Jutranjke za obrat v Brežicah, pa tudi vlaganja v trgovino in gostinstvo. Letos zasluži posebno pozornost stanovanjska graditev. Pričakovati je 50 novih družbenih stanovanj v blokih in 35 do 40 stanovanj v zasebnih hišah.

Skupščina se nadalje ne bo odrekla sodelovanju pri modernizaciji cest, urejanju vodovodov, krepitvi električnega omrežja in načrtih pri razvijanju otroškega varstva, šolstva,

zdravstva in drugih dejavnosti, za katere dajejo pobude delovni ljudje — samoupravljavci v kolektivih in krajevnih skupnostih.

J. T.

Črni dimniki

Pritožbe ne pomagajo. Dimnikarjev je premalo, da bi bilo delo v redu opravljeno. V brežiškem obratu zaposluje ljubljansko dimnikarsko podjetje dva dimnikarja in enega vajenca. Ti trije pa, žal, ne zmorejo dela, ki ga je v tako velikem okolju čez glavo.

Odveč bi bilo torej pričakovati, da bodo dimniki in kurilne naprave ob tej skromni zasedbi redno očiščeni. Prizadetih te stvari ne zanimajo. Ljudje hočejo dimnikarja redno v hišo in ker ga ni, so nezadovoljni.

V poročilu sveta za občino upravo in notranje zadeve za minulo leto je zapisano, da ponekod niso videli dimnikarja tudi leto dni in več, zlasti v oddaljenih hribovskih zasekih dimniki ne pridejo zlepa na vrsto. Nad rednimi-obiski dimnikarja se pritožujejo tudi v ravninskih vaseh. Boje se požara, vendar so brez moči.

Kot kaže, občinska skupščina ljubljanskemu dimnikarskemu podjetju ne more priti do živga. Vsi dosedanja razgovori, za katere je dal pobudo oddelek za gospodarstvo, so bili brez uspeha. Imamo samo zakon o dimnikarski službi in občinski odlok o čiščenju kurilnih in dimovodnih naprav, izvajalcev pa ne.

Ce je Ljubljana predaleč in ne izpolnjuje dogovora, bo skupščina morala poiskati drugo rešitev. Najbrž bo treba pregledati, kaj ne velja in stvari zaokreniti tako, da bodo stekle. Saj ni mogoče, da bi se s takim stanjem spriznili še leto ali dve. Tudi potrebnost občanov ima svoje meje, zlasti če gre za varnost njihovih domov.

J. T.

Pomoč otrokom za šest mesecev

Po novem republiškem zakonu o dodeljevanju denarne pomoči otrokom iz kmečkih družin so tudi v brežiški občini pred nedavnim razdelili polovico vsote socialno ogroženim kmečkim otrokom. Za prvih šest mesecev 1972 je prejelo pomoč 280 otrok iz 160 družin. Republiška skupnost otroškega varstva je prispevala 150 tisočakov, nekaj manj kot 20.000 pa je dal sklad za socialno varstvo pri brežiški občinski skupščini.

NOV JAVNI TOŽILEC V BREŽICAH

Prvega januarja je prevzel dolžnosti občinskega javnega tožilca v Brežicah dosedajni namestnik mr. Vinko Zagmajster. Občinska skupščina je izrekla soglasje k njegovemu imenovanju in k razrešitvi Franca Mišiča, ki je zaprosil za starostno upokojitev.

„ILIRIJA“ NA BOJSNEM?

Za opuščeno osnovno šolo na Bojsnem se zanima ljubljanska tovarna Ilirija. Predstavniki občinske skupščine so ji pokazali tudi šolo v Sromljah, vendar podjetju bolj ustreza Bojsno, ker je laže dostopno. Zastopniki tovarne so objubilili, da bodo predlagali ustanovitev obrata na Bojsnem. V tem primeru bi zaposlili 15 delavcev, ki bi na leto izdelali 15 ton sveč. Obrat bi kasneje lahko razširili.

KDO IN S KOM

Leto 1973 začenja komisija za družbeno — ekonomske odnose pri občinski konferenci ZK v Brežicah s povečanimi prizadevanji za tesnejše povezovanje gospodarskih organizacij. Po njenem mnenju se vedno ni za predal prvi hip zavrnjena zamisel za integracijo Dekorlesa s Tovarno pohištva, možno pa je, da se bo kolektiv Dekorlesa priključil ljubljanski Lesnini. Delavski svet Dekorlesa je namreč zavnil povezavo s Tovarno pohištva, vendar naj bi na pobudo komisije ta sklep še spremenil, če bo po tehtnejši proučitvi uvidel smotrnost integracije.

PAPIR, GORE PAPIRJA

„Nič koliko papirja smo že porabili za pisanje o socialni diferenciji, nič koliko ur presedel na sejah, učinka pa ni pravega“, se je oglasil na zadnji seji občinske skupščine odbornik Ferdo Šepetavc z Bizeljskega in dodal: „Mnogo laže bi določili najnižjo plačo, saj smo tudi za najvišjo povedali mejo.“

PROGRAM DO MARCA

Kadrovska komisija pri občinski konferenci Zveze komunistov se je pred dnevi prvič sestala v razširjenem sestavu z dvema novima članoma. Sprejeli so delovni program do konca marca prihodnjega leta. Vanj so vključili kadrovanje kandidata za republiško enoletno politično šolo, pregled in dopolnitev evidentiranih kandidatov v vodstvene organe ZKJ, ZKS, občinske in osnovnih organizacij ter pregled kadra v občinskih inšpekcijskih ter v davčni službi. Ta okvirni program bo komisija sproti dopolnjevala.

ODLIKOVANJA IN PRIZNANJA

Za tridesetletnico Zveze pionirjev Jugoslavije so se v krški občini spomnili vseh prizadevnih delavcev in mentorjev pri delu s pionirji in mladino. Matku Matjanu so za konec leta podarili red zaslug za narod s srebrno zvezdo, Mariji Ackovičevi pa medaljo zaslug za narod.

Občinska priznanja Zveze prijateljev mladine je dobilo 184 občanov in organizacij, občinska priznanja „Vzoren pionir“ 353 učencev osnovnih šol. Šest odredov si je prislužilo pionirski znak. Tisoč radosti za sodelovanje v Jugoslovanskih pionirskih igrah, priznanje republiškega odbora ZPM za kurirčkovsko pošto pa so razdelili 14 odredom.

Matko Matjan, Krško. Za dolgoletno delo z mladimi so mu te dni podelili red zaslug za narod s srebrno zvezdo. (Foto: J. T.)

Vrste Zveze komunistov v krški občini bodo v naslednjih mesecih pomnožili z novimi člani iz neposredne proizvodnje. Na pobudo komiteja in komisije za organiziranost in razvoj ZK na-

meravajo ustanoviti organizacijo ZK v obratu Laboda v Krškem v brestaniškem Sigmatu in v obratu Lisce na Senovem, od katerih je gornji posnetek. (Foto: Teppey)

KRŠKE NOVICE

PLAVALNI KLUB bo v kratkem izdal brošuro, s katero bo javnost seznanil z delom in uspehi v minulem letu. Na ta način bo zbral tudi denar, ki so ga za reklamne oglaševanje številne delovne organizacije po Sloveniji in drugih republikah.

SLABE ZVEZE. Krško ima slabe avtobusne zveze s Kostanjevico, Novim mestom in Ljubljano. Občani negotujejo in želijo, da bi se v tem letu stvari obrnile na bolje. Mnogi svojci, ki imajo bolnike v novomeški bolnišnici, jih težko obiščejo, saj izgubijo za pot do Novega mesta ogromno časa. Na najboljšem so še Kostanjevičani, ki se lahko v obe smeri vsak čas odpeljejo z avtobusi na progi Brežice—Novo mesto. Tudi nakupovate grede raje v Brežice kot v Krško prav zaradi slabe povezanosti z občinskimi središčem.

„SLAVČEK“. Učenci brestaniške osnovne šole so v počastitev tridesetletnice Zveze pionirjev Jugoslavije izdali prvo številko glasila „Slavček“. V njem poročajo o svojem delu in objavljajo literarne in likov-

ne prispevke. V glasilu so posneli tudi več strani boju vietnamske mladine za svobodo.

DVA NOVA AKTIVA. Da bi polnili vrzel v delu ZK in se poveželi dejavnost članstva, so Krškem ustanovili dva nova aktivna Zveze komunistov: pri PIT in pri PPT.

TUDI V KRŠKEM je nastajala začetna občinska skupščina odbora vati zemljišča za gradnjo, ker se zagotavlja postopno in načrtno in munalno ureditev zazidalnih površin. S tem bo odpravljen nered, ki je povzročal nakup neurjenih parcel, graditelji pa zdaj zahtevajo, da se polno komunalno ureditev oblikuje vo napak, ki so nastajale ob tem, je te stvari urejal vsak po svoje, je vedel in znal.

NA NEDAVNEM srečanju komisija pri Agrokombinatu so razdelili ročne ure delavcem, ki se vključijo v podjetju. Petnajstletni delavci so se oddolžili za zvesto delo s knjižnimi darili, tistim, ki so se sebeje izkazali, pa so izročili denarne nagrade.

KRŠKI TEDNIK

BREŽIŠKE VESTI

Roko ostarelim, osamelim v stiski

Zimski čas je najbolj neprijazen za ostarele, v raztresenih hišah po naših hribih so tegobe zime, ki so mladeži sicer v veselje, lahko usodne. Trebanjska občina je bila pred dvema letoma med tremi v Sloveniji, kjer so pričeli uvajati oblike pomoči s pomočjo Rdečega križa. Za območje krajevne skupnosti Sentrupert to ni nič novega že 6 let, kot nam je povedala predsednica Rdečega križa Marija Majcen iz Homa.

— Kako izvajate to pomoč? nas je zanimalo.

„Pred republiški obrazci smo v Sentrupertu izvedli anketo po vseh krajih o ljudeh, ki potrebujejo pomoč, kdo zanje skrbi, ipd. Po vseh imamo 19 poverjenikov in prav toliko namestnikov, večinoma so to kmečke žene. Na osnovni šoli Sentrupert dela Marija Brezovar z otroki, ki obiskujejo ljudi potrebne pomoči po seznamu. Poročilo teh otrok je bilo na lanskem občnem zboru najbolj bogato. Za primere, kjer trpijo v družini še zaradi alkohola, izdaja tajnica Marica Krnc živila v trgovini, saj pomoč v denarju ne bi zalegla.“

— Kako pridete do denarja za pomoč? „Za dotacije nismo še nikoli prosili. Od občinskega odbora smo seveda prejeli obleko in pohištvo. Sicer dobimo denar za akcijami: lani, na primer, s prireditvijo srečanja krvodajalcev na Veseli gori, pionirji nabavljajo hrano za ostarele od prodaje značk, sicer pa se zbere nekaj tudi od podpornih članov.“

Kako so se vključili v to delo na mirnski šoli, nam je povedala mentorica pionirske organizacije Angela Stefančičeva:

„42 učencev, od drugega razreda dalje, po seznamu obiskuje 2-krat tedensko 48 oseb pri 42 družinah.“

Prinesejo jim vse potrebno iz trgovine, stopijo na pošto ali pa obvestijo druge, če čemu niso kos. Za novo leto so poleg daril nesli še čestitke, ki so jih sami napisali. Denar za to dobijo od Rdečega križa in Zveze prijateljev mladine. Za lansko leto so s temi otroki odšli na izlet v Kočevski Rog.“

To delo je pač odmaknjeno vsakdanjim pogledom, pomeni pa napore mnogih skromnih ljudi v krajevni skupnosti in bolj radosten pogled marsikaterega starega človeka ali drugega, h kateremu je potrkala nesreča. V Sentrupertu nameravajo v zimskem času za vse poverjenike, ki skrbijo tudi za te ljudi, prirediti seminar. Pomoč bo lahko še uspešnejša.

A. ŽELEZNIK

ŠENTRUPERT: ZBOR OBČANOV

V nedeljo bo zbor občanov, na katerem bodo pregledali delo sveta KS v minulem letu in sprejeli program za novo obdobje. Lepi uspehi v preteklem letu kot: spomenik prof. Steklasi, začetek del pri modernizaciji cest in drugi še bolj obvezujejo za bodoče delo. Vabljeni vsi občani!

MIRNSKI PIONIRJI PRVI

V okviru tekmovanja „1000 radosti“ so donili ptičjanja vsi pionirski odredi na popolnih osnovnih šolah: v Trebnjem, Mirni, Mokronogu in Sentrupertu. Pionirski odred Franca Lunačka za mirnske šole pa je dobil še 500 dinarjev — prvo nagrado kot najuspešnejši po oceni občinskega odbora DPM.

»Predolgo tiho«

Kot povsod v Suhi Krajini: ni vode — to pa ni edina stvar, ki jih muči. Konec koncev je kraj nekaj pomenil tudi v zgodovini, saj je bila tu med vojno ustanovljena konferenca Antifašistične zveze žensk, za 30-letnico se bo treba drugače izkazati, menijo vaščani.

„Dvorana je še vedno taka, kot je bila po obnovi po vojni, sploh je pozimi ni mogoče ogreti, ker je oder odprt, „pravi ravnatelj Pleskovič.“

— Kako je s pripravljenostjo ljudi?

„Ob 25-letnici ustanovitve AFŽ so vaščani brez pobude obnovili pročelja hiš. Že leta 1968 je bilo vse izmerjeno za modernizacijo ceste, a je, žal, vse propadlo, ker je izostala pomoč. Najbolj nas tare odlaganje obnove šole. Letos je v Dobrniški šoli še 5. razred, ker ga v Trebnjem nimajo kam dati. Mlečna kuhinja je v zasebnem stanovanju. Ljudje sami vidijo težave zaradi neurejenosti šolske zgradbe ob predavanjih, ki ne morejo biti drugje kot v šoli.“

Do 21. oktobra — 30-letnice konference je sicer še dokaj dni, za dogovore o večjih akcijah pa je že kar pozno!

A. Z.

Sentjanž: druga telovadnica v občini, prva na vvasi. Na otvoritvi 27. decembra so varovanci prof. Senice iz Brežic pokazali dosti uspešnih telovadnih točk. Za Sentjanž se s tem prav gotovo začena novo obdobje. To je bilo očitno že prvi dan: kljub zimskemu času je lahko sledil še košarkarski turnir. (Foto: A. Železnik)

Kaj tare kmetijski kombinat?

Pregovor pravi, da prestopno leto nikoli ni kaj prida, tudi sevniški kmetijski kombinat lani ni imel lahkega leta. Najprej je jabolčne nasade pa tudi ribez močno zdelala pozeba, potem je prišla še toča. Močno so se zaostriala nesoglasja med vodilnimi, na dan so znova prišli tudi nekateri stari očitki. Razvoj kmetijstva, zlasti še večja pomoč zasebnemu kmetu, kjer dela dosti

ljudi, je za občinsko skupnost tako pomemben, da terja rešitev. Zadnja seja občinske konference ZK lani novembra je zato zahtevala odločne ukrepe komunistov v kombinatu, ravno tako pa tudi v občinskih organih.

27. decembra se je končno sešla komisija za družbeni nadzor pri občinski skupščini, ki je med drugim sprejela tudi priporočilo o imenovanju dveh članov občine v komisijo za integracijo kombinata v okviru občine ali širšega območja.

— Kakšen je materialni položaj kombinata? smo povprašali direktorja inž. Albina Jeselnika.

„Položaj ni slab glede na razmere v kmetijstvu, vsa lanska realizacija znaša 40 milijonov, ostanek dohodka pa bo 100 tisočakov. Vlaganja v lastno proizvodnjo, še bolj pa v zasebno kmetijstvo, terjajo denar, ki ga kombinat nima. Če se bo komisija odločila za integracijo s Hmežadom, bi imeli zagotovljen program vlaganj vsaj za to leto, čeprav bi bilo to treba narediti vsaj za 3 leta. Do junija je bilo za kooperacijsko sode-

lovanje porabljenih 2 milijona dinarjev, ob povezavi s sorodnim partnerjem bi lahko nekaj kadrov spustili za delo na terenu.“

Vprašanje odnosov? „Po ponovni ustanovitvi aktivna ZK je bila o tem vrsta sestankov. V tem tednu bo ponoven sestanek, kjer naj bi se predvsem dogovorili, kako naprej, ne pa premelevali stare stvari,“ je dejal sekretar organizacije ZK Avgust Golob. „Stare razprtije že odvrčajo mlade, če s tem prese-kamo, bo šele mogoče sprejeti nove.“

Kot nam je dejal načelnik oddelka za gospodarstvo pri ObS Sevnica Franc Lipovšek, je treba v kombinatu predvsem več enotnosti. Vprašanje vlaganja v kmetijstvo — presega moči kombinata, zaradi večje enotnosti posavskega prostora bi ta vprašanja ob sedanjih iskanjih integracije kombinata sodilo tudi na obravnavo medobčinskega sveta ZK ali sveta posavskih občin. Nujno pa bi morali kadrovske okrepiti pospeševalno službo pri občini, kar bi bila velika pomoč pri izdelavi programa za usmerjanje kmetij, ki ga sedaj prav-zapravi ni.

A. ŽELEZNIK

NAD 60 PAKETOV

Organizacija Rdečega križa v Sevnici si je zamislila simbolično pomoč ostarelim in revnim tako, da so nabavili nekaj živin in poslali obvestila na naslove, ki so jih imeli. Ljudje se že oglašajo za pakete. Če bo potreb še več, bodo seznam seveda izpopolnili.

PRAPOR, MEDALJE, PRIZNANJA

Na proslavi dneva JLA je sevniško Združenje rezervnih vojaških starešin razvilo svoj prapor. Jože Knez, podpredsednik občinske skupščine, in Slavko Kolar, tajnik občinskega odbora zveze borcev, sta prejela odlikovanje red za vojaške zasluge s srebrnim vencem; Milan Levstek iz Krmelja, Ivan Imperl iz Loke pri Zidanem mostu in Kristijan Janc s Studenca medaljo za vojaške zasluge, srebrno plaketo občinskega odbora Zveze rezervnih vojaških starešin je prejel Alojz Vidic iz Loke, priznanja pa Franc Ogorevc iz Lisce, Ciril Majcen iz Sentjanža, Ivan Lužar in Ivan Pelko iz Krmelja ter občinska konferenca ZMS.

SEVNICA: 400 OTROK ČAKALO DEDKA MRAZA

Letošnji sprejem dedka Mraza za malečke v sevniškem Partizanu v prireditvi mestne organizacije društva prijateljev mladine je zelo dobro uspelo. Prireditelji bi se skoraj znašli v težavah. Že 5 let prejemale od občinskega odbora pomoč za to prireditve za 350 otrok, med tem se je mesto že močno razširilo, vse več staršev pa pripelje otroke tudi iz okolice.

SEVNIŠKI PABERKI

TRGOVCI: LE EN DAN ZA PRAZNOVANJE — Marsikateri kupec je bil prijetno presenečen, saj so bile samopostrežne trgovine trgovskega podjetja odprte tudi zadnje nedelje dopoldne v starem letu. Ker pa je to tudi čas za reden pregled zalog, so trgovci delali tudi v torek. Kljub nedeljskemu poslovanju pa je imel marsikdo težave, ker se je preslabo založil z mlekom in podobnimi proizvodi.

DIMNIKAR SE NAJ NAPOVE — Dimnih naprav in kurišč vsekakor ni mogoče čistiti, če jih gospodinje kurijo. Zato bi bilo najbolje zopet obuditi navado, ki jo predvideva tudi občinski odlok, namreč: prihod v naselja naj bi najavljal Marsikdo se takrat ne bi odpravil na

PRAZNIKI BREZ NESREČ — Na sevniški postaji milice so po novoletnih praznikih lahko z veseljem publiko sicer mnogo težkih prometnih nesreč, Sevniciani niso krivili pločevine. Med novoletnim mi prazniki namreč ni bilo nobene prometne nesreče. Da bi jih bilo kar naj-mani vse leto!

IZVOR PREMOŽENJA 4 ŽE NA TAPETI

Komisija za ugotavljanje izvora premoženja je imela že dva sestanka. Naslednja seja je predvidena za prve dni januarja. Obravnavajo že 4 primere, še več pa jih je na seznamu. Zaenkrat delo še ni tako daleč, da bi lahko dali natančnejše podatke, bodo pa svoje ugotovitve sporočili javnosti, brž kot bo to mogoče.

TRŽIŠČE: KDO JE VREDEN POHVALE

Najbolj marljivo so obnavljali vaška pota v Spodnjih Vodalah, med drugim so obnovili most na Mostecu. Drugod pa je precej mrtvila. Velika pridobitev je vodovod v Mladetičah; v minulem tednu pa so za betonirali zbiralnik vodovoda v Kaplji vasi. Če jim bo vreme naklonjeno, bodo imeli kmalu v sleherni hiši vodo.

L. UDOVC

Pomoč Krmelju

Lani je minilo 20 let, odkar Marjan igra roketmet, še v mlajših letih je bil dvakrat starejši od najmlajšega igralca v ekipi. Takrat je bil Krmelj na vrhuncu v roketmetu, to se je poznalo tudi v življenju mladih v kraju in okolici. V jesenskem delu tekmovanja so bili 7. v zasavski ligi — še bi bil čas za polet!

— Kako bi spet prišli na zeleno vejo?

„Predstavnica brežiške občinske zveze za telesno kulturo mi je lani dejala, da osrednji klub skrbi tudi za treniranje podeželskih klubov, tako so vsi skupaj bolj močni. Trenutno bi za nas mnogo pomenilo, če bi našli denar za to, da bi kdo od Sevniciancev prihajal k nam. Občani in igralci so vložili mnogo naporov v novo igrišče, sami smo zgradili slačilnice, ki jih še v Sevnici nimajo!“

— Druge športne dejavnosti v kraju?

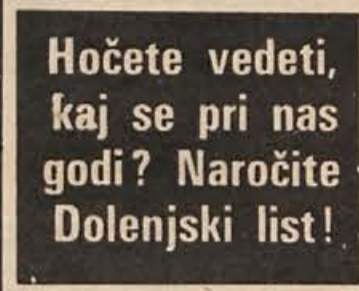
„Kegljanje se odvija le bolj za rekreacijo, za nogomet bi bilo dosti zanimanja, vendar ni denarja za ureditev igrišča. Odkar je šola dobila telovadnega učitelja, se pozna napredek v telovadbi. Šola je naročila stojala za odbojko in košarko, kar bomo namestili na roketmetnem igrišču. Da bi kraj poleg nove šole dobil vsaj še telovadnico!“

Se praksa, ki se ne bi smela ponoviti ob ustanavljanju telesno-kulturnih skupnosti: 7 let Krmelj ni imel predstavnika v občinski zvezi za telesno kulturo! V Krmelju je mnogo mladine, ki se pravzaprav nima kam dati, zato je razvoj športnega življenja še toliko pomembnejši. A. Z.

Hočete vedeti, kaj se pri nas godi? Naročite Dolenjski list!

MARIJA MAJECEN: „Lahko je organizirati pomoč v mestu, za hribe je treba mnogo volje. Živijo na meji: opozarjali so na primere ostarelih iz litijske in sevniške občine.“

ANGELA STEFANČIČ: „Najbolj se lahko zanesem na najmlajše!“

V četrtek je nekatera podjetja v trebanjski občini obiskal načelnik generalštaba JLA general-polkovnik Franc Potočar-Lazar v spremstvu general-polkovnika Franca Tavčarja-Roka in Franca Kolarja. Po otvoritvi obrata ROG v Mokronogu so se srečali s predstavniki občine. (Foto: Železnik)

DU PRESEGLA NAČRT

Kljub omejenim sredstvom, predvsem ob honorarnih delavcih v vodstvu ustanove, so z lanskim delom lahko zadovoljni. V jeseni so kandidati dopisne srednje ekonomske šole že opravljali nekatero izpite, prav tako je v jeseni pričela z delom delovodska šola, ki sploh ni bila v načrtu za lani. Reden pouk v začetku februarja, sedanjih pouk so priredili za pripravo na strokovno izobraževanje, saj je treba osvežiti osnovno znanje. Začeli so tudi s 6. razredom večerne osnovne šole. Če bo dovolj zanimanja, bodo prirejali tudi jezikovne tečaje, plesno šolo ipd.

TRJE NOVI GASILSKI KOMBIJI

To jesen si je z zbiralnimi akcijami priborilo nove gasilske kombije kar trije društve: na Catežu, Statenbergu in Trebnjem, v Sentlovcu se prav tako pripravljajo na nakup. V trebanjskem društvu so še deljena mnenja o vozilu, ki ga naj bi nabavili. Ker so osrednje društvo v občini, bi že morali kupiti težje vozilo ali pa avto-cisterno. Društvo tega seveda ne zmore, vozilo (cisterno) pa bi lahko uporabljali za: razvažanje vode po Suhi Krajini, čiščenje ulic idr. Zato bi morali za akcijo zbiranja denarja pomagati v Komunalnem podjetju pa tudi drugih kolektivih.

IZ KRAJA V KRAJ

TREBNJE: BORCI NARED ZA SKUPŠČINO — Zadnje dni novembra se je sestal občinski odbor Zveze združenj borcev in ocenjeval skupščine 11 združenj v občini in 6 invalidskih organizacij. V glavnem so vsa združenja poleg pregledov mednarodnega položaja kritično ocenjevala politične razmere po Titovem pismu in socialna vprašanja članov.

VELIKA LOKA: ZADNJE VAJE PRED NASTOPOM — V nedeljo, 21. januarja, se bodo člani kulturno-umetniškega društva Ivan Cankar predstavili z ljudsko igro Miklova Zala. Med skoraj 40 nastopajočimi bodo spet stopili na oder že znani igralci-amaterji: v vlogi Zale — Marija Bizjak iz Vel. Luže, Mirka — Franc Kravcar iz Blešnje vasi, Treseglava — Jože Vencelj iz Skovca, Skenderbega — Jože Vencelj iz Velike Loke, Almire — Milka Bizjak ter Serajnika — Ludvik Bizjak iz Velike Luže.

primerih bo najbolje, da se svojci obračajo neposredno na trebanjsko komunalno podjetje.

STATENBERG: HVALEŽNI GASILCI — Minulo leto bodo res lahko imeli v lepem spominu: postavili so nov stolp in prizidek k domu, nabavili so opreme za celotno desetino, društvo iz Tomačevega pri Ljubljani, s katerim imajo prijateljske stike, pa jim je podarilo motorno črpalko in precej cevi. Krona vsega je nov gasilski kombi. Gasilci se zahvaljujejo občanom za prispevke, samo v trebanjski dolini so nabrali 6000 din prispevkov.

POŠTA TREBNJE: NEREDNA DOSTAVA — V okolici Trebnjega je dostava vsaj že dva meseca zelo neredna, večinoma pride poštar naokrog le enkrat tedensko, so tarnali odborniki na zadnji seji skupščine. Casopisi zaradi tega skoraj niso več zanimivi, vabila za seje pa pridejo v roke skoraj redno prepozno. Zakaj pošta nima več pismonož?

SV. MARJETA: KDO BO KOPAL JAME? Pokopališče v tem kraju je namenjeno kar za 16 vasi, vendar se grobar otepa kopanja jam tako, da včasih kaže kar tako, da bi jame morali kopati svojci. V takih

SEVNIŠKI VEŠTNIK

TREBANJSKE NOVICE

ZAOSTAJANJE SE NADALJUJE

Kočevo gospodarstvo je v prvih devetih mesecih lani doseglo za 15,8 odstotka večji dohodek kot v istem obdobju leta 1971 - pri 3,4 odstotkov več zaposlenih. Na enega zaposlenega je bilo ustvarjenega za 35.800 din dohodka ali za 12,2 odstotka več kot v enakem obdobju leta 1971. V primerjavi z republiški-

mi gospodarskimi dosežki so v kočevo občini poslovali slabše, saj se je v prvih devetih mesecih lani zvišal dohodek v republiki za 21 odstotkov, v kočevo občini pa le za 15,8 odstotkov.

Produktivnost se je v istem obdobju povečala v kočevo občini le za 6,6 odstotka, medtem ko se je v

republiki povečala za 16,8 odstotka. Dohodek na zaposlenega v kočevo gospodarstvu je bil kar za 14 odstotkov pod republiškim povprečjem, medtem ko je znašala ta razlika v letu 1971 le 4 odstotke. O podatkih gospodarjenja v prvih devetih mesecih lani, ki jih je pripravila SDK, so razpravljali na zadnji lanski seji občinske skupščine Kočevje, ko so ugotavljali, v kakšnem položaju se bo znašalo kočevo gospodarstvo letos.

Komisija za družbeni nadzor je pripravila za občinsko sejo poročilo o anketi službenih potovanj v občini Kočevje v prvi polovici leta 1972 in o rezultatih o družbenem dogovarjanju in samoupravnem sporazumevanju. Za točnost poročila o službenih potovanjih komisija ni jamčila, saj sta kontrolna pregleda pokazala, da je dala OPREMA točne podatke, medtem ko je prikazal ITAS v nekaterih primerih tudi 3 do 4 krat manjše zneske, kot so bili izplačani v resnici. Sprejetih je bilo več priporočil delovnim organizacijam, naj njihovi samoupravni organi posvečajo večjo pozornost kontroli izplačilom na račun službenih potovanj.

Skupščina je sprejela več odlokov s področja stanovanjskega gospodarstva. Bralce seveda najbolj zanima to, da stanarine v novem letu še ne bodo višje.

Kot vsako leto so tudi zdaj sprejeli odlok o financiranju proračunskih potreb do 31. marca, ki določa, da izdatki v tem obdobju ne smejo presegati 25 odstotkov izdatkov v vsem letnem letu. Na zadnji lanski seji so razpravljali še o več drugih zadevah, med drugim o poročilu komisije za varstvo narave in okolja v zvezi z ustanovitvijo medobčinske interesne skupnosti za varstvo okolja za območje občin Kočevje in Ribnica.

Na sliki so odlikovanci iz ribniške občine, ki so 27. decembra prejeli odlikovanja iz rok postanca Franca Ilca, s katerimi jih je odlikoval predsednik Tito (Foto: D. Mohar)

Pionirji sprejeli nov program

27. december - praznik pionirjev smo v kolpski dolini lepo proslavili. Prifarski pionirji so se z mentorji (vodniki, svetovalci) in predstavniki DPM zbrali, da bi se pogovorili o uspehih in sprejeli načrt za prihodnje delo.

Najprej je bil kratek kulturni spored, nato je mentorica pionirske organizacije (PO) Fanika Ožbolt spregovorila o pomembni 30-letnici ustanovitve PO v Jugoslaviji, orisala zgodovinsko pot te organizacije in iskreno čestitala vsem pionirjem za jubilej.

Rekli so:

Inženir MIHA BRIŠKI, član občinske konference ZK Kočevje: „Stroji sami ne bodo delali, raziskovali, ugotavljali povprečanja na trgu. Za to potrebujemo ljudi, strokovnjake, katerih pa se, žal, iz šol vrne v Kočevje zelo malo. Zaradi pomanjkanja kadrov zmoremo obrtniško proizvodnjo, ne pa industrijsko.“

IVAN STARIC, družbeni delavec iz Stare cerkve: „Trinajst let sem že v osnovni organizaciji ZK v Stari cerkvi, vendar v tem obdobju nisimo na novo sprejeli nobenega člana, le nekaj jih je umrlo...“

NACE VIDRIH, uslužbenec hotela Pugled: „Štirinajst let sem že v Kočevju, vendar me moti, ko govorimo, da je to potrebno za strokovnjake. Vse to je potrebno tudi neposrednim proizvajalcem. Bodimo človeški!“

HIGIENA ŽIVIL

Tečaj iz osnovnega znanja o higieni živil, ki je trajal 4 dni, je obiskovalo 35 delavcev, zaposlenih pri „Klavnici in mesarji“ ZKGP ter v mlekarah. Predavali so strokovnjaki Zavoda za zdravstveno varstvo iz Ljubljane. Sklepni izpiti so bili 12. decembra.

Za 20 letno delo v podjetju TEKSTILANA Kočevje so bili nagrajeni z urami Oto Draškovič, Marija Drobnič, Milena Kordiš, Nada Pohar, Marija Patafta, Vika Jakopin, Marija Mavrin, Rudi Novak, Fani Jerič, Greta Kos, Marija Salomon, Jože Šolar, Vera Novak, Albina Košorog in Lojzka Vodopivec. Na sliki je večji del nagrajencev, ki so dobili nagrade na nedavnem občnem zboru sindikalne podružnice (Foto: J. Primc)

DROBNE IZ KOČEVJA

VREME v Kočevju že lahko zasledimo v raznih vremenskih poročilih in radiu, televiziji pa tudi v časopisu. Poslušali smo že več let slična poročila brez navdov za Kočevje in okolico. Mogoče smo bili temu malo sami krivi. No, sedaj je to urejeno.

NOVOLETNIH DARIL letos ni bilo veliko oziroma celo precej manj, kot jih je bilo druga leta. Podjetja, ki imajo še sredstva za take namene, so jih letos preusmerila drugam. Prav je, da so se spomnili društev in človekoljubnih ustanov. Prav pa ni, da se ni nihče spomnil na telesnovozgojna društva, ki se vse leto dan na dan amatersko ukvarjajo z otroki tistih, ki po podjetjih odločajo, kam naj gre denar za novo leto. Le preradi samo govorimo, da morajo vzgajati močne in zdrave prozvajalce. Ko pa je treba besede podkrepiti z dejanji, pa na telesno vzgojo pozabimo.

MOŠEJA v Kočevju? Da tako pravijo nekateri modrijani novemu otroškemu vrtecu. Je pač tako, da se mora v Kočevju oporekati in kritizirati vse pridobitve, ki so potrebne. To so stalni nergači, ki sicer v druž-

benem življenju nič ne delajo, vedo pa veliko in „strokovno“, kaj bi naredili - seveda drugi, ne oni. V krajih, kjer so v šolah stropi z lesom podprti in so otroci v stalni življenjski nevarnosti, bi bili občani še kako hvaležni družbi za tako „mošejo“.

NÁ MEJI KRIMINALA - Otroci okoli avtobusne postaje so prišli na novo „pridobitveno“ zamisel. Čim pripele avtobus v Kočevje iz katere koli smeri, so otroci že pripravljani. Ko potniki še izstopajo, se otroci pri zadnjih vratih prerivajo v avtobus in pobirajo po tleh drobiž, ki je slučajno padel v veliki gneči na tla in ga med vožnjo ni bilo mogoče najti. Tako kar precej naberejo. Tudi druge pozabljene stvari gredečasit v njih. Ali ni to že prvi korak na tla lahkega in dvomljivega zasluzka?

KOČEVSKI RESEVALCI križank so uspešni. Pridno prebirajo časopise in poizkušajo srečo pri žrebkih. Tu imajo tudi kanček sreče. Skoraj vedno je kdo iz Kočevja med izrebranimi. Pa tudi pošiljanci raznih zamaškov, izrezkov embalaže in pralnih praškov imajo srečo. Svojevrstni ali koristni konjički - hobiji.

OBISKAL NAS JE DEDEK MRAZ

29. decembra je bil v dvorani v Fari sprejem dedka Mraza. Zbrali so se šolarji, cicibani, starši in učitelji. Lutkovni krožek je nastopil z igrico „Kralj Matjaž in Alenčica“, dramski krožek se je predstavil z enodejanko „Novoletne sanje“, sored je povezoval pionir Martin Mirnič s harmoniko, Matjaž Jakšič pa je zbranim zastavljal uganke in delil bonbone za uspešne rešitve.

Nazadnje je nastopil dedek Mraz s spremstvom. Obdaril je slehernega cicibana in šolarja. Zahvalil se je tudi delovnim in drugim organizacijam ter posameznikom, ki so kaj prispevali za lepo prireditve. To so: MELANIN, ki je poslal zbirko knjig

zavoda Borec; krajevne skupnosti Vas-Fara, Banja loka in Oslinca, Lovska družina Banja loka, „Embalaža“ Jože Rauh iz Vasi, osnovna šola Vas-Fara, ZPM Kočevje, občinski sindikalni svet Kočevje, ZB Vas-Fara, Marija Mrzel-Stefančičeva iz Potoka, Nada Vreček, učiteljica s Trave in pokojna Ana Južnič iz Fare.

M. VOLF

PRIJETNO SREČANJE

V okviru proslavljanja letošnjega dneva JLA smo mladinci osnovne šole Kočevje obiskali 18. decembra vojaško enoto v Ribnici. Srečanja se je udeležila 45-članska delegacija mladincev in mladink pod vodstvom mentorice Ksenije Žagar in ravnateljice Dane Jerše. V imenu pripadnikov garnizije nas je sprejel podpolkovnik Djordjevič.

Po ogledu orožja so nas povabili na vojaško malico. Mladinec Dušan Božič je pripadnikom JLA čestital za praznik, predsednica aktivna ZM Mojca Zupančič pa je podpolkovniku Djordjeviču podarila šopek. V imenu učencev osnovne šole je mladinec Drago Verš predal vojakom relief v lesu z vojno tematiko, izdelale učence Draga Zagarja iz 7. c. Vojak slikar-navec pa nam je v spomin na prijetni obiski v ribniškem garnizonu podaril eno svojih del.

Vsem, ki so nam mladincem omogočili to srečanje, se lepo zahvaljujemo.

Mladinci in mladinke osnovne šole Kočevje

POSVETARJI O DEJAVNOSTI

O idejnosti pouka so razpravljali na zadnjem sestanku osnovne organizacije ZK prosvetnih delavcev. Ugotovili so, da so nekateri prosvetni delavci verni ali pošiljajo otroke v cerkev, hkrati pa uče v redu, vendar je to kljub vsemu dvoličnost. Dogaja se seveda tudi to, da v šoli uče otroke tako, starši doma pa drugače. V takem primeru bi moral prevladati vpliv prosvetnega delavca, ki bi moral vedeti, kako pritegniti otroka in ga vzgojiti v dobrega državljana.

UČIJO JEZIKE

Pri Delavski univerzi (DU) Kočevje so se začeli novembra jezikovni tečaji in sicer nemški začetni (20 slušateljev), angleški začetni (12 slušateljev), prav v teh dneh pa se je začel še nadaljevalni nemški, za katerega zbiranje prijavnih niso zaključili. Oba jezika poučujejo po novi avdiovizualni metodi (s pomočjo filma in magnetofona). Zdaj se že zanimajo nekatera podjetja, da bi DU za del njihovega kolektiva organizirala take tečaje, na katerih bi se naučili tujih jezikov za praktično rabo. DU bo skušala urediti še kabinet za poučevanje tujih jezikov.

ŠIVILJE NA TEČAJU

Krojno-šiviljski 80-urni tečaj, ki ga je organiziral center poklicnih šol pri delavski univerzi Kočevje, obiskuje 11 žena in dekle. Solnina znaša 600 din, 40 ur se bodo učile krojenja, 40 ur pa šivanja. Tečajnice se nauče krojenja in šivanja do take mere, da znanje s pridom uporabljajo pri šivanju za domače potrebe. Če bo zanimanje bo DU organizirala še začetne pa tudi nadaljevalne krojno-šiviljske tečaje.

Štirinajst odlikovanih

Na svečanosti konec preteklega leta je poslanec Franca Ilca podelil odlikovanja predsednika Tita zaslužnim občanom ribniške občine in prostovoljnemu gasilskemu društvu Dolenja vas. Naj vam na kratko predstavimo odlikovance:

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO DOLENJA VAS, ki je avgusta lani slavilo 100-letnico obstoja, je prejelo red zasluge za narod s srebrnimi žarki. Društvo je prejelo odlikovanje za svoje človekoljubno delo in za vlogo pri razvoju in krepitevi narodne zavesti. PGD Dolenja vas je eno prvih gasilskih društev na Slovenskem in prvo s popolnoma slovenskim značajem. Prav v njem je bilo prvič uvedeno poveljevanje v slovenščini.

DANILO MOHAR, upokojenec, sekretar občinske konference ZKS Ribnica, rojen 1929, je bil odlikovan z redom bratstva in enotnosti s srebrnim vencem. Je delaven, ugleden in spoštovan družbeno politični delavec. S svojimi delovnimi in vojaškimi izkušnjami pomaga povsod, kjer je potrebno. Veliko zaslug ima za utrjevanje bratstva in enotnosti. Med ljudmi je zelo priljubljen. Sodeluje tudi v pripravah za SLO.

IVAN MIHELIC, zaposlen v KZ Ribnica, je prejel red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem. Rojen je bil leta 1918 v Kotu. Od leta 1941 je bil aktivist. Po kapitulaciji Italije je stopil v partizane. Bil je poslanec na Kočevoškem zboru leta 1943. Do konca vojne je bil obveščevalec in vođa propagande v Ljubljanski brigadi. Po vojni je bil član vodstev raznih krajevnih, občinskih in okrajnih organov in organizacij. Tudi danes se aktivno dela, saj je predsednik krajevne organizacije SZDL Jurjevica, delegat občinske konference SZDL, član ZB, predsednik komisije za organizacijo dela v KZ Ribnica itd.

BOGO ABRAHAMSBURG, predsednik občinske skupščine Ribnica, rojen 1930, je bil odlikovan z redom dela z zlatim vencem. Ze v mladosti je delal kot mladinski aktivist in skojevce. Zaradi ugleda, prizadevnosti, sposobnosti in priljubljenosti

je že kot zelo mlad zasedal odgovorne in vodilne položaje. Več let je bil predsednik občinskega odbora SZDL. Kot predsednik občinske skupščine si je zelo prizadeval za gospodarski napredek občine, ki prav za njegovega predsednikovanja dosega pomembne uspehe. Prizadeven je tudi pri organiziranju SLO itd.

DRAGA TANKO, matičarka, rojena 1924, je prejela red dela s srebrnim vencem. Sodelovala je v NOB in ima priznano dvojno šteje od 1943. Pri delu je marljiva in daje zgled ostalim delavcem. Večkrat je bila izvoljena v samoupravne organe. Vrsto let je delala v mladinski organizaciji, sindikatu, SZDL, ZM in ZK.

ANTON PETJE, učitelj glasbe, rojen 1906, je bil odlikovan z redom dela s srebrnim vencem. Med vojno in po njej je delal za napredno gibanje v Železni Kapli in okolici. Ker je bil preganjan, je prišel v Slovenijo in bil najprej tajnik okrajnega odbora RK v Grosupljem ter pevovodja moškega in mešanega pevskega zbora. V Ribnici je služboval kot honorarni učitelj na gimnaziji in osnovni šoli. Od 1952 dela na kulturnem polju. Vodi pevsko zboru v Ribnici in Dolenji vasi. Je dirigent zbora na osnovni šoli v Ribnici.

FRANC KOSOROK, davčni inšpektor, rojen 1933, je bil odlikovan z redom dela s srebrnim vencem. Je že kot otrok zbiral podatke in material za partizane. Po vojni je aktivno delal v raznih organizacijah in društvih. Bil je tudi sekretar ZMS, sekretar osnovne organizacije ZK, predsednik občinskega sindikalnega sveta Ribnica, razen tega pa je opravljal in še opravlja razne odgovorne dolžnosti v raznih odborih in komisijah. V službi je vreden in marljiv.

VINKO MATE, višji upravni delavec, zaposlen v INLES, rojen 1931, je prejel red dela s srebrnim vencem. Je aktiven družbeno-politični delavec. Vrsto let je bil sekretar ribniške organizacije ZK, zdaj pa je sekretar organizacije ZK v INLES. Posebno prizadeven je pri

obrambnih pripravah v občini. Bil je tudi tajnik občinske skupščine.

MIRKO GORSIČ, uslužbenec RIKO Ribnica, rojen 1928, je bil odlikovan z redom dela s srebrnim vencem. Dela v več društvih in organizacijah kot AMD, poštinski skupnosti, občinski strelski zvezi, v samoupravnih organih občine, socialnega zavarovanja in drugod. Je tajnik AMD, predsednik občinskega sveta zavarovancev, predsednik sindikalne podružnice, blagajnik poštinske skupnosti, blagajnik občinske strelske zveze, član sveta za finance itd.

ZVONKO KLIČKO, podoficer JLA, rojen 1932, je prejel medaljo dela. Kot funkcionar je delal v Ljudski tehniki. Bil je soustanovitelj foto kluba, radio kluba, že več let je predsednik AMD, ki se je prav pod njegovim vodstvom zelo okrepilo.

JANEZ KOŠMRLJ, ključavničar v RIKO, rojen 1930, je prejel medaljo dela. Ze 15 let plodno dela v AMD. Skrbel je tudi za opremo vozila AMD, za kar ni dobival plačila. Vsa leta dela v upravnem odboru AMD. Za prizadevno delo so mu že dala priznanje AMZ Slovenije, AMD Ribnica in gasilci.

Posebej vam bo prihodnjič Franc Levstek predstavil še telesno-kulturne delavce Mila Juvanca (že pokojni), Vena Čihala in Tončko Arko, ki so vsi prejeli red dela s srebrnim vencem.

VOJAŠKA ODLIKOVANJA

Pred kratkim je bilo odlikovanih z vojaškimi odlikovanji deset zaslužnih ribniških občanov. Red za vojaške zasluge s srebrnimi meči so prejeli: Rudi Brinšek, Franc Ilca, Mirko Oražem, Franc Vrh in Justin Zibert. Medaljo za vojaške zasluge so dobili: Alojz Češarek, dr. Ciril Kumelj, Franc Lapajne, Stjepan Rađoš in Franc Skrabec.

Rekli so:

MILAN KACJAN, uslužbenec iz Ribnice: „Nekateri izvajalci noveletnega zabavnega programa iz studia Ljubljana so bili bolj za na Zale kot za nastopanje v zabavnem programu. Če se odgovorni za zabavni program ne bodo letos ničesar zabavnega spomnili, naj pridejo decembra snemat v Ribnico. Prepričan sem, da se bomo gotovo spomnili česa zabavnjšega, kot so se oni.“

VEČ ZA STANOVANJA

Na razširjeni seji občinskega sveta Zveze sindikatov Ribnica 25. decembra so posvetili največ časa ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela (TOZD). Ugotovili so, da je bilo doslej največ storerjega v podjetju INLES in Industriji termičnih aparatov in žičnih pletiv Ribnica, v ostalih delovnih organizacijah pa se intenzivno pripravljajo na ustanovitev TOZD. Iz razgovorov razprave je bilo mogoče ugotoviti, da je duh 21. in 22. ustavnega dopolnila v

hodka. Sindikalnim organizacijam so priporočili, naj bi vsak zaposlen prispeval na mesec za godbo tako imenovani „sindikalni dinar“. S tem denarjem bi financirali pogrebne slovesnosti in druge nastope godbe. K. O.

RIBNIŠKI ZOBOTREBICI

MANJ AVTOPREVOZNIKOV - V ribniški občini bodo imeli letos prijavljenih okoli 50 avtoprevoznikov manj kot lani. Seveda to niso avtoprevozniki iz ribniške občine, ampak predvsem taki, ki so imeli tu prijavljeno obrt.

NISO BILI ZADOVOLJNI - Ribničani, ki so silvestrovali doma, se še zdaj jeze na silvestrov televizijski program studia Ljubljana. Pravijo, da tako žalostnega noveletnega programa sploh še niso gledali. Zadržujejo, da je bil verjetno na televiziji oziroma v studiu le žalostni del programa TV ekipe, medtem ko je bil veseli verjetno pri „Turistu“.

VEDNO VEČ VLOMOV - V zadnjih dveh mesecih se je v Ribnici zvrstilo precej vlovov v trgovino, gostilne, avtomobile in celo v lekarno. Vlomilci niso odnesli kaj posebnega, vendar občane le zanima, kdo so storilci.

KULTURNI SPOMENIK ALI STRANIŠČE? - Ribniški občani so ponosni na grad sredi Ribnice, za katerega trdijo tudi, da je osrednji kulturno-zgodovinski spomenik kraja. Pred kratkim so v gradu spet odprli gostišče, gostje pa opravljajo malo potrebo kar ob zidu, kar se posebno lepo vidi v snegu. Zdaj se ne ve, če bo grad ostal še naprej osrednji kulturni spomenik, ali bo spremenjen v stranišče?

NOVO VODSTVO - Pred kratkim je bil za predsednika temeljne kulturne skupnosti izvoljen Franca Grivec, za tajnika pa Andrej Tomšič.

POŽAR V BREŽAH - Na Novo leto ob 2.45 se je vnel del ostrešja v hiši v Brežah, kjer stanuje družina Stipeta Antića. Domnevajo, da se je ostrešje vnelo, ker so kurili v krušni peči. Stanovalci so ogenj hitro opazili in ga pogasili. Skode je za okoli 3.000 din.

KOČEVJSKE NOVICE

REŠETO

V novem črnomaljskem vrtcu je prijetno, da ne more biti bolj. Na fotografiji so malčki v garderobi, ko jim tovarišica obuva čevlje pred dopoldanskim sprehodom. Škoda, da je veliko mest v ustanovi še praznih zaradi nasprotne propagande. (Foto: R. Bačer)

O tanjših in debelejših kuvertah

O tem, da so osebni dohodki postali več ali manj javni, so delovni ljudje obveščeni in v večini kolektivov so o „plačah“ razpravljali. Eden od drugih pa malo vemo, zato pogledimo podatke, ki so jih zbrali na občini v Črnomlju o zaslužkih do 1. oktobra 1972.

V industriji so se osebni dohodki v poprečju povečali za 17,19 odstotkov, medtem ko je najvišje poprečje zaslužka pri enoti Elektro v znesku 2.818 din. Beltovcji jim sledijo s poprečnim zaslužkom 1.904 din, na najslabšem pa so bili v semiški ISKRI s poprečjem 1.323 dinarjev.

Veterinarska postaja je v poprečju „poskočila“ kar za 67 odstotkov, tako da so imeli zaposleni 4.935 din poprečnega zaslužka, to pa tudi dviga raven zaslužkov v kmetijstvu, kamor sodi zadruga. Ta ima malo manj kot 30-odstotni napredek pri osebnih dohodkih v enem letu, poprečen zaslužek pa je znašal oktobra 1.905 dinarjev.

Iz občinskih podatkov je sklepati, da so se zaslužki močno popravili zaposlenim pri Cestnem podjetju od 1.123 din (poprečje) v oktobru 1971 na 2.395 din v letu 1972, malo pa so napredovali PTT uslužbenci.

Trgovina izkazuje dobrih 22 odstotkov porasta osebnih dohodkov v tem času, poprečen zaslužek trgovcev pa je znašal oktobra 2072 dinarjev. Velik napredek se kaže v kuvertah gostincev, saj je poprečje poskočilo od 1.306 na 1.803 dinarjev ali za več kot 44 odstotkov.

Podjetja, ki štejejo v obrtno dejavnost, imajo skupno za 17,7 odstotka večje osebne dohodke, vendar frizerji zaslužijo ravno enkrat manj kot ljudje iz KOVINARJA, kjer znaša oktobrsko poprečje 2.535 din.

Šolstvo je pri „plačah“ napredovalo za dobrih 20 odstotkov, poprečni zaslužek znaša 2.116 din, razumljivo pa je, da je na gimnaziji največji osebni dohodek. Tu je po-

prečje 3.149 dinarjev. Zanimive so še banke, kjer je napredek v izplačilih močan. Od poprečnega zaslužka 1.850 din v oktobru lani so skočili na 3.244 din oktobra letos.

Uslužbenci občinske skupščine zaslužijo poprečno 2.006 din, na sodišču so očitno slabo plačani s poprečjem 2.126 din, v družbeno političnih organizacijah (komite, SZDL, ZZB, mladina itd) pa so imeli poprečen zaslužek 2.422 din.

V poprečjih se resda marsikaj skriva, če pa upoštevamo izobrazbeno raven posameznih kolektivov, prizadevanost zaposlenih in opravljeno delo, potem si lahko ustvarimo sodbo, kje so do takih zaslužkov upravičeni in kje ne.

R. B.

V PREDALIH

Zanimivo zbirko bi imel, kdor bi zdaj lahko na dan potegnil resolucije in priporočila, ki jih je črnomaljska občinska skupščina poslala podjetjem v zadnjih treh letih. Tega je bilo precej, usoda teh dokumentov pa je podobna, najsi je šlo za kadrovske politike, za gospodarstvo ali kulturne zadeve. Resolucije so večinoma obstale v predalih in ob novem letu jih je referent vrgetl v koš, ko je čistil pisalno mizo.

Ze leta 1970 so naročili podjetjem, da morajo izdelati srednjeročne in dolgoročne razvojne načrte. Trije kolektivi so to upoštevali, drugim to ni bilo mar. Leta 1971 je občinska skupščina izglasovala priporočilo: gospodarstvo mora pripraviti stabilizacijske načrte. Vsi so bili za priporočilo, a z njim sta prišla na dan samo dva. Pisali smo leto 1972, ko je bilo že povsem jasno, da gre zares, a so nekateri še upali, da bo „vihra“ minila. Priporočila o urejanju notranje zakonodaje in usklajevanju let-te z ustavnimi dopolnili niso jemali resno, vse dokler ni bilo PISMA.

To, kar bi bilo lahko že desetkrat narejeno v normalnih pogojih dela, je mirovalo, zdaj se dela s polno paro. V enem mesecu, če pogledamo samo december 1972, je bilo glede tega narejeno več kot prej v 18 mesecih skupaj.

R. B.

NITI RADIO NE SLIŠIJO

V večernih urah je jakost električnega toka v Bednju, Pribincih, na Selih, v Vrhovcih, Miličih in še nekaterih drugih vaseh adleščkega predela tako slaba, da ljudje ne slišijo niti radijskih sprejemnikov, kaj šele da bi gledali televizijo. Prebivalci menijo, da bi morali staro električno napeljavo obnoviti, ob tej priložnosti pa napeljati tudi trolinjski tok.

OBNOVA NA PLEŠIVICI

Vinogradi na Vel. Plešivici so bili stari, kot je večina bajt naokrog in so nosili ime le še zaradi lepšega, medtem ko suho trtje ni več dajalo sadu. Obnova se je letos vendarle začela. Kmetje so se zmenili za skupno rigoliranje, stroj so dobili in vreme jim je bilo letošnjo dolgo jesen res naklonjeno.

ISKRA ENA TOZD

Kolektiv semiške tovarne kondenzatorjev je konec decembra že razpravljal o uresničevanju ustavnih dopolnil – predvsem tistih, ki govorijo o ustanovitvi temeljnih organizacij združenega dela. Kolektiv je sklenil, da bo semiška Iskra ena TOZD, pri tem posebnih sprememb ni bo, ker je imel obrat že zdaj samostojen obrat in je tudi sklade delil samostojno. Pač pa bodo odnose do združenega podjetja natanko opredelili v sporazumu, ki bo podpisan v začetku leta 1973.

Končno: več za delavce

Občni zbori sindikata so bili zdajnja leta z rednimi izjemami le priložnost, da se po krajšem delovnem poročilu kolektiv povese. Kogar zabava ni mikala, je lahko ostal doma in ga niso preveč pogrešali. Zdjaj bo delavec sam zainteresiran priti na sestanek, kajti začela se bo obravnavava zadev, v katere do zdaj nismo dovolj drezali.

Sindikalne organizacije v metliški občini bodo na letošnjih občinskih zborih, ki se bodo zvrstili v januarju in prvi polovici februarja, ocenili dosežanje sindikalno delo, potem pa pretresali stanovanjsko problematiko delavstva, gospodarski položaj podjetja, uresničevanje ustavnih dopolnil, odnose v podjetju in socialne probleme zaposlenih. Lotili se bodo tudi akcije za boljše obveščanje, obenem pa bodo pod drobnogled vzeli še delo samoupravnih organov.

Zdjaj bo priložnost spregovoriti o delitvi dohodka v kolektivu in o nagrajevanju, volili pa bodo tudi nova vodstva. Sindikat se s tem letova prvih resnejših sprememb v delu. Računajo, da bo članstvo sodelovalo in se oglašalo s pripombami in predlogi. Kasneje bo moral iti sindikat v sodelovanju z Zvezo komunistov še dlje, kot to delajo že po nekaterih drugih občinah: pred kolektivom obravnavati vse oblike

potrošnje od osebnih dohodkov vseh zaposlenih do dnevnice in kilometrin. Tudi te stvari bo po novem vsak spoznal in ne bo več „poslovna skrivnost“, zaradi katere je bilo že marsikje in večkrat napeto stanje.

Kako v Kometu?

Metliško podjetje KOMET je v devetih mesecih leta 1972 ustvarilo 28.444.000 din celotnega dohodka, kar je 30 odst. več kot v tem času lani, medtem pa dohodek in ostanek dohodka nista bila tako bleščeča kot leto dni prej. Ekonomičnost poslovanja se je celo malce poslabšala, res pa je, da so se kar za 68 odst. povečale zakonske obveznosti KOMETA, prav tako so pogodbene obveznosti za 67 odst. višje, kot so bile v tričetrtletju lanskega leta. Ostanek dohodka se je povečal za 18 odstotkov, osebni dohodki pa so porasli za 17,5 odstotka in so znašali poprečno 1.363 din.

SKRB ZA OSTARELE

V Metliki so imeli pred kratkim posvet s predstavniki krajevnih skupnosti, predsedniki Socialistične zveze in Rdečega križa ter zastopni-

ki organizacij in socialne službe pri občinski skupščini. Razpravljali so o sosedski pomoči za osamele in ostarele občane na terenu. Sklep tega zbora je bil: povsod ustanoviti socialne komisije, kjer te še ne delajo. Lep primer so glede tega Rosalnice. Računajo, da bodo k pomoči za ostarele še bolj pritegnili podmladkarje RK, vodili pa bodo tudi evidenco o tem, kdo je kaj naredil.

MALO PRIBOLJŠKA

Pred novim letom so 34 občanom metliške občine poslali enkratno denarno pomoč iz sklada za socialne podpore. Pomoč v znesku od 200 do 400 din so dobili ljudje, ki večnoma ne prejemajo družbene pomoči, so pa na spisku potrebnih že več kot dve leti. Skromen novoletni priboljšek so socialno ogroženim občanom omogočila metliška podjetja in zavodi, ki so namesto novoletnih čestitk nakazali sredstva v občinski sklad za socialne podpore.

OKRASKOV JE ZMANJKALO

Metliške trgovine so bile sicer dobro založene z okraski za novoletno jelko, toda že nekaj dni pred prazniki je vsega zmanjkalo: od laskov do bleščečih krogel. V prodajalni Mercatorja so pokupili domala vso kozmetiko in precej torbic. Se pravi, da je bil dedek Mraz do žensk še posebej radodaren.

Tudi kolektiv metliške tovarne BETI je ob slovesu starega leta povabil v svojo sredino upokojeince iz vseh obratov. Po ogledu tovarne, krajšem programu in uradnih nagovorih je bilo še izkreno srečanje ob zakuski. (Foto: R. Bačer)

Povsod je plan presežen

Poročilo o letnem mesečni uresnitvi načrtov v gospodarstvu so metliški odborniki poslušali z zanimanjem. V vseh delovnih organizacijah v občini Metlika so rezultati

OBUDITI V ŽIVLJENJE

Društvo prijateljev mladine je v Metliki zadnje čase zamrlo, čuti pa se pomanjkanje te dejavnosti. Občinska konferenca Socialistične zveze si je zastavila nalogo: še januarja letos znova postaviti na noge DPM in oživiti njegovo dejavnost. Prav tako nemerava SZDL poskrbeti za živahnejše delo krajevnih skupnosti, izrecno pa se bo zavzela, da bi krajevna skupnost tudi v Metliki čimprej začela delati.

Vzeti bo težko

Občinska skupščina v Metliki bo morala sprejeti nov odlok o družbeni pomoči borcem in aktivistom, ki bo nadomestil sedanji odlok o priznavalnih. Stvar ni tako preprosta, čeprav gre za isto stvar: pomagati borcem, jim dati priznanje in poskrbeti za njihovo dostojno življenje.

Merila, ki jih predlaga republika v novem odloku, so tako stroga, da bi se po izračunu domačega občinskega odbora ZZB NOV lahko le 87 borcev od sedanjih 300 potegovalo za družbeno pomoč. Mar naj bi priznavalnike nekaterim vzeli?

Osnutek tega odloka je važna stvar, saj zadeva vsakega četrtga prebivalca občine, kolikor je članov Zveze borcev. Prav zato bodo osnutek odloka poslali v pretres vsem krajevnim organizacijam, šele nato bodo o njem spregovorili odborniki. Ljudem na terenu bodo pojasnili še to, da od republike letos ne pričakuje nobenih dodatnih sredstev v te namene, ker so že upeljane kmečke pokojnine in varstveni dodatki.

močno nad planom – posebej pa ostanek dohodka, amortizacija in osebni dohodki. Izgub v gospodarstvu ni. Novi predpisi, ki so stopili v veljavo 1. januarja, ne bodo metliških kolektivov bistveno prizadeli, torej stojajo v novo leto brez strahu in večjih težav.

Odborniki so potrdili rebalans proračuna za leto 1972 in sprejeli sklep, da se proračunska potrošnja nad 16 odstotkov dodeli za morebitne potrebe v gospodarstvu na začetku leta 1973. Z rebalansom je skupščina določila, da se povečajo sredstva občinskemu skladu za pospeševanje kmetijstva za 50.000 dinarjev, Belokranjski odred dobi 30.000 din, krajevne skupnosti pa za vzdrževanje cest 20.000 dinarjev. Preostali proračunski višek so rezervirali za krajevno skupnost Metlika, za ureditev pokopališča in gradnjo mrliške veže.

Stanovanjskih odlokov odborniki niso sprejeli, ker je prišlo do sprememb že med tem, ko so odloke pripravljali, pač pa so potrdili občinski odlok o prometnem davku, kjer gre za več sprememb in novosti. Tako se s 1. januarjem podražijo alkoholne pijače in nekatere storitve.

Občinska skupščina je imenovala tudi iniciativni odbor za ustanovitev telesne kulturne skupnosti, ki naj bi pripravil predloge za ustanovitev občinske telesno kulturne skupnosti. Za predsednika tega odbora je bil izvoljen inž. Ivan Kostelec, podpredsednik metliške občine.

TONI GASPERIC

Spet brez vode

Graščani so bili čez praznike spet deležni suhega vodovoda. Ravno na Silvestrovo je voda nehala teči in šele 3. januarja so priklicali pomoč. Tako so spet vlekli vodo iz vodnjakov in tudi škripci, ki vlečejo iz Lahinje, k sreči še niso zarjaveli. Takih okvar so v Gradcu vajeni, huda kri pa je, če se to zgodi ravno za praznike, ko imajo gospodinje rade čisto in ko je pomivanja od kuhe veliko več kot običajno.

SPREHOD PO METLIKI

REPUBLIŠKA KULTURNA SKUPNOST je prispevala za ureditev ljudske knjižnice v Metliki 20.000 dinarjev. Ostala potrebna sredstva bo dala domača temeljna kulturna skupnost. Komunalno podjetje, ki preureja v gradu prostore za knjižnico, je obljubilo v mesecu dni dela končati. Ko bo na novo urejena knjižnica začela posloovati, bo lepa pridobitev za vse mesto.

MLADI SO SILVESTROVALI na Veselici in v gostišču Na Dragah. Upajo, da bodo naslednje novo leto vendarle pričakali v svojih prostorih.

MED PRAZNIKI je prišlo domov veliko zdomecev, kar so še posebej občutili na banki in na pošti, pa tudi v gostinskih lokalih je bilo bolj živahno kot sicer.

DEDEK MRAZ JE obiskal metliške otroke. V osnovni šoli so priredili ob sprejemu šaljiv program, denar za darila pa so prispevale domače delovne organizacije – na zaposlenega po 20 dinarjev.

TOVARNA BETI JE letošnje kolektarje pripravila s pomočjo svojega sodelavca. Uslužbenec BETI Pavle Ržnič je priznan fotoamater, zato je kolektar sam posnel barvne fotografije, na katerih so motivi Bele krajine. Manjše slike prikazujejo tovarno in njene obrate.

V BLIZINI STAREGA KEGLIŠČA ima navado metliški Mercator sežigati smeti, zlasti papir in kartonsko embalažo. Zogleneli papir raznaša veter precej daleč naokrog, tako da so stanovalci močno deležni črnega prahu.

Vsem ženskim zimskim plaščem tekoče mode smo zaradi skrajnjega zaključka sezone znižali cene od 20 do 40 odstotkov.
O tem se prepričajte v prodajalni

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

OZIVETI DEJAVNOST, postati vztrajnejše, tudi bolj „sitne“, so sklenile tovarišice iz Konferenca za družbeno aktivnost žensk, ki so se sestale pred novim letom. Z dosedanjimi deloni niso bile preveč zadovoljne, v bodoče pa računajo na večji zalet. Za delegatko na republiški konferenci so izbrale inž. Malko Štefanič.

JANUARJA BO NAREJEN program za letošnjo dejavnost občinskega sklada za pospeševanje kmetijstva. Čeprav se ni znano, koliko bo denarja v skadu, pa je jasno to, da bo moral imeti več kot lani, sicer ne bo napredka.

SVEČANOST ZA PROSVETNE delavce je priredila temeljna izobraževalna skupnost zadnje dni decembra, ko so podelili 6 dolgoletnim učiteljem in profesorjem pri-

znanja in spominska darila. Tako priznanje je dobila tudi šola Vinica.

PRETEKLI TEDEN je minil v znamenju inventur. Precej trgovin je bilo kak dan zaprtih, meščani pa pravijo, da šteti niso imeli dosti, ker so tako ljudje vse pokupili pred orazniki.

V ČETRTEK SE JE začel ponujati sneg, otroci pa so se neprestano ozirali v nebo, če bodo snežinke še bolj debele. Kljub tanki snežni odeji, izpod katere je še močno štrlela trava, so nekateri že privlekli sanke na dan.

ČRNOMALJCI PRAVIJO, da letos ob novem letu niso občutili takega vzdušja kot običajno. Bilo je bolj mirno, manj vpija in razgrajanja ljudi po ulicah, pa tudi pri okrajitvi je bila navzoča skromnost.

Črnomaljski poročevalac

metliški tednik

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 12. januarja - Tatjana Sobota, 13. januarja - Veronika Nedelja, 14. januarja - Srečko Ponedeljek, 15. januarja - Pavel Torek, 16. januarja - Marcel Sreda, 17. januarja - Anton Cetrtek, 18. januarja - Marjeta

KINIO

CRNOMELJ: 12. 1. francoski barvni film „Zdravilo“. 14. 1. ameriški barvni film „7 žena za 7 kavbojev“. 17. 1. ameriški barvni film „Puške za Apače“. KOSTANJEVICA: 14. 1. ameriški barvni film „Mrtvi ne plačajo davka“.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

NATAKARICO KV, lahko tudi začetnico ali priučeno, ki ima vselej do strelbe, sprejme takoj Gostilna Murko, Krško. GOSPODINJSKO pomočnico, kmečko dekle, nujno sprejemno. Hiša, vrt in soba s kopalnico. Berčan, Štembalova 4, Ljubljana. ISČEM ZENSKO, starejšo ali mlajšo, za varstvo dveh otrok, lahko tudi izmenično. Stanovanje in hrana preskrbljena. Plačilo po dogovoru. Košmriji, Na Lazu 21, Novo mesto. KROJASKEGA POMOČNIKA in več vajencev sprejemno takoj. Moško in žensko krojaštvo, Ljubljana, Dolenjska c. 68

SLUŽBO IŠČE

SPREJMEM v varstvo nekaj otrok. Naslov v upravi lista (40/73).

STANOVANJA

ZAKONCA Z otrokom iščeta eno ali dvosobno stanovanje na območju Krškega ali v bližnji okolici. Naslov v upravi lista (11/73). ODDAM DVE opremljeni sobi štirim dekletom. Naslov v upravi lista (49/73). FANTU oddam sobo. Ragovska ulica 1, Novo mesto. UČITELJICI oddam prazno ogrevalno sobo. Naslov v upravi lista (43/73). MLADO DEKLE išče v Novem mestu neopremljeno sobo s kurjavo. Naslov v upravi lista (17/73). DEKLETU oddam opremljeno sobo s posebnim vvhodom. Naslov v upravi lista (52/73).

Motorna vozila

PRODAM traktor in dva traktorska voza. Anton Kramaršič, Jurka vas 22, Straža. PRODAM VW 1300, osebni, letnik 67, ali zamenjam za kombi VW z dvojno kabino. Jože Kic, Skočjan 19. OPEL KADETT COUPE LS, letnik 1971, karamboliran, ugodno prodam. Ogled vsak dan od 15. do 17. ure. Jože Dule, Stranje 7, Smarješke Toplice. PRODAM VW 1200, letnik 57, v dobrem stanju. Cena 9.000 din. Damjanovič, Kristanova 12, Novo mesto. PRODAM motorno kolo kolibri 15. Naslov v upravi lista (58/73). PRODAM kombi IMV po ugodni ceni. Pavlin, Zagrebška 14, Novo mesto. PRODAM fiat 750 po ugodni ceni. Naslov v upravi lista (61/73). PRODAM NSU 1200 v zelo dobrem stanju, registriran za november 73, letnik 1970/71, prevoženih 24.000 km. Jože Zeleznik, 68294 Boštanj 69.

PRODAM

PRODAM sobno pohištvo, peč Gorenje, oljni vložek za kamin in električni štedilnik. Mišič, Vodnikova 8, Brežice. UGODNO PRODAM ženski šivalni stroj Bagat. Reba, Nad mlini 41, Novo mesto. PRODAM globok otroški voziček. Stopar, Gotna vas 12, Novo mesto, telefon 21-939. IF ŽITNI KOMBANJ, 1,80 m delovne širine, ugodno prodam. Dobrava 32, Skočjan. ELEKTRIČNI 30-litrski lonček (Ela) ter priključek za prikolico Volkswagen ugodno prodam. Vrhovčeva 11, Novo mesto.

KRŠKO: 13. in 14. 1. ameriški barvni film „Dolina smrti“. 17. 1. ameriški barvni film „Tako se ne postopa z ženami“. METLIKA: 10. in 11. 1. ameriški barvni film „Prečudni doktor Dolittle“. Od 12. do 14. 1. francoski barvni film „Borsalino“. Od 12. do 14. 1. španski barvni film „Usoda ene žene“. 17. in 18. 1. italijanski barvni film „Kako, kdaj in s kom“. - POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 12. do 16. 1. ameriški barvni film „Samson in Dalila“. RIBNICA: 13. in 14. 1. ameriški barvni film „Strel z nebota“. SEVNICA: 13. in 14. 1. italijanski film „Velika avantura Skaramuša“. 17. 1. ameriški film „Drevo spoznanja“. TREBNJE: 13. in 14. 1. nemški barvni kriminalni film „Truplo iz Temze“. 17. 1. francoski barvni kriminalni film „V objemu strasti“.

POCENI PRODAM lepo ohranjen globok otroški voziček. Zeljko, Suhor pri Metliki. UGODNO PRODAM dobro ohranjeno spalnico in polkavč. Naslov v upravi lista (34/73). KOSILNICO BCS, tovarniško novo, odstopim za 13.500 din. Informacije: Kogoj, Andrejeva 7, Ljubljana (nasproti tovarne Litostroj). UGODNO PRODAM kombinirano sobo. Cukon, Kristanova 2, Novo mesto. PRODAM plemensko kravo, vajeno voziti; telila bo v januarju. Jože Barbič, Šutna 8, Podbočje. UGODNO PRODAM nov gumi voz (13,14 in 15 col). Tomc, Lavrica 14, Škofljica. PRODAM ostriša za hiše različnih velikosti. Naslov v upravi lista (50/73). PRODAM novo 40-basno harmoniko s petimi registri. Milivoj Mitrič, Zagrebška 8, Novo mesto. PRODAM vitrino. Ogled popoldne od 15. do 18. ure. Momčilo Gordanič, pri Tratniku, Glavni trg 32, Novo mesto. UGODNO PRODAM nov trifazni elektromotor. Cena po dogovoru. Naslov v upravi lista (19/73).

KUPIM

KUPIM stare bankovce in kovance, tudi posamezne kose. Spročite naslov z dopisnico. Jovo Grobovšek, Novo mesto, Mestne njive 8. KUPIM novejšo motorno kolo CZ 175. Naslov: Borut Mlakar, Cesta 4, julija 81, 68270 Krško. KUPIM gradbeno parcelo z vsemi dokumenti ali nedograjeno hišo v najbližji okolici Novega mesta (do 2 km). Plačam tudi v devizah. Naslov v upravi lista (36/73).

POSEST

PRODAM GOSTILNO ob glavni cesti z vso gostinsko opremo. Terasa, vrt, točilnica manjša soba, velika jedilnica ter 3-sobno stanovanje. Je blizu avtobusne postaje na dobri prometni točki. Hiša je primerna za kakršnokoli obrt. Leopold Deček, 61230 Domžale, Perkova ul. 2 (Rodica). PRODAM nad 1 ha gozda na Jeperjku pri Tržišču. Alojz Skušek, Rožni vrh 10, Trebnje. PRODAM zidnico in nekaj vinogradov v Vidošičih pri Metliki. Gostilna Brunskole, Hrast pri Metliki.

RAZNO

SEM UPOKOJEN, ločen ne po svoji krivdi, miren in pošten, s precejšnjimi prihranki ter želim spoznati dobro gospodinjico, staro do 53 let, ki ima svojo hišo z nekaj zemlje. Ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro „NE BO TI ŽAL“. ZDOMCI, POZOR! Vzajem v vso oskrbo otroka, starega dve leti. Naslov v upravi lista (44/73). KATERA neodvisna vdova, dobra gospodinja, stara nad 60 let, bi se hotela poročiti z upokojenecem-vdovcem? Sem čedne zunanosti, nealkoholik in nekadilec, dobro situiran in imam nekaj prihrankov. Naslov v upravi lista (31/73). POROČNI PRSTANI! - Če ste v zadregi, kakšen prstan bi podarili svoji ljubljini, obiščite zlatarja Otnarja Zidarica v Gosposi 5 v Ljubljani (tega poglavje). - Z izrezkom (poglavje) dobite 10 odst. popusta! UPOKOJENEC, star 50 let, z dobro pokojnino in nekaj posestva, želi spoznati dobro gospodinjico od 30 do 40 let, po možnosti s šofer-skim izpitom. Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi lista (55/73).

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi moje drage mame, stare mame in tašče

MARIJE JERŠE, roj. JAKŠE se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje in jo v tako lepem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala vsem sorodnikom, sosedom in drugim vaščanom, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, in gospodu župniku iz Žužemberka za opravljeni obred in poslovljene besede ob odprtem grobu. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: hčerka in snaha z družinami
Jama pri Dvoru, 2. januarja 1973

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi moje drage žene

FRANČIŠKE BREZOVAR iz Črnošnjic

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom, posebno Glihovim, Lojzki Malenškovi in Mariji Baksetovi za neizmerno pomoč, ki so mi jo nudili v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi prečastitemu gospodu župniku za izredno lep obred.

Žalujoci: mož Jože

Ob prezgodnji in nenadomestljivi izgubi našega dragega sina in brata

MIRKA IRTA iz Drganjih sel

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, spremili pokojnika na zadnji poti ter mu darovali cvetje. Se posebej se zahvaljujemo sosedom in vaščanom, ki so pomagali v težkih trenutkih, posebno podjetjema Novoles in Gorjanci.

Žalujoci: starši, brat, sestra in drugo sorodstvo

Ob nenadni smrti moža, očeta in starega očeta

JANEZA HOČEVARJA s Krke pri Novem mestu

izrekamo iskreno zahvalo vsem prijateljem in znancem za vence in izrečeno sožalje, sosedom in sorodnikom za vence in nesebično pomoč v teh težkih dneh. Najlepše se zahvaljujemo tudi kolektivu lakimice IMV za vence in skrb, vaščanom, ki so v tako velikem številu spremili pokojnika na zadnji poti ter g. duhovniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Francka in sin Janez z družino

Ob smrti naše ljubze mame, stare mame in prababice

JOŽEFE ERJAVEC z Velikega Podljubna

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali in spremili pokojnico na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sosedom Jeničevim krajevni organizaciji Zveze borcev, govornikom tov. Moravcu in Rataju, Železniškemu podjetju, pevcem, godbi in drugim.

Žalujoci: sinovi Lojze, Stane, Ivan in Tone z družinami

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JANEZA PREŠERNA s Potov vrha

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani in izrekli sožalje. Posebna zahvala župniku za opravljeni obred in poslovljene besede, kolektivom Krki, Industriji obutve, IMV ter tekstilni tovarni za podarjene vence. Vsem najlepša hvala.

Žalujoci: žena, sinovi Janez, Drago in Tone z družino ter hčerka Anica in Rozi z družinama

Ob težki izgubi moje dragega sina

SLAVKA VOVKA iz Sentjošta pri Stopičah

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in sorodnikom, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali in nam stali ob strani, nam izrekli sožalje ter prerani pokojnikov grob zasuli z venci in cvetjem. Posebno se zahvaljujemo gospodu župniku za ganljive besede in obred, prav tako kolektivju Novotek in tov. Kranjčiču za ganljiv govor. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Žalujoci: mama in brat Jože ter drugo sorodstvo

Ob nenadni izgubi moje dragega moža, našega očeta in strica

JOŽETA KNAPFELCA iz Birčne vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so dragega pokojnika spremili na zadnji poti, vsem darovalcem vencev in cvetja in župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena, hčerka z družino in drugo sorodstvo

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi našega dragega ata, starega ata in brata

ANTONA ZUPANČIČA iz Dragomlje vasi 10 pri Suhorju

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, ga spremili na zadnji poti in darovali cvetje. Se posebej se zahvaljujemo sosedom Škofovim, Žugljevim in Kočevarjem ter vaščanom, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, obč. organizaciji ZB NOV in društvu upokojencev Metlika, gasilskemu društvu Dragomlja vas, metliški godbi ter govornikom Ivanu Škofu, Jožetu Južni in Ivanu Tažaku za tolažilne poslovljene besede. Posebna zahvala družini Požar iz Novega mesta in kolektivju ZKGP, KG in obratu za kooperacijo Kočevje.

Žalujoci: otroci Tone, Pepca, Marija, Ivanka, Lojzka in Rezka z družinami, sestri Marija, Bara ter drugo sorodstvo

Dragomlja vas 8. januarja 1973

ČESTITKE

Dragemu, nadvse ljubljenu atu Alojzu Klunu iz Regrče vasi št. 50 za 76. rojstni dan ter še mnogo srečnih let - želijo iz srca: hčerka Mici, poročena Cufar, mož Franc, vnuka Franci in Tomaž, sin Lojze, žena Rozi, vnuka Milena in Darko.

Dragima Jožefi in Janezu Zupančič iz Žabje vasi pri Novem mestu za zlato poroko iskrene čestitke, ter da bi bila še dolgo let med nami zdrava in vesela vsi domači.

Prepevujem vsako hojo in pašo rac ter delanje škode po moji parceli ob potoku Kobila, ter svarim pred obrekovanjem. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. Zinka Deželan, Mihovica 15, Sentjernej.

Alojz Luštek, Zdinja vas 34, Otočec ob Krki, prepevujem vsako hojo po mojem travniku. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Ladislav Kos, Krka 17, Novo mesto, prepevujem hojo in vožnjo po poti ob gozdu. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Ludvik Sebanc iz Gorenje vasi št. 3, Mokronog, bivajoc v 624 South 9th Street Milwaukee, Wisconsin, USA, prepevujem kakršnokoli motenje na mojem posestvu v Gorenji vasi št. 3, Mokronog in to na stanovanjski hiši, poslopju, zemljišču ali naravi brez vednosti mojega oskrbnika Jožeta Kostreva iz Šlepšaka 16, Mokronog. Posestvo tudi oddam v najem ali prodam.

Kristina Turk, Sela pri Zajčjem vrhu 5, Stopiče, obžalujem vse besede, ki sem jih izrekla o Jožetu Miriču iz Sel 10, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Opravičujem se za dejanje proti Francu Ambrožiču iz Gorice vasi 47, ki je bilo štirikrat ponovljeno in to dejanje obžalujem. Janez Prelesnik, Goriča vas 88.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Simc iz Gotne vasi - Srečka, Slava Vrlinič iz Marin dola - Rajka, Alojzija Kovčič iz Sentjerneja - Tomaža, Ana Tramte iz Ruhnje vasi - Tomaža, Marija Kostevc z Senovega - Robert, Marija Petric iz Dragomlje vasi - Julija, Jožefa Novak iz Dobrnice - Vinka, Jožica Plavec s Kravčevega vrha - Jožefa, Breda Kromar iz Roj - Darjo, Vida Vlašič iz Jankovičev, - deklino in Marija Trempus z Vinice - deklino. - Čestitamo!

ZAHVALA
Ob nenadomestljivi izgubi naše drage žene, mame in stare mame

JOŽEFE SMOLIČ iz Vrbovca pri Dobrnici

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, izrekli sožalje ter darovali cvetje in vence. Posebej se zahvaljujemo Krajev. organiz. ZB Dobrnice, Feliks Pekoju za poslovljene besede, godbi na pihala iz Trebnjega, g. župniku iz Dobrnice za opravljeni obred, vaščanom Vrbovca in Šahovca, sorodnikom in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Žalujoci: mož Anton, otroci Ani, Tone, Jože, Ivan, Avgust in Aleš, vnuki in vnučkinje

Ob prezgodnji smrti naše ljubze žene, mame, stare mame in sestri

IVANE MIHELIČ, roj. ŠILC

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, ter darovalcem vencev in cvetja. Posebna hvala sosedom in sorodnikom, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, in vsem, ki so jo v tako lepem številu spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Rudolf, hčerka Anica, sinovi Mirko, Tone z ženo, Ivan in Rude z družinama ter drugo sorodstvo

Po hudi in mučni boleznii me je za vedno zapustila moja draga žena, sestra in teta

MARIJA KOSTANJŠEK, roj. METLIČAR iz Artič pri Brežicah

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so sočustvovali z menoj v težkih dneh njene bolezni. Zahvaljujem se tudi tistim, ki so jo obiskali v brežiški bolnišnici in jo tolažili v težkih trenutkih. Priscrna hvala sorodnikom, vaščanom in znancem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti ter ji darovali vence in cvetje. Najlepša hvala pevskemu društvu iz rtič ter sosedom, ki so mi pomagali v težkih dneh. Skratka vsem, ki so mi izrazili sožalje in na kakršenkoli način pomagali, še enkrat najlepša hvala.

Žalujoci: mož Tone

Ob nenadni in prezgodnji smrti dragega moža in očeta

ANTONA PAVLINA iz Češče vasi

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in nam kakorkoli pomagali. Se posebej se zahvaljujemo vsem sosedom in vaščanom, gospodu župniku za obred in podjetjem Kovinar, Ela, Labod, Opekarna Žalog, Knjigotisk ter gasilskemu društvu Prečna za spredov ter Vinku Opalku in Ivanu Dergancu za poslovljene besede ob odprtem grobu. Vsem še enkrat prisrcna hvala.

Žalujoci: žena Pepca, sinovi Tone, Marjan, Jože z družino ter hči Danica in sin Peter

Ob tako tragični izgubi naše drage mame

ZOFIJE ŠKODA in tete **MARIJE TUDJA** iz Gor. Prekope pri Kostanjevici

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, darovalcem cvetja in vencev, družinama Jožeta Škubica in Edija Gričarja, družini Matjašičevi, kolektivoma Labod Krško in SVSD Novo mesto, PLM Kostanjevica in gospodu župniku za obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: sin Rafko z družino, hčerka Branka z družino in drugo sorodstvo

Po dolgi in mučni boleznii nas je za vedno zapustil dragi mož, dedek, oče, brat in stric

JURIJ JOŽE COLARIČ Podturn 10

Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki so ga kdaj obiskali in mu lajšali trpljenje. Hvala vsem za prelepe vence in izrečeno sožalje. Posebno zahvalo župniku in kaplanu za opravljeni obred, dr. Vladimirju Živkoviču in dr. Evi Šmigovec za vso pomoč in obiske, Jožetu Pelku za lep govor pri odprtem grobu, kolektivju Bor, turističnemu društvu Dol. Toplice ter organizaciji ZB Dol. Toplice in sploh vsem, kdor mu je karkoli pomagal.

Žalujoci: žena, vnučinja, bratje, sestre ter drugo sorodstvo
Podturn, Dol. Toplice, Novo mesto, Ljubljana

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežica, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje
IZDAJATELJSKI SVET: Lojzka Potrč (predsednica sveta), Franc Beg, Viktor Dragoš, Tone Gošnik, Jože Jeko, Tone Klenovšek, Franc Lapajne, Tine Molek, Slavko Smerdel, Franc Štajdohar in Ivan Živič
UREDNIK: UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni urednik), Marjan Logan (odgovorni urednik), Ria Bačar, Janez Pezelj, Jože Primc, Jože Spilchal, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 2 dinarja - Letna naročnina 79 dinarjev, polletna naročnina 39,50 din, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 160 dinarjev ali 10 ameriških dolarjev ali 30 FM (oz. ustreza druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun: 511-620-1-32002-10-8-9

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 40 din, 1 cm na določeni strani 55 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 80 din. Vsak mali oglas do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 5 od 1.7.1972 - Za oglase odgovarja Mirko Vesel

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-678-80048 - Naslov uredništva in uprave: 68001 NOVO MESTO, Glavni trg 3 - Poštni predal 33 - Telefon: (068) 21-227 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Casopisni stavek in fotografije: Dolenjski list Novo mesto, ofset roto tisk: tiskarna „Ljudske pravice“ v Ljubljani.

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 15.00, 18.00, 19.00 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

CETRTEK, 11. JANUARJA: 8.10 Glasbena matinea, 9.35 Mali sestavi pojo slovenske narodne, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. France Peterlin: Izobraževanje kvalificiranih poljedelcev - traktoristov na delovnem mestu, 12.40 Igrajo pihalne godbe, 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Mehurčki, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vrtiljak, 18.30 Iz kasetine produkcije RTV Ljubljana, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Mojmirja Sepeta, 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov, 22.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

PETEK, 12. JANUARJA: 8.10 Glasbena matinea, 9.35 Glasbene pravljice, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Čuden: Dkonomika - področje pospeševalnega dela na kmetiji, 12.40 Z domačimi ansambli, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 16.00 Vrtiljak, 17.50 Človek in zdravje, 18.15 "Signal", 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Gorenjci, 20.00 Tekmovanje amaterskih pevskih zborov, 20.30 "Top-pops 13", 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih, 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

ŠOBOTA, 13. JANUARJA: 8.10 Glasbena matinea, 9.35 Godala v

ritmu, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Jože Colnarič: Nekateri vidiki obnove kmečkih vinogradov, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslavijo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vrtiljak, 17.20 Gremo v kino, 18.15 Dobimo se ob isti uri, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Lojzeta Slaka, 20.00 Večer s ple- nim orkestrom RTV Ljubljana in njegovimi solisti, 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 14. JANUARJA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Marjan Marinc: "Ne bom", 9.05 Koncert iz naših krajev, 10.05 Še pomnite te, tovariši... Lado Ambrožič-Novljan: Partizanska protiofenziva december 1942 - januar 1943, 10.25 Pesmi borbe in dela, 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 13.30 Nedeljska reportaža, 13.50 Z domačimi ansambli, 14.30 Humoreska tega tedna - Jan Lenčo: Črne humoreske, 15.05 Nedeljsko športno popoldne, 17.05 Radijska igra - Andries Poppe: "Križev pot", 18.00 Letite z nami! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 "V nedeljo zvečer", 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 15. JANUARJA: 8.10 Glasbena matinea, 9.20 Z velikimi zabavnimi orkestri, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Rado Dvoržak: Informacija o založenosti trga s poljskimi pridelki,

12.40 S tujimi pihalnimi godbami, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 "Vrtiljak", 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne, 18.15 Z jugoslovanskimi pevci zabavnih melodij, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Mihe Dovžana, 20.00 "Ti in opera", 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 16. JANUARJA: 8.10 Glasbena matinea, 9.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Tatjana Slanovec: Maščoba mleka, 12.40 Z domačimi ansambli, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambлом Buddy Collete, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 "Vrtiljak", 17.10 Popoldanski simfonični koncert, 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z Viškimi fanti, 20.00 Prodajalna melodij, 22.15 Popevke vse vrstijo.

SREDA, 17. JANUARJA: 8.10 Glasbena matinea, 9.25 Iz glasbenih sol, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Dušan Modic: Vtisi z obiska sadjarskih strokovnjakov v Zah. Evropi, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 16.00 "Vrtiljak", 17.10 Naša glasbena galerija, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu, 22.15 S festivalov jazza.

CETRTEK, 18. JANUARJA: 8.10 Glasbena matinea, 9.35 Poje akademski koroški oktet, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Slavko Gliha: Uvedba knjigovodstva na urejenih usmerjenih kmetijah, 12.40 Igrajo pihalne godbe, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Sestane instrumentov, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 "Vrtiljak", 17.10 Koncert po željah poslušalcev, 18.30 Iz kasetine produkcije RTV Ljubljana, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Kampača, 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov, 21.00 Večer s slovensko pisateljico Elo Perci, 22.15 Nočni koncerti.

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 11. JANUARJA: 16.00-16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki, 16.15-16.30. Nove plošče RTB, 16.30-16.40 Aktualnost tedna, 16.40-17.00 Mala šola avtomobilizma - Obvestila in re klame, 17.00-18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

ŠOBOTA, 13. JANUARJA: 16.00-16.30 Pol ure za pop glasbo, 16.30-17.00 Voščila, 17.00-17.20 Sobotno kramljanje, 17.20-17.40 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam ter melodija za vas, 17.40-18.00 Za naše najmlajše - ter skladbica iz brežiške glasbene šole.

NEDELJA, 14. JANUARJA: 10.30 Domače zanimivosti - Uvodnik - Za naše kmetovalce: dipl. veterinar Janko Kožar: Kaj je potrebno vedeti o porodu pri kravi - Nedeljski razgovor o delu občinskega sodišča Brežice - Obvestila, reklame in filmski pregled, 12.00-15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 16. JANUARJA: 16.00-16.15 Napoved programa, in melodije z ansambлом Richija Vadenala, 16.15-17.15 Poročila, Jugoton vam predstavlja, Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista, obvestila in reklame ter filmski pregled, 17.15-17.30 Tedenski športni komentar, 17.30-18.00 MLADINSKA ODDAJA.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 14. JANUARJA: 10.30 Reklame in oglasi - Po domače - Kmetijski nasveti - Zabavna glasba z uganko - Nedeljski intervju (pogovarjali smo se z Vladom Senčarjem iz Krmelja) - Za vsakogar nekaj - 12.30 Poročila - Cestitke in pozdravi naših poslušalcev, 15.00 Zaključek programa.

SREDA, 17. JANUARJA: 16.00 Poročila - Reklame in oglasi - Kotiček za šoferje - Disco klub brez imena, 17.00 ŠOBOTNI VRTILJAK NA VALU 213,8 m (zabavna, narodno-zabavna in revijska glasba), vmes naslednje oddaje: - 5 minut za... - Poročila - Mini anketa.

Posebna šola Novo mesto razpisuje mesto učitelja za razredni pouk, za določen čas (bolniški dopust)

HVALA ZA DARILA!
Učenci in kolektiv Posebne šole Novo mesto se iskreno zahvaljujemo tovarnoma Novoteksu in Krki za tako lepa novoletna darila.

TELEVIZIJSKI SPORED

CETRTEK, 11. JANUARJA

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bgd) - 17.45 Otroški spored (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Družina jehu - serijska oddaja (Lj) - 18.55 Sedem morij - barvna oddaja (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Cetrtkovi razgledi (Lj) - 21.25 V. Petrovič: Popje z ožganega grma - 5. del (Lj) - 22.15 D. Sostakovič: Katarina Izmajlova - 1. del (Lj) - 23.05 Poročila (Lj)

PETEK, 12. JANUARJA

16.50 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bgd) - 17.45 Veseli tobogan; Radovljica - II. del (Lj) - 18.05 Obzornik (Lj) - 18.30 Profesor Baltazar - barvna risanka (Lj) - 18.40 Vzgojni problemi (Lj) - 18.50 Pet minut za boljši jezik (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Kratak film (Lj) - 19.15 Naš ekran (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Zločin in kazen - I. del filma (Lj) - 22.25 Dokumentarna oddaja (Lj) - ... - Poročila (Lj)

UHF - oddajnik Kravec: 17.20 Poročila (Zg) - 17.25 Oddaja za prosvetne delavce (Zg) - 17.45 Otroški spored (Zg) - 18.15 Kronika (Zg) - 18.30 XXI. stolej (Zg) - 19.00 V petek ob 19h (Zg) - 19.45 Propagandna oddaja (Zg) - 20.00 Spored TV Zagreb

ŠOBOTA, 13. JANUARJA

12.55 Wengen: Smuk za moške - barvni prenos (do pribl. 14.15) (EVR Lj) - 16.30 Košarka Bosna - Radnički - prenos (Sa) - V odmoru propagandna oddaja (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Kraljevič in berač - mladinski film (Lj) - 18.45 Filmska burleska (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.15 Humoristična oddaja (Bgd) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Zabavno glasbena oddaja - 21.35 Na poti k zvezdam - barvna oddaja (Lj) - 22.00 Arsene Lupin - serijski barvni film (Lj) - 22.50 TV kažipot (Lj) - 23.10 Poročila (Lj)

UHF - oddajnik Kravec: 18.00 Kronika (Zg) - 18.15 Otroški spored (Bgd) - 19.15 Humoristična oddaja (Bgd) - 19.45 Propagandna oddaja (Zg) - 20. Spored TV Zagreb

NEDELJA 14. JANUARJA

8.55 Po domače z ansambлом Toneta Zagarja (Lj) - 9.20 Mestece Peyton (Lj) - 10.12 Kmetijska oddaja (Zg) - 10.55 Mozaik (Lj) - 11.00 Otroška matinea: Prigode psa Civila, Gvajana, dežela voda (Lj) - 11.50 Poročila (Lj) - 11.55 TV kažipot (do 12.15) (Lj) - Nedeljsko popoldne - slalom moških, barvni posnetek iz Wengna, hokej Jesenice Olimpija, posnetek itd.) (Lj) - 18.05 Poročila (Lj) - 18.10 Grenak kruh - I. del fr. barvnega filma (Lj) - 18.55 Gonja - serijska oddaja (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Šoferji - serijska oddaja (Bgd) - 21.15 Jugoslovanski jazz danes (Zg) - 21.30 Sportni pregled (JRT) - 22.00 Poročila (Lj)

UHF - oddajnik Kravec: 20.00 spored TV Zagreb

PONEDELJEK, 15. JANUARJA

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bgd.)

17.45 Težave nekega zmaja - TV igra (Lj) - 18.10 Risanka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Gvajana, dežela voda - serijski barvni film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Mladina v letu 1972 (JRT) (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.35 A. Rivenale: Lepo je leteti - franc. TV drama (Lj) - 21.35 Po sledih napredka (Lj) - 22.25 Poročila (Lj)

UHF - oddajnik Kravec: 17.40 Poročila (Zg) - 17.45 Lutke (Sk) - 18.00 TV vrtec (Zg.) - 18.15 Kronika (Zg.) - 18.30 Vaš svetovalec (Zg.) - 19.00 Mladi za mlade (Lj) - 19.45 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Spored TV zagreb (Zg.)

TOREK, 16. JANUARJA

17.00 Smuk za ženske - posnetek iz Gruendelwada (Lj) - 18.00 Peli so jih mati moja - I. Jurgielewiczova: Mlada Zora - barvna oddaja (Lj) - 18.10 Obzornik (Lj) - 18.25 Melodije za vse čase: Jerome Kern (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Nalezljive bolezni - II. del (Lj) - 19.20 S kamero po svetu: Skandinavska srečanja - I. (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.35 Diagonale (Lj) - 21.25 Bratny: Kolombovic - 00 del (Lj) - 22.15 Najmlajši režiserski rod: Mali portret lidije Sotlar (Lj) - 22.25 Poročila (Lj)

UHF - oddajnik Kravec: 17.35 Poročila (Zg) - 17.45 Mali svet (Zg.) - 18.15 Kronika (Zg.) - 18.30 Znanost (Zg.) - 19.15 Fejton (Zg.) - 19.45 Propagandna oddaja (Bgd) - 20.00 Spored Italijanske Tv (Zg.)

SREDA, 17. JANUARJA

16.45 Slalom za ženske - barvni posnetek iz Gruendelwada (Lj) - 17.45 Prigode psa Civila - serijski film (Lj) - 18.10 Obzornik (Lj) - 18.25 Od filma do filma (Lj) - 8.45 Tehnika mrežnega planiranja (Lj) - 19.10 Mozaik (Lj) - 19.15 Zabavna glasba (Sa) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Zlodjeva lepota - francoski film (Lj) - 22.05 Glasbeni nokturno: Marija Bitenc (Lj) - 22.20 Poročila (Lj)

UHF - oddajnik Kravec: 17.40 Poročila (Zg.) - 17.45 Serijski film (Zg.) - 18.15 Kronika (Zg.) - 18.30 Od zore do mraka (Bgd) - 19.00 Risanka (Zg.) - 19.15 Zabavna oddaja (Sa.) - 19.45 Propagandna oddaja (Zg.) - 20.00 TV dnevnik (Zg.)

CETRTEK, 18. JANUARJA

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bgd.) - 17.20 Čarovnik iz ozza (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Družina Jehu - filmska serija (Lj) - 18.55 7 morij - zadnja oddaja (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 Kje, kam, kako na odih (Lj) - 20.40 Cetrtkovi razgledi (Lj) - 21.30 V. Petrovič: Popje z ožganega grma (Lj) - 22.20 D. Sostakovič: Katarina Izmajlova - (Lj) - 23.10 Poročila (Lj)

UHF - oddajnik Kravec: 17.40 Poročila (Zg.) - 17.45 Otroški spored (Sk.) - 18.15 Kronika (Zg.) - 18.30 Narodna glasba (Zg.) - 19.00 Mozaik (Zg.) - 19.45 Propagandna oddaja (Zg.) - 20.00 Spored TV zagreb (Zg.)

UGODNOST, KI ZAGOTAVLJA PRIHRANEK V DRUŽINSKEM PRORACUNU ŽE V ZAČETKU LETA.

RAZPRODAJA ZIMSKE KONFEKCIJE IN OBUKVE

blagovnica nama kočevje

do 31. januarja 1973

20 - 50 % ZNIŽANJE PRODAJNIH CEN

JE LEPA PRILIKOŠNOST, DA ZDRUŽITE OBIČAJNO JANUARSKO VARČNOST IN NAŠO PRVO LETOŠNJO UGODNOST V DOBER IN CENEN NAKUP ZIMSKIH OBLAČIL IN OBUKVE ZA VSO DRUŽINO

Ivan S. Flinžgar: 3

KLUBUK

Tamkaj sem preležal ves božji dan, s klobukom na obrazu in z zaprtimi očmi. Kar koli in kakor koli sem premišljeval in preudarjal, povsod sem zašel v zagato, iz katere nisem našel poti.

Uidem, je bila prva misel. Ali kaj bi mi to koristilo? Če pridem domov, bi me bilo sram in bi se izgovarjal, a oče bi rekel: Lažeš! Nazaj, in še dalje, kakor si bil doslej, da se mi ne povrneš več.

Če potrpiš do jeseni? Težko bi bilo. Toda zmagal bi. Ali kaj! Ženska me ne pohvali očetu. Zatoži me, po krivem me obdolži, da bi me osleparila za plačilo in za obljubljene škornje. In vse trpljenje bi bilo prazno, očetova ljubezen bi se ne povrnila.

Tako sem tuhtal in trpel, da sem nazadnje zaspal in zasanjal. Še danes pomnim tiste sanje. Domov sva jo mahala z očetom. Imel sem čez ramo nove škornje, v žepu pa deset tolarjev, ki so požvenketavali ob hoji. Vesela je bila pot, drugačna kakor tedaj, ko sva hodila od doma. Nič nisem bil truden. Celo očeta sem prehitel. - Doma so bedeli, ko sva potrkala na vrata. Materi so solze kapale po licih, ko me je zagledala, sestra je na glas zajokala. V pozni noči so zakurili in nama napravili cvrtje. Ko smo jedli, smo se smejali; vse je bilo pozabljeno, vsi smo dihali samo eno misel: Čemu je bilo tega pravzaprav treba? Pozno smo poglobili. V jutru me je poklicalo sonce, ki je posvetilo izza Sv. Petra - domače sonce.

Tedaj sem se prebudil pod grmom. Klobuk mi je bil zdrsnil z obraza, zahajajoče sonce mi je syetilo posev v oči. Zalosten sem zehal in si pomel oči. Dom sanj se je razkadil, pred menoj je bila pusta reber - daleč v mračni globeli se je kadilo iz dimnika.

Prestrašil sem se. Dan je mineval, kos kruha mi je gledal nedotaknjen iz žepa. V hipu sem pozabil na jezno gospodinjno, na dom, na sanje, planil kvišku in mislil samo na ovna.

Gledal sem in prisluškoval. Nikjer belega ograbka na strmini, nikjer sonca. Vse ovce so se porazgubile. Planil sem v tek in hitel v goro. Begal sem kakor blazen. Padal sem, bosa noga je krvavela, srcajo mi je trgalo trnje, pa nisem čutil, nisem videl. Sonce ga je skrilo, dolge sence so padale na pašnike, globeli so se mračile in se zapirale. Groza me je obhajala.

Upehan, zasopel in truden sem pripeljal iz hriba in padel na tla. Srce mi je tako silno razbijalo, da mi je zvonilo po ušesih; v prvem hipu se mi je zdelo, da čujem zvonce in meket ovac. Šele ko sem si oddahnil, se mi je pričelo umirjati srce, glasovi so zamirali in svečan molk je objel okolico.

Iz tega molka se je pa nenadoma oglasil zvonec. Enkrat, dvakrat, čedalje bolj redno, in začelo se zvoniti - daleč nekje v globeli, kakor ponoči v ovčjaku.

Ovce so polegale v jarku! Ponje! Zletel sem po strmini - brez pota, brez steze, s klobukom v roki, in preden se je zgrnila trda noč na zemljo, sem že gnal čredo v zbežanem teku proti domu.

Nisem je še videl, pa sem že slišal hripavi glas jezne gospodinjne. Stopila je pred vrata in štela na glas: Ena - dve - deset -

Ko je poskočilo zadnje jagnje čez prag v ovčjak, je dvignila nadme roko, udarila in zakričala: „Dve ovci si izgubil! Potepuh! Jaz ti pokažem!“

V klado drv je šegla po oklešček, da bi me pretepla. Jaz sem pa ušel v noč in se skril v hosto, dokler ni utihnil vihar okrog hiše. Potem sem se priplazil na ovčjak, se zaril v seno in lačen povečerjal kos kruha, ki mi je kljub begu vendarle še obtičal v žepu.

Preden sem zaspal, je prigodrnjal do senenega kupa hlapec. Jezno je razkopaval mrmo in si pripravljali ležišče. Prav tik mene si je postiljal, tako blizu, da me je sunil.

„Kaj se jezis?“ sem ga nagovoril.

„Pes naj služi to babo, jaz je ne bom dolgo.“

„Jaz bi šel takoj proč, pa me ne pusti.“

„Ne pusti? Kaj se to pravi? Neumnež!“

Še vedno je ves jezen ril po senu in nezadovoljen kopal jamo v kupu. Tedaj je prenehal, sezul škornje, in jih vrgel na pod, da je votlo zadonelo.

„Praviš, da te ne pusti? Ali si oteven kakor vol v hlevu? Saj nisi živina! Človek si menda vendar?“

„Bi, pa mi ne bo dala, kar mi gre.“

„Če ne da, pa vzemi. Tudi meni bo strigla plačo, vem, da jo bo. Pa si jo že sam priskrbim! V vsiljih imam že dva mernika ovsca, tri mernike pšenice in nekaj ječmena. Pa si še nanosim do zime. Ne bo me goljufala, baba samogolta!“

„Jaz pa ne morem do zita! Kako bi se potem plačal!“

„Neumnež! Ovco laže prodaš. Vsaj sama gre, da je ni treba nositi. Nocoj si dve izgubil. Glej, da jih ne najdeš. Barantač Jokelj pojde jutri čez goro. Prodaj mu jih. Ta vse pokupi. In daleč molči, kar je poglavitna reč.“

Hlapec se je vnovič izkopal kvišku, ker mu ležišče še ni bilo po volji, popravljal je in šumel, nato pa zopet legel in takoj zaspal. Robato grčanje je tresalo črno temo.

Jaz pa nisem zaspal. Nepremično sem tiščal glavo v raztrgano plahuto, ki mi je bila odeja in blazina, vse hkrati. Nisem se ganil.

Hlapec mi je razpalil v glavi nove misli, ki so divjale in besnele.

Če ne da, pa vzemi!

Kakor luč mi je posvetila prvi hip ta misel. Ali polagoma se je njen svit izgubljal. Zakaj iz srca je zagorela druga luč, ki je svarila kakor prst moje matere.

Če ne da, pa vzemi!

Ne kradi!

Začel se je boj.

Noč je bila s čudno grozo, z ledenim mirom priča, koliko sem trpel, kako sem bil neodločen in brez poguma.

Zdravnik za boleznin in počutje občanov

Dr. Ciril Kumelj ni le zdravnik v Sodražici, ampak tudi znan družbeni delavec, bil je že poslanec ribniške občine v socialno-zdravstvenem zboru republiške skupščine. V Sodražici dela že celih 14 let, medtem ko je nekaterim zdravnikom službovanje na podeželju le odskočna deska za v mesto. Zato dobro pozna zdravstveno stanje ljudi.

„Zdravje ni odvisno le od zdravljenj, ampak predvsem od počutja ljudi. Zato se zdravnik ne sme zanimati le za zdravljenje bolnikov, ampak tudi, kako ljudje žive, kako izkoriščajo svoj prosti čas,“ je ena imed misli dr. Cirila Kumelja, ki si prizadeva, da bi v Sodražici ustanovili smučarski klub. Smučanje je tudi ena izmed oblik rekreacije, v Sodražici pa so zanj zelo primerni pogoji. Druga imed oblik rekreacije je športni ribolov in prav dr. Ciril Kumelj je predsednik ribiške družine Ribnica.

„Odhajanje mladih staršev na delo v tujino razbija družine in pušča hude posledice na ljudeh. Zdomci prihajajo domov bolni. Zelo redki se vrnejo zdravi. Vse to trpi in plača naša družba,“ je druga pomembna zdravnikova ugotovitev.

V Loškem potoku se zdravniki ne ustajajo. Od 14.

avgusta tam spet nimajo stalnega zdravnika in zato za to območje že od takrat dežura dr. Ciril Kumelj, seveda poleg svojega rednega dela na območju Sodražice. Medtem ko zdravnikov na podeželju manjka, jih je v mestih preveč. In kljub napornemu rednemu delu dr. Kumelj pravi:

„Zdravnik in učitelj na podeželju morata biti tudi družbeni delavca. Kot izobraženca lahko veliko pripomoreta k napredku kraja, k dobremu počutju ljudi.“ Tako se dr. Kumelj prizadeva v okviru krajevne skupnosti, da bi Sodražica dobila primerno avtobusno čakalnico, saj morajo zdaj potniki ob vsakem vremenu čakati avtobus na prostem.

„Zdravstvena služba je zainteresirana tudi, da se uredi cesta do Gregorja in prevoz otrok v šolo, da se zagotovi redno pluzenje ceste in s tem prevoz brez prekinitev. Od tega sta odvisna tudi zdravstveno stanje občanov in zdravniška pomoč občanom.“

Tako dr. Ciril Kumelj dela ne le na svojem poklicnem področju, ampak še na mnogih drugih, kjer meni, da je dolžan delati za dobro vseh ljudi kot občan, intelektuallec, rezervni oficir in družbeni delavec. J. PRIMC

Ob zaključku Jugoslovanskih pionirskih iger in 30-letnici pionirske organizacije so učenci OŠ Katja Rupena iz Novega mesta predstavili svoje dejavnosti v obliki kviza: pomerili so se v poznavanju zgodovine NOB in PO in v znanju o mladinski literaturi. (Foto krožek šole)

Goljufija, poneverba in ponarejanje

Novomeško okrožno sodišče je 5. januarja izreklo kazen za goljufijo z avtom in ponaredba listin ter za poneverbo denarja, kar vse je zagrešil Milan Križan, 37-letni mesar iz Novega mesta. Senat pod predsedstvom sodnika Janeza Pirnata mu je izrekel enotno kazen: 2 leti in 6 mesecev strogega zapor. Kaznovana sta bila tudi njegova pomagata.

Bilo je v novembru 1970, ko je Milan Mustafa iz Koprivnice na Hrvaškem na ljubljanskem avtomobilskem sejmu kupoval avto. Odločil se je za „opel record“ registracije

OG 17-79, ki ga je prodajal Vladislav Lakner, in tudi prometno dovoljenje se je glasilo na to ime. Da prodajalec ni bil Lakner in da je bilo prometno dovoljenje ponarejeno, je kupec izvedel šele kasneje, ko si je s to kupčijo nakopal vrsto sitnosti in potov.

SEVNICA: MESA NI?

Ze v soboto so bile sevniske mesnice večji del prazne. V klavnici kmetijskega kombinata Zasavje, kjer bi morali za svoje območje tedensko preskrbeti vsaj od 25 do 30 glav govedi, upajo, da jih bodo do sredine tedna s težavo zbrali 14. Ze 2 meseca niso mogli odkupiti niti 1 prašiča pri kmetih.

Na teden bi morali imeti vsaj 15 telet, ali jih s težavo dobijo 3 do 4. Ničesar več ni mogoče dobiti v sosednjih republikah. Od tod so pred kratkim lahko še dobivali vsaj prednje dele govedi, ki so jih odkupovali kljub precejšnji izgubi. Kje je živina?

Glavna ovira je prva gotovo neskladje med odkupnimi in prodajnimi cenami.

Mustara je dobil že overjen prepis kupoprodajne pogodbe, toda ko je hotel vozilo prepisati, je ugotovil, da manjka na kupoprodajni pogodbi klavzula o plačanih davkih. Da bi to uredil, je šel v Vrbovsko, kjer so izdali prometno dovoljenje za kupljeni avto, tam pa je bil pod registrsko številko njegovega avtomobila vpisan fiat topolino 500 s povsem drugim lastnikom. Kupčija se je zapletla in Mustafi ni kazalo drugega, kot prijaviti Laknerja.

Izkazalo se je, da se je za Laknerja na sejmu predstavil 37-letni Milan Križan, mesar iz Novega mesta, in da je avto, ki ga je prodajal, iz Italije pretihotapljeno vozilo. Križan je ta avto kupil od nekega Italijana, s ka-

Med »naj-naj« tudi naši

V soboto, 13. januarja, bo v Ljubljani odprt tradicionalni vsakoletni Sejem mode na Gospodarskem razstavišču. Vse do 21. januarja, dokler bo sejem odprt, bodo prirajali tudi po dve modni reviji na dan: popoldansko in večerno.

V razstavnih dvorani kot na manekenski pisti bodo izdelki naših dolenskih, posavskih in belokranjskih podjetij dobro zastopani. Med domačimi proizvajalci modnih novosti se redno v vrhu lestvice najboljših pojavljajo znana imena: Novoteks, Jutranjka, Beti, Lisa, Labod. Od teh ima že vsak po nekaj odličij s Sejma mode, nadejamo pa se, da

tudi letos ne bodo ostali praznih rok.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Nada Jarković iz Skopje - dečka; Dušica Glavan iz Sevnice - deklico; Ljudmila Piric iz Metnega vrha - dečka; Mira Spiler iz Črešnjic - dečka; Albina Brilej s Senovega - Stanko; Lidija Vučajnik iz Mihalovec - Andreja; Jožefa Zlobko iz Črešnjic - dečka; Jožefa Medvešek iz Žurkovega dola - dečka; Irena Kranjčič iz Blatnega - dečka; Marija Les iz Sremiča - deklico; Jožica Sotlar iz Radeč - Uroša; Mirjana Vukić iz Movrač - deklico; Slavica Lehpač iz Rud - deklico; Pavica Brdaric iz Samobora - dečka; Slobodanka Lupšina iz Krškega - Andreja; Jožica Ajster iz Štlenarja - deklico; Marija Volčanjšek iz Sromelj - Janeza; Marjana Kurnik iz Sp. Starega grada - Sandija; Ankica Pečnik s Senovega - Vesno; Ivanka Gračnar z Mrzle planine - dečka; Jožefa Prah iz Kranjskih brd - deklico; Venčeslava Zorko iz Trške gore - dečka; Biserka Pavlinič iz Klanjca - Dragico. Cestitamo!

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Ivanka Koletič je padla v stanovanju in si zlomila levo nogo; Alojz Naglič se je usekal s sekuro po levem kolenu; Ladislav Rožanc si je na delu poškodoval desno roko; Frančišek Colnar je padel po ledu in si poškodoval desno nogo; Matijo Gramca so prevrnili volti in mu poškodovali glavo; Julijana Sajavec je padla na cesti in si poškodovala desno nogo.

VERA NIKOLIČ V NOVEM MESTU

V petek, 12. januarja ob 16.30, bodo lahko ljubitelji športa v Novem mestu pozdravili našo najboljšo športnico Vera Nikolič, bivšo svetovno rekorderk in dvakratno evropsko prvakinjo v teku na 800 metrov. Vera Nikolič, ki je za peto mesto na muenchenski olimpiadi in odlični rezultat - 1:59,6, ki ga je dosegla lani, bila že četrtič proglašena za najboljšo športnico Jugoslavije, bo v domu JLA prisostvovala ustnemu časopisu „Sportskih novosti“. Razen Nikoličeve se bodo predstavili še svetovni prvak v kegljanju Nikola Dragaš, trikratni avtomobilistični prvak Jugoslavije in večkratni zmagovalček tekem na Gorjance Robert Lang, atletski trener Leo Lang in nekaj novinarjev Sportskih novosti.

Ob 18. uri bo Vera Nikolič v domu JLA odprla 6. jugoslovansko razstavo športne fotografije, na kateri si bodo lahko Novomeščani med prvimi ogledali okoli 50 najboljših posnetkov športnih fotoreporterjev iz Slovenije, Hrvaške, Srbije, Črne Gore ter Bosne in Hercegovine. V. SUCIČ

NEDELJO ODPRTO

SAMOPOSTREŽBA pri mostu MARKET v Bršljinu

DOLENJKA

Če bi počila še bomba...

Hud preplah je nastal v bloku Pod smreko 4 sredi Črnomlja na novoletni dan okrog 15. ure, ko se je v drugem nadstropju izza vrat Alojza Vajsa začel valiti gost dim. Vajsovih ni bilo doma. Sosedje so vrata razbili s sekuro, tekli v gasilski dom vključiti sireno, gasilci pa so bili v trenutku na kraju požara. Toda šment, v bloku še nikdar ni gorelo in tako so imeli prvič opravka s hidrantom.

Stanovalci v hiši so vedeli, da Vajsovi kuhajo na plin, zato so se bali, da ne bi ogenj povzročil še eksplo-

zije plinske bombe. Moški so ženske z otroki podili iz stavbe. Dim je bil v stanovanju tako gost, da so morali gasilci tokrat tudi prvič uporabiti maske. Osemletni fantič iz bloka se je spomnil, kje bi bili Vajsovi, in jih je šel klicati, ko so bili na obisku.

Gasilci so ogenj ukrotili, najprej izvlekli bombo, ki je bila že čisto topla, medtem ko dosti drugega ni bilo mogoče iztrgati uničenju. Zgorelo je vse pohištvo, televizor in drugo, ogenj pa je uničil tudi vrata in stene. Vajsovi so se morali preseliti k staršem, ker je stanovanje neuporabno. Škoda je po prvi oceni za 20.000 dinarjev, kot menijo strokovnjaki, pa je ogenj nastal pri vtičnici, kjer je vključen televizor. R. B.

Ustzubenec stanovanjskega podjetja kaže stanovanje Vajsovih v drugem nadstropju, kjer je gorelo. (Foto: R. B.)

UMSKE IN DRUGE SPOSOBNOSTI

V našem podjetju so ustanovili komisijo, ki bo prečesala delovna mesta in ugotovila, če imajo ljudje, ki zasedajo ta mesta, umske in telesne sposobnosti za opravljanje zaupane jim naloge. Tričlanska komisija se je napotila najprej k snažilki, zavedajoč se, da jim ta ne bo mogla ugovarjati in groziti s svojo avtoriteto. Ker je ta ženska snažilka in ne morda uradnica, niso niti za trenutek podvomili o njenem umskem zdravju. Njen obraz je izzareval pravo kmečko zdravje, lica so ji bila jabolčno

rdeča. Ko pa so vsi trije člani prešteli število dlak na metli, so se zgrozili. Nezaslišano! Dve sirkovi vejici sta bili manj kot pri novi metli. Taka hudo popačena metla pa ne sodi v naše podjetje. In skupaj z metlo je skozi tovarniška vrata marsikaj tudi jabolčno rdeča snažilka.

O tajnici, kamor so se napotili zdaj, niso še nikoli slišali nič slabega. Nasprotno. Delavci v tovarni so govorili, da je prikupna, lepa, bistra in delavna. Da skuha najboljšo kavo daleč naokoli, da postre-

že strankam tako, kot bi bile v najbolj ekskluzivnem hotelu.

Toda še preden je lepa tajnica utegnila skuhati članom raziskovalne skupine kavo, so se tovarniška vrata zaprla za njo. Eden izmed članov je z metrom v roki ugotovil, da ima obseg prsi za centimeter in pol manjši, kot je povprečje evropskih tajnic. Telesno nesposobnih tajnic pa naše podjetje ne bo podpiralo.

Pa so jo mahnil k šefu nabave. Najprej je bilo slišati govorjenje, nato kričanje, in če

se ne bi odprla vrata, bi člani komisije dokazali obratno, kar večkrat slišimo, namreč, da se ne da z glavo prebiti zidu. S kričanjem je šef nabave dokazal, da je duševno zdrav, ko je lastnoročno postavil trojico iz komisije pred vrata, pa še, da je telesno bolj zdrav od vseh treh.

Pri šefu prodaje so opravili prej kot v treh sekundah in dveh desetinkah. Ko so videli njegov dolgi nos, so mu pokazali tovarniška vrata. Dolg nos je velika telesna napaka še posebej zato, ker ga šef prodaje rad vtika tja, kamor marsikomu ne prija.

Pri sekretarju podjetja so bili dva dni in dve noči, a niso mogli ugotoviti niti najmanjše

duševne, kaj šele telesno napako. Brihten, razsoden, zna misliti. Telo kot telo grškega boga. Skladno, lep oblik in potez. Z grškim nosom. Jezni, ker se ne bodo mogli znebiti sekretarja, so se odločili iskati še tretji dan. In ta je bil usoden.

Pet minut pred dvanajsto je na vrata potrkalo. Vstopil je vratar podjetja in enemu izmed članov komisije nekaj prišepnil na uho.

Sekretar je še tisto sekundo pustil tovarno za svojim hrbtom. Vrtar ga je namreč zalotil, kako se je nekega večera vračal s sestanka in je z njega odnesel - svoje pričanje.

Toni Gasperič